

Kapitel 1

Johannes

I Jerusalem. På torg och marknadsplatser stod slavar uppställda tillsammans med kreatur och annat som var till salu. Många levde i stor fattigdom och arbetarna hade svårt att klara sig eftersom det ofta var billigare att köpa en slav än att anställa en arbetare. Det var faktiskt inte ovanligt att människor gjorde sig till slavar för att inte svälta ihjäl. Daglönarna, vilka försökte leva på ströjobb och säsongsjobb, var de som hade allra svårast att klara sig.

I de smala gränderna marscherade grupper av rödklädda romerska soldater bland försäljare, handlande kvinnor och lekande barn. När en grupp soldater marscherade förbi motade Jona sina söner mot en fönsterlös vägg. Det var förmiddag. De var på väg mot stadsporten och på hemvägen skulle de besöka Johannes döparen vid floden nedanför Jeriko.

Utanför en stor byggnad i närheten av templet såg de några romerska soldater och en större folksamling. De gick dit för att se vad som hände. Simon trängde sig fram så att han kunde se över axlarna på dem som stod framför. Han såg två nakna män som hölls fast av soldater – paniken lyste i männens ögon. De gjorde våldsamt motstånd men slängdes ned på marken. De tvingades ned på rygg med armarna utsträckta längs två meter långa bjälkar, bands fast vid bjälkarna och lyftes upp på fötter. Också hans yngre bror Andreas kunde se vad som hände. Han frågade Simon vad soldaterna skulle göra med männen. Simon teg, men en man sa att de skulle korsfästas. Männen visste att sedan de bundits fast skulle de inte komma levande ifrån bjälkarna. Först skulle de drivas med piskrapp till avrättningsplatsen, sedan skulle de spikas fast vid bjälkarna innan repen lossades och bjälkarna hissades upp på de pålar som stod nedgrävda där. Jona kom och

drog i väg med Andreas och sa till Simon att följa med. Han var sammanbiten och tyst.

I markerna runt Jeriko växte palmer och fruktträd, men på sluttningarna ned mot Jordan ändrade landskapet karaktär. Träden växte mer sparsamt och en hed alltmer lik en öken, bredde ut sig desto längre ner i dalen de kom. Det var många som vandrade samma väg som de och de mötte många som redan hade besökt profeten och som nu var på väg mot Jerusalem.

Så såg de platsen där Johannes predikade. Mycket folk hade kommit för att lyssna till honom. Utanför byn, vid vadstället över floden, syntes mängder av små hyddor och på en glänta vid floden såg de hundratals människor som stod i grupper eller vandrade omkring på platsen. Uppifrån sluttningen tycktes människorna där nere vara små som myror.

När de kom längre ner kunde de inte se floden längre eftersom den var omgiven av täta snår och en skog av mycket hög vass. Och överallt såg de små hyddor som var flätade av grenar och vass. Utanför hyddorna satt människor, mest män och pojkar. De pratade med varandra eller satt bara och vilade sig. Så kom de fram till den glänta där allt folket hade samlats och de kunde nu se floden. Det leriga vattnet flöt i en jämn men stark ström, och tvärs över floden var ett rep uppspänt mellan två pålar.

Simon tittade sig omkring för att försöka få syn på Johannes, men han såg ingen som passade in på beskrivningen. Johannes sades ju vara klädd i en mantel av grovt kamelhår och ha ett brett bälte av skinn runt midjan, som profeten Elia. Och hans hår skulle hänga långt ner på ryggen i tovig flätor, eftersom han för länge sedan hade givit ett nazirlöfte. Han var en Simson utan en Delila.

De hade vandrat ända från Jerusalem och det började bli sent. Jona sa att de skulle söka upp en plats att övernatta på, innan det blev mörkt. I morgon skulle de nog få se Johannes. En bit bort från floden hittade de en plats där andra fiskare hemma från sjön hade slagit läger. Under färden till Jerusalem hade de sovit under bar himmel varje natt i dalgången vid floden, eftersom det var ett behagligt klimat där under vintersäsongen. De brydde sig inte om att bygga en koja nu heller.

Trots att de hade vandrat hela dagen, hade inte Andreas ro att sitta still. Han sökte upp jämnåriga från de andra lägren i närheten. Också Simon hade gärna velat se sig omkring, men han stannade hos sin far vid lägret och hjälpte till. När det började skymma kom Andreas tillbaka. Fadern läste en tackbön och sedan åt alla fyra en gemensam måltid med torkad fisk, bröd, getost, oliver och frukt.

Innan Simon och Andreas kröp ner under sina utbredda mantlar för att sova berättade Andreas att han hade träffat en pojke från Kafr Nahum som hade sett profeten tidigare på dagen när denne hade kommit till lägret och predikat. Alla hade blivit imponerade av profeten. Man sa att han var ett sändebud från himlen och alla hade lyssnat noggrant på allt han hade sagt. Många tyckte sig förstå att han talade så att bara dem som kände Lära skulle förstå den dolda innebörden. Annars skulle romarna komma och gripa honom. Simon låg länge och tänkte på allt han hört om Johannes och när han till slut somnade var det helt tyst omkring honom i mörkret. Bortsett från det ständiga bruset från floden.

Ändå var det inte bara flodens ljud som kunde höras i mörkret. Den som låg vaken kunde flera gånger under natten få höra tjut från schakaler. Och i snåren på andra sidan floden hördes några dova morranden från en leopard som strök omkring.

Simon vaknade av sin brors röst, när han yrvaket frågade sin far om något. I lägret började man komma på fötter och fadern sa åt sina två söner att gå till floden och tvätta sig. Simon reste sig upp och gick mot floden och brodern följde strax efter honom. När de hade tvättat sig kom en pojke fram till Andreas, det var Johannes från Kafr Nahum, som Andreas träffat kvällen innan. Han hälsade att hans far Zabdai ville träffa deras far i ett viktigt ärende. Johannes följde med Simon och Andreas tillbaka till fadern och berättade för honom om Zabdais önskemål. Han kände till Zabdai, som var ägare till en av de större fiskeflottorna i Kafr Nahum. Han bad Johannes att visa honom vägen till sin far.

Efter en stund kom Johannes tillbaka och sa att han kunde visa dem var profeten hade predikat dagen innan. Bröderna följde med honom och han visade dem platsen och berättade vad han kom ihåg av det budskap som hade framförts. Profeten hade sagt:

– Jag är inte Messias. Jag döper er i vatten, men det ska komma någon som är större än jag. Jag känner honom inte och jag är inte värdig att ens knyta upp hans sandalremmar.

Simon frågade om han verkligen var säker på att orden hade fallit så. Var inte Johannes värdig att utföra slavtjänst åt han som skulle komma? Men pojken var säker på att han hade sagt just det. Och sedan hade han sagt:

– Han ska döpa i ande och eld. Han har kastskoveln i handen för att rensa den tröskade säden. Han ska samla vetet i sin lada och bränna agnarna i en eld som aldrig slocknar.

Simon funderade över vad pojken hade sagt. En så stor konung var svår att föreställa sig. Så stor att Johannes inte var värdig att vara hans slav och så stor att romarna skulle besegras en gång för alla och kastas i en evig eld. Romarna som

härskade över hela världen, som hade soldater i alla länder och som beskattade alla folk.

En äldre man, som hörde hur pojken beskrev profetens ord, sa att Messias kunde finnas här mitt ibland dem. Ingen visste vem han var, inte ens profeten Johannes, och ingen kunde säga hur han skulle framträda inför sitt folk. Andreas såg misstroget på mannen och sa att det ju bara fanns vanliga människor här. Mannen log mot honom och förklarade att Herren nog kunde tänkas vilja pröva sitt folk. Och att Messias kanske inte skulle komma utstyrd så att alla kunde känna igen honom. Han kanske skulle framträda i anspråkslösa kläder för att pröva sitt folks trofasthet och laglydnad.

Fler personer lade sig i diskussionen. En del höll med den gamle mannen, medan andra hävdade att Messias naturligtvis inte skulle framträda här nere vid floden utan först i templet i Jerusalem. Snart var diskussionen i full gång och mindre grupper bildades runt omkring, där andra frågor diskuterades. Ungdomarna lyssnade intresserat, stolta över att det var de som hade startat alla diskussionerna.

Senare, när de satt och väntade på profetens framträdande, sa Johannes att hans far ville att Simon skulle gifta sig med dottern till en av hans fiskare som nyligen hade dött i malaria och flytta in i hans hus i Kafr Nahum. Änkan hade inga söner, men en ogift dotter. Simon undrade hur Zabdai kunde känna till honom, de hade ju inte träffats? Johannes sa att Andreas hade berättat om sin familj i Zabdais läger. Zabdai hade blivit intresserad och frågat ut Andreas. Simon tittade på Andreas som nickade.

Simon visste att detta måste komma, att hans far förr eller senare skulle utse hans blivande hustru. Han var gott och väl giftasvuxen, men han kände sig ändå

oförberedd på det som nu höll på att ske. Han hann inte tänka länge på vad som skulle komma, innan han hörde ett sorl av röster från stranden. Profeten var på väg!

På andra sidan floden såg de en man med långt hår klä av sig sin mantel, rulla ihop den och binda den på huvudet med bältet. Han hade ingen särk under, utan iklädd endast sitt höftskynke klev han ned i den starka strömmen och vadade över mot den västra sidan. Han gick långsamt och höll fast i linan som var spänd över vadstället. Forsen drog i hans kropp och vattnet nådde honom upp till magen där det var som djupast. När han tagit sig upp på strandbanken lossade han knytet på huvudet och släppte ner det på marken. Han såg på de församlade, men sa ingenting. När han strukit bort det mesta vattnet från kroppen tog han upp byltet från marken och började gå mot en liten ås i närheten.

Allt fler människor strömmade till och nedanför åsen stannade profeten och lyssnade till några män som trängt sig fram till honom. Simon kunde inte höra vad de talade om, så han försökte komma närmare. Han såg att profeten stod tyst och lyssnade och att han utan ett ord satte på sig sin mantel, spände bältet runt midjan och klättrade upp på åsens topp. Han ropade till de församlade:

– Ni huggormsyngel! Ni huggormars avföda! Vem har sagt er att ni kan undkomma domen? Bär då den frukt som hör till omvändelsen. Och tro inte att ni bara kan säga: Vi har Abraham till fader. För jag säger er att Herren kan uppväcka barn till Abraham ur dessa stenar på marken.

Han pekade på stenarna i åsen som han stod på. Så höjde han handen i en varnande gest och sa:

– Redan är yxan satt till roten på trädet. Varje träd som inte bär god frukt skall huggas ner och kastas på elden.

En av de män som nyss talat med Johannes ropade till honom:

– Men vad skall vi göra? Säg oss det! Hur ska vi göra för att bättra oss?

Johannes svarade:

– Dem av er som har kläder ska dela med sig till dem som inte har kläder.

Och dem av er som har bröd, ska dela med sig till dem som inte har bröd. Det är vad ni ska göra! Så kan ni bättra er!

En uppbördsman, som drev in skatt åt romarna, och som stod längre fram ropade till honom:

– Mästare, säg oss, vad ska vi uppbördsmän göra? Johannes vände sig till honom och svarade:

– Driv inte in mer än vad som är fastställt. Försök inte lura någon för att skoja er själva.

En soldat som tagit värvning hos romarna, och som också stod närmare Johannes än vad Simon gjorde ropade:

– Och vi soldater, vad ska vi göra? Johannes svarade soldaten:

– Ni ska inte pressa pengar av folk med hot eller våld. Var nöjda med er soldatlön.

Sedan fortsatte han sin predikan:

– Ni kallar er för Herrens folk. Lyd då Herrens vilja med er! Omvänd er! Herrens rike är nära. Den som bättrar sig och vänder om från syndens väg, ska få förlåtelse för sina synder. Omvänd er och kom för att bli döpta!

En levit som sänts ut av prästerna i Jerusalem ropade till profeten från sin plats bakom Simon:

– Vem är du? Är du Messias?

Folk vände sig om och tittade på leviten, som stod i en grupp med andra leviter. Johannes svarade:

– Jag är inte Messias. Leviten frågade vidare:

– Vem är du då? Är du Elia? Eller profeten? Tala om för oss vem du är, så vi kan tala om det för prästerna i Jerusalem, som har sänt oss för att fråga dig.

Johannes svarade:

– Jag är varken Elia eller profeten. Jag är en röst som ropar i öknen som profeten Jesaja har sagt:

En röst ropar i öknen:

Bana väg för Herren, gör hans stigar raka.

Fyll varje klyfta och sänk varje berg.

Gör krokiga stigar raka och steniga vägar jämna. Så att alla ser Herrens räddning.

En farisé som stod alldeles i närheten av Simon ropade då till Johannes:

– Varför döper du då? Om du inte är Messias och inte är Elia och inte är profeten?

Johannes tittade på honom och svarade:

– Jag döper i vatten. Men det ska komma någon som är större än jag. Och som jag har sagt er: jag är inte värdig att vara hans slav. Han ska skilja de rättfärdiga från de orättfärdiga. De rättfärdiga ska han döpa i ande och de orättfärdiga ska han döpa i eld.

– Mitt bland er står en man som ni inte känner. Efter mig kommer han som går före mig, som vägleder mig. Jesaja profeterade:

Mitt folk, dina ledare för dig vilse och fördärvar den väg som du skulle gå.

– Prästerna i Jerusalem är inte mina herrar. Jag äter inte deras bröd och jag bor inte i deras hus. Jag lyder Herrens vilja. Jag lever av gräshoppor som jag torkar i solen eller rostar på en glödbädd. Jag äter mos av söta rötter som jag smaksätter med blad som smakar honung. Jag äter av det som jag finner i öknen, där inga människor plöjer och där inga människor sår. Och jag bor i ett hus som har himlen till tak.

Han såg ut över de församlade och fortsatte:

– Hör! En man hade en vingård på en bördig mark. Han luckrade upp jorden och rensade den från stenar och planterade förädlade vinplantor. Han byggde ett vaktorn och högg upp ett presskar. Han väntade sig att kunna skörda äkta druvor, men vid skördetiden fanns bara små vilddruvor. Han gjorde allt vad han kunde för sin vingård, men år efter år gav den endast vildvin. En dag fick mannen nog. Då rev han ned inhägnaden och lät vingården trampas ned och fördärvas.

– Försök att förstå! Vad ni vill att människorna ska göra för er, det ska ni göra för dem. Detta är att bära god frukt. Om ni inte gör för andra vad ni vill att andra ska göra för er, så dömer ni er själva. Domen är att ni ska behandlas som ni behandlar era medmänniskor, men som ni inte vill bli behandlade själva. Omvänd er! Herrens rike är nära.

– Lyckliga är de som vandrar efter Herrens lära.

– Lyckliga är de som tar hans vittnesbörd på allvar, de som söker honom av hela sitt hjärta. De som inte gör orätt utan vandrar på hans vägar.

– Du har givit dina befallningar för att efterföljas. Jag tackar dig av hela mitt hjärta för att jag har fått lära din rättfärdighet. Jag gläder mig över dina vittnesbörd mer än över alla skatter av guld och ädla stenar. När dina ord öppnas ger de ljus och skänker förstånd åt de enfaldiga.

– Mitt i natten står jag upp för att tacka dig för din rättfärdighets lära. Jag kommer tidigt i morgonens gryning och ropar ut den. Och hela dagen begrundar jag den. Låt mig gå fram på rymliga vidder, för jag begrundar dina råd.

– Ja, furstar frågar sina lärda om råd mot mig. Men din tjänare begrundar dina råd och lyssnar till dig. Jag ska tala om dina vittnesbörd inför konungar. Må din nåd komma över mig, Herre, så att jag kan svara dem.

– För evigt, Herre, står ditt ord fast i himlen. Från släkte till släkte varar din trofasthet. Allt annat stort har ett slut, men ditt ord är evigt.

– Det är tid för Herren att handla, för de har förfuskat Läran. Herre, du är rättfärdig och dina domar är rättvisa. Din rättfärdighet är en evig rättfärdighet och din lära är sanning. Räddningen är långt borta från de trolösa, för de frågar inte efter dig. När jag ser dem känner jag leda för de söker inte efter dig och de lyssnar inte till dina ord.

– Herre, låt mitt rop komma inför ditt ansikte och låt mitt förstånd bli efter ditt ord.

Johannes tystnade och höjde sina armar mot himlen. Han stod så en stund och förde sedan långsamt ner armarna. Han tittade ut över församlingen men sa ingenting mer. I stället gick han ner för åsen och rakt genom församlingen, som banade väg för honom, bort mot floden.

Simon följde efter och vid stranden såg han Johannes stå ute i vattnet. En man hade tagit av sig manteln och särken och gick klädd i sitt höftskynke ut i floden till honom. Johannes la ner mannen i vattnet och höll honom tryckt under vattenytan en stund innan han lyfte upp honom. Han sa någonting till mannen som sedan gick upp på stranden. Simon skyndade sig att ställa sig i den kö som

snabbt bildades och började ta av sig sina kläder. Man efter man från kön gick ut i floden till Johannes.

När det blev Simons tur la han ner klädbyltet på marken och vadade ut till Johannes. Trots att Simon hade sett hur dopet gick till var han inte beredd när Johannes tryckte ner honom under vattnet. Simon hade glömt att fylla lungorna med luft och snart började det dansa ljusa fläckar framför hans ögon och ringa i hans öron. Efter vad som tycktes vara en alltför lång tid kände han hur Johannes drog upp honom över vattenytan. Han flämtade efter luft och hörde Johannes säga:

– Nu har jag dränkt ditt gamla liv och alla dess syndiga tankar. Kvar finns ditt nya liv. Gå nu bort och sök efter Herren och hans rättfärdighet.

Johannes släppte taget om honom och Simon vadade mot land och hämtade sina kläder. I kön såg han sin far och sina två bröder. Fadern tittade allvarligt på honom, men Simon kom sig inte för att säga något utan stod tyst och såg på sin far. Simon stod på stranden och såg hur först Andreas och sedan Jona blev döpta av Johannes.

Johannes predikade inte mer denna dag utan sedan alla som så önskade hade blivit döpta vadade han över floden tillbaka till den östra sidan.

Någon timme före solnedgången mötte Simon sin bror, som var mycket upphetsad och sa:

– Vi har funnit Messias!

Simon blev nyfiken och bad honom att visa var han var. De gick genom lägret och följde floden söderut. Andreas sa:

– Han heter Jesus. Han är från Nasaret i Galiléen. Han är Messias!

Efter en stund vek Andreas av upp på stranden in mellan några sandåsar, och där på en sten satt en man i trettioårsåldern. Han var enkelt klädd och var varken särskilt lång eller särskilt ståtlig. Mannen hade mörkt lockigt hår som var delat i en mittbena och som räckte nästan ned till axlarna. På bakhuvudet var en del av håret samlat i en hårpiska, vilket var vanligt bland vuxna män. Mannen tittade upp när de kom och sa till Simon:

– Du är Simon bar-Jona (Jonas son). Du ska kallas Kefa (klippa).

Han såg allvarligt men vänligt på dem. Simon och Andreas satte sig på marken framför honom. Mannen satt tyst och såg på dem och plockade med sin böneremsa. Efter en stund sa han:

– Johannes är en äkta profet. Han för fram det sanna budskapet om Herrens rike. Men det finns många falska profeter som för fram sina egna tankar. Ni ska inte sträva efter denna världens visdom. Och ni ska inte sträva efter denna världens rikedom. Sök efter Herrens rikedom! Den som söker efter Herren ska finna honom. Alla människor söker efter mat och kläder men ingen människa vet om hon lever nästa dag. I stället för att försöka rädda er själva och vara hårdhärtade mot andra, ska ni göra för andra allt vad ni vill att andra ska göra för er. Älska era medmänniskor så som ni nu älskar er själva. Då ska er skapare i himlen belöna er.

När det började skymma sa han åt dem att gå tillbaka till deras far.

Kapitel 2

Simons bröllop

När Jona kom tillbaka till Bet Saida med sina söner berättade han för sin hustru om mötet med Zabdai. De diskuterade Zabdais erbjudande och var överens om att det var ett bra erbjudande. Eftersom det var den äldste brodern som skulle ta över huset och fiskeverksamheten i Bet Saida efter dem, så kom det mycket lämpligt att Simon, och kanske också Andreas, kunde få en framtid i Kafr Nahum, som låg ganska nära.

Nästa vecka var det fullmåne. På den fjärde dagen i veckan, d.v.s. fjärde dagen efter sabbat, begav sig Jona och Simon till Kafr Nahum för att träffa Simons tilltänkta hustru och hennes mor. Det tog dem mindre än en timme att gå från Bet Saida till Kafr Nahum, och när de kom fram frågade de efter vägen till Zabdais hus. Zabdai skulle närvara vid trolovningen i den avlidne faderns ställe. Hos Zabdai blev de bjudna att sitta ute på verandan. Zabdai granskade Simon och tycktes vara nöjd med honom. De tre männen gick sedan till de fattigare fiskarkvarteren där änkan och hennes ogifta dotter bodde kvar efter faderns död.

Husen i fiskarkvarteren var mycket små, byggda i gråsvart sten hämtad från berget ovanför byn, och de hade ljust röda tegeltak. Zabdai visade dem till ett av husen, viket låg i en grupp av liknande hus vilka hade gårdarna vända mot varandra. Utanför huset ropade han på änkan. En kvinna i fyrtioårsåldern kom ut och hälsade på dem. Zabdai sa att detta var Jona och Simon från Bet Saida, vilka de hade talat om och vilka nu hade kommit för att diskutera äktenskap. Hon bjöd dem att sitta under verandans tak som och sedan gick hon in i huset och hämtade småkakor och fruktjuice.

När de hade kommit överens om villkoren, gick kvinnan för att hämta sin dotter, som var femton år och som vaktade deras får på sluttningen. När de två kom tillbaka stannade flickan på gården ett stycke från verandan och tittade blygt på Simon, som också han kände sig blyg. Jona sa till de två ungdomarna att om de inte själva var emot det så var de från och med nu förlovade. Simon sa att han inte var emot det och flickan visade att hon inte heller var emot det.

Från denna dag måste Simon börja spara till sina gåvor till sin fästmö, vilka han skulle ha med sig när han kom på besök under tiden fram till bröllopet. Ingen hemgift skulle betalas till flickans familj, eftersom Simon och Andreas skulle flytta till Kafr Nahum och försörja änkan. Bröllopet skulle hållas i Bet Saida nästa höst efter lövhyddofesten och kalaset skulle bekostas av Jona.

Simons bröllopsdag närmade sig och det var mycket festbestyr kring Jonas hus. Dagen före bröllopets första festdag gick Simon med sina vänner till Kafr Nahum för att hämta bruden, som skulle föras i bärstol till festplatsen. De började gå först sent på eftermiddagen och kom inte fram till Kafr Nahum förrän det börjat bli mörkt. Sådan var seden: bruden skulle hämtas så långt hemifrån att man kom fram först sent på kvällen. När de närmade sig byn såg de facklor framför sig på vägen. Det var brudens väninnor som genom ett bud, utsänt i förväg, hade fått veta att brudgummen var i antågande. De stod och väntade vid vägen i byns utkant med tända facklor för att visa brudgummen vägen till huset där bruden och hennes mor bodde. Väl framme steg alla gästerna in i huset och dörren stängdes.

Inne i det lilla huset satt eller låg alla gästerna tätt tillsammans och man hade ett kalas. I ett hörn satt bruden med en slöja för ansiktet, omgiven av sina väninnor. Simon och hans vänner blev kvar hela natten, medan gästerna från Kafr Nahum gick hem till sig när kalaset var slut.

Tidigt nästa morgon, under färden tillbaka till Bet Saida, hade bruden fortfarande sin slöja för ansiktet. Hon satt i bärstolen med håret utslaget för sista gången. Som gift kvinna måste hon sedan ha håret täckt när hon vistades utomhus. På vägen sjöng festsällskapet, som nu också bestod av flickans släkt och vänner, bröllopsånger och alla skrattade och var glada.

Vad du är skön, min älskade, vad du är skön!

Dina ögon är duvor, där de skymtar genom din slöja.

Ditt hår är likt en hjord av getter som strömmar nedför Gileads berg.

Dina tänder liknar en hjord av nyklippta tackor,

nyss uppkomna ur badet, alla med tvillingar,

ingen bland dem är ofruktsam.

Ett rosenrött snöre liknar dina läppar, och täck är din mun.

Likt ett brustet granatäpple är din kind,

där den skymtar genom din slöja.

Din hals är lik Davids torn, det väl befästa.

Och tusen sköldar hänga därpå,

hjältarnas alla sköldar.

Din barm är lik ett killingpar,

tvillingar av en gasell,

som går och betar bland liljor.

Till dess morgonvinden blåser och skuggorna flyr,

vill jag vandra borta på myrraberget,

på den rökelsedoftande höjden.

*Du är skön alltigenom,
min älskade,
på dig finns ingen fläck.*

När de kom fram till Jonas hus i Bet Saida uttalade Simons föräldrar och hans fästmörs mor välsignelser över brudparet, med önskningar om ett lyckligt och fruktsamt äktenskap. Och de närvarande upprepade välsignelserna efter föräldrarna. Hela kvällen lekte och dansade sedan Simon och hans bröllopgäster, medan Simons fästmö satt inne i Jonas hus tillsammans med sina väninnor.

Dagen därpå var den stora dagen och det rådde en uppsluppen feststämning redan tidigt på förmiddagen. De unga männen ordnade tävlingar och de unga flickorna dansade och sjöng i fruktträdslundarna. På kvällen åt man en måltid, männen för sig och kvinnorna för sig. Efter en stund kom bruden ut på verandan med sina väninnor runt omkring sig, alla vitklädda. De sjöng bröllopssånger. Nu var det dags för Simon att förenas med henne.

Där stod nu Simon i sin nya vita särk och den vackra mantel som hans mor och hans systrar hade gjort åt honom för att ha på bröllopet. Han kände hur knäna skälvde och hur det hettade i ansiktet, men så klev han fram mot verandan, gick upp på den och la sin arm runt bruden. Och därmed var deras äktenskap ingånget. Från och med nu var de man och hustru. Gästerna hurrade och kastade frön på marken framför brudparet. Festen började på allvar. Nu åt och drack både män och kvinnor från samma bord och vinet flödade. Man stojade och skrattade överallt och fortsatte även hela dagen efter.

När festdagarna var över var det dags för Simon att flytta till sitt nya hem. Simon, hans fru och hennes mor, samt Andreas, vandrade på morgonen mot Kafr Nahum, bärande på gåvor och andra tillhörigheter.

Kafr Nahum var en långsträckt stad utan stadsmurar, byggd längs stranden nedanför den bergsluttning som sträckte sig nästan ända fram till sjön. Bebyggelsen vid stranden var samlad inom ett åttahundra meter långt område och det fanns byggnader ungefär tvåhundrafemtio meter upp på sluttningen. Högst upp vid en liten bäck låg synagogan, byggd i svart sten. I staden bodde ungefär femtusen människor, de flesta i små svarta stenhus med tegeltak samlade i tätbebyggda kvarter närmare sjön. Husen låg i grupper vända mot varandra, med gemensamma gårdar där det mesta hushållsarbetet gjordes och där man åt och umgicks med varandra.

På sluttningen nedanför synagogan fanns de kvarter där arbetarna och hantverkarna bodde, och längre ner vid sjön fanns kvarteren med fiskarna. Simons hus låg ungefär femtio meter från stranden, mitt i kvarteret med den fattiga fiskarbefolkningen. Byn Bet Saida låg en halv mil öster om Kafr Nahum.

Kapitel 3

Brytningstid

En ensam vandrare kom från Johannes döparen vid floden. Han gick via Jeriko upp på Olivgårdsberget. Det storslagna sceneriet med Jerusalem och dess vita marmortempel uppenbarade sig nedanför honom vid det krön där de flesta långväga besökare hänförda brukade stanna upp innan de fortsatte ner i Kidrondalen. Men inte denne. Då och då tittade han allvarligt mot staden men han stannade inte upp – inte ens för att vila sig.

Templet i Jerusalem var en mycket stor byggnad på en hög bergplatå. Ytterst fanns en väldig mur och innanför låg hedningarnas förgård, en 480 meter lång och 300 meter bred uteplats dit alla hade tillträde. Det fanns tunnlar med trappor upp till platån och där uppe kunde människor samlas för att prata och diskutera, för att promenera eller för att göra affärer av olika slag. Denna plats liknade ett mycket stort torg och längs murens insidor fanns höga pelargångar, tak av sten uppburna av rader av pelare. I väst, i nord och i öst hade gångarna dubbla rader av pelare, medan den södra pelargången var bredare och hade fyra rader av pelare. I pelargångarna brukade de laglärd utbildade sina lärningar till skrifttolkare.

Lär att göra vad gott är, far efter det rätt är, visa förtryckaren på bättre vägar, skaffa den faderlöse rätt, utför änkans sak.

På en förhöjning på tempelberget fanns en inre mur runt själva templet. Där innanför var det förbjudet för hedningar att vistas. Och det fanns många regler som skulle följas av de israeliter som ville gå dit in. De fick inte vara orena enligt renhetslagarna i Moseböckerna och de fick inte föra med sig andra mynt än israeliska mynt. De flesta affärer i Israel gjordes upp med romerska mynt och i hedningarnas förgård kunde man växla sina romerska denarer, med en bild av

kejsaren inpräglad, till israeliska sikler, vilka hade en bild av templets speciella kollektbössor inpräglad.

Dina styresmän är upprorsmän och tjuvars kumpaner. Alla älskar de mutor och far efter vinning. Den faderlöse skaffar de inte rätt, och änkans sak kommer inte inför dem.

I nord och i syd fanns vardera fyra portar i den inre muren, vilka brukade vara stängda. I öster fanns den nionde, stora porten, som brukade vara öppen och som ledde in till kvinnornas förgård. Den inre tempelgården var uppdelad i kvinnornas förgård, den plats dit kvinnor hade tillträde, och israeliternas förgård, dit endast israeliska män hade tillträde. Ytterligare längre in fanns prästernas förgård, avskild från israeliternas förgård av en halv meter hög mur. Genom en bred port mellan kvinnornas förgård och israeliternas förgård kunde kvinnorna se vad som hände i prästernas förgård. Förgården strax innanför den inre muren låg ett par meter över hedningarnas förgård, med trappor upp till varje port. På samma sätt låg prästernas förgård lite högre än israeliternas förgård och kvinnornas förgård. I Prästernas förgård fanns altaret. Vid lövhyddofesten, några dagar efter försoningsdagen, fick männen gå in i prästernas förgård och gå runt altaret.

Mitt folk, dina ledare för dig vilse och fördärvar den väg du skulle gå.

Längst in i och högst upp på den inre tempelgården låg själva tempelbyggnaden. Templet var byggt i vit marmor med en femtio meter hög förhall. Templets inre rum var trettio meter långt, tio meter brett och tjugo meter högt. Ett dubbelt draperi, förhänget, avskilde Det Heliga från Det Allra Heligaste. Till Det Heliga hade endast tjänstgörande präster tillträde och till Det Allra Heligaste hade endast översteprästen tillträde, på försoningsdagen en gång om året.

Längre ner i dalen stannade mannen och drack vatten från en bäck innan han

fortsatte upp mot Jerusalem. Strax utanför norra delen av stadsmuren låg Bet Esda, ett hälsobad. Dit gick han. Två långsmala dammar låg bredvid varandra, inramade av fyra pelargångar. Mellan de båda bassängerna löpte ytterligare en lång pelargång. Den ena dammen var fylld med ett grumligt rödaktigt vatten, men in i den andra dammen strömmade friskt och klart vatten från bergen, i varje fall vintertid. Via en kanal mellan dammarna flöt vatten mot dammen med det grumliga vattnet.

Det fanns en föreställning att man kunde bli botad från sina sjukdomar av vattnet från dammen med det friska vattnet. Därför var pelargångarna runt den dammen fyllda av människor: skadade, sjuka och deras medhjälpare. Varje gång det strömmade in extra mycket vatten i dammen, så att vattnet rördes om och det bildades virvlar, ansågs en ängel ha stigit ned i bassängen. Den som då först hann ned i vattnet kunde förvänta sig att bli frisk. Alla sjukdomar och krämpor samlades i dammen med det grumliga vattnet, tänkte man sig.

Vid dammen fanns en man som varit sjuk i trettioåttå år. När den ensamme vandraren hörde talas om honom sökte han upp honom och frågade om han ville bli frisk. I Jerusalems gränder satt många invalider och tiggde och de var beroende av sina krämpor för att kunna tigga ihop till livets nödtorft. Det var därför han frågade mannen om han verkligen ville bli frisk.

Men den sjuke sa:

– Herre, jag har ingen medhjälpare som kastar ner mig i dammen när vattnet börjar svalla. Det är alltid någon som hinner före mig.

Han svarade:

– Res dig upp och ta din bädd och gå.

Senare, när mannen kom bärande på sin hoprullade bädd och var på väg bort

från dammarna, mötte han några vakter som var utsända från templet för att se till att lagen om sabbat efterföljdes av folket. Det var vilodag och inget som helst arbete fick utföras, man fick inte bota sjuka eller bära tunga föremål, såsom t.ex. mannens bädd. Man fick inte ens göra långa promenader eller tillaga mat på vilodagen, all mat för sabbat skulle tillagas dagen innan. Så tolkades Moseböckerna.

Vakterna sa till mannen att han inte fick bära på sin bädd. Mannen svarade att en man hade sökt upp honom, botat honom och uppmanat honom att ta sin bädd och gå. Vakterna frågade ut mannen för att få veta vem som hade gjort detta, men han kunde inte svara för han kände honom inte och kunde inte se var han var. Då sa vakterna till honom att söka upp dem så fort han såg mannen som hade botat honom på en sabbat.

Senare när mannen som blivit botad var på tempelgården mötte han sin välgörare som sa till honom:

– Nu när du har blivit frisk, lev ett rättfärdigt liv så det inte händer dig något som är värre än sjukdomen.

Mannen gick och sökte de upp de tempelvakter han hade mött och visade dem vem mannen de sökte var. Tempelvakterna frågade honom vem han var och anklagade honom för brott mot lagen om sabbat.

Så håll nu sabbaten, ty den ska vara helig för er. Den som ohelgar den ska straffas med döden. Ty var och en som gör något arbete på den dagen, han skall utrotas ur sin släkt.

De förföljde honom och trakasserade honom. Men han sa till dem:

– Min far verkar i denna stund och därför verkar också jag.

Vakterna tyckte att han borde dödas för att han satte sig över Guds lagar och

när han antydde att Gud var hans far blev de än mer förargade och gick för att berätta för prästerna vad som hänt. Men de kunde inte gripa honom på vilodagen.

När det blev kväll gick mannen till Getsemani, en trädgård i Kidrondalen strax öster om templet. Fattiga pilgrimer hade inte råd att hyra rum i Jerusalem men kunde tillbringa natten vid Getsemani. Middagssolen värmdde upp sluttningarna runt trädgården, vilken låg som i en gryta mellan tempelberget och Olivgårdsberget, så att temperaturen under natten vid Getsemani ofta var flera grader högre än i Jerusalem, där det kunde bli ganska kallt under vinternätterna. Det fanns också en stor grotta vid Getsemani som användes för att pressa olivolja på senhösten och som kunde användas som regnskydd.

Tidigt nästa morgon gick han tillbaka upp till tempelplatsen för att värma sig i den första morgonsolen. Det fanns en gångtunnel med en trappa upp till tempelplatsen från Kidrondalen. Han gick upp genom den och vandrade i solen vid templet för att få upp värmen i kroppen. När han senare satt där kom några fariséer och skrifttolkare fram till honom, utsända för att samla bevis. Fariséer var anhängare av ett religiöst parti och skrifttolkare var auktoriteter upplärda för att tolka de religiösa lagarna. De ställde en kvinna framför honom och sa:

– Mästare, den här kvinnan togs på bar gärning när hon begick äktenskapsbrott. Enligt Moses lära ska en sådan kvinna stenas till döds.

Om en man ertappas med att ligga hos en kvinna som är en annan mans äkta hustru, så ska båda dödas.

– Vad säger du?

De anade att han ville vara barmhärtig mot kvinnan, så som han hade varit barmhärtig mot den sjuke mannen vid Bet Esda i stället för att följa lagen om sabbat. Men han teg och böjde sig ner och ritade med fingret på marken. När de

envisades såg han upp:

– Den av er som är fri från synd, ska kasta den första stenen på henne. Sa han och böjde sig ner och fortsatte att rita på marken.

De blev stående tysta runt honom och gick sedan därifrån en efter en, de äldre först och de yngre sist. Han blev ensam kvar med kvinnan och efter en stund tittade han upp och frågade henne:

– Vart tog dina fiender vägen? Var det ingen som dömde dig? Hon svarade:

– Nej herre, ingen.

– Inte heller jag dömer dig, sa han. Gå nu, och synda inte mer!

Under sommaren var han i Nasaret bland sina släktingar. Nästan alla hus i Israel var byggda av sten. Hans styvfar hade varit murare och byggt hus tillsammans med sina fem söner. Efter pappans död hade bröderna fortsatt i hans spår. Vid sidan av arbetet med att bygga hus, som var ett säsongarbete, bedrev de ett gemensamt småbruk för att försörja sig och sina familjer. De odlade vindruvor, fikon, vete, korn, gurkor, tomater, lök, kryddväxter etc.

Från Jerusalem hade det kommit bud till Nasaret att han brutit mot sabbatsbudet och menat sig vara Herrens son. En sabbat lät de honom vara uppläsare i synagogan för att höra vad han skulle säga. Han skulle läsa ett visst stycke ur profeten Jesajas bok. Han öppnade bokrullen och läste på hebreiska och översatte sedan till de församlade. Israeliterna talade arameiska vid denna tid, ett språk som hade trängt ut det likartade hebreiska språket. Han sa:

– Herrens ande är över mig. Han har utsett mig att framföra ett glatt budskap till de ödmjuka. Han har sänt mig för att läka de förkrossades hjärta, förkunna befrielse för de fångna och predika om en tid av Herrens behag.

Sedan han läst sin text lämnade han tillbaka skriften till tjänaren i synagogan och alla satt tysta och tittade på honom. De väntade på att han skulle säga något om textens mening. Han förstod vad de hade i sinnet och han sa till dem:

– I dag har denna profetia uppfyllts för er som hörde mig.

De frågade vad han menade. En av hans motståndare sa:

– Dig känner vi! Du heter Jesus och är son till Josef och Maria, bror till Jakob, Joses, Judas och Simon. Och dina systrar bor ju här i Nasaret. Hur kan du vara hitsänd av Herren?

– Också profeter har ett hem och en familj, svarade han. Men där tror man inte på dem. Det fanns många änkor på profeten Elias tid, då det inte regnade på tre år och sex månader och det blev hungersnöd i landet. Ändå sändes inte Elia till någon av Israels änkor, utan till en änka i Sarefat nära Sidon, så att hon och hennes barn slapp svälta. Och det fanns många spetälska i Israel på profeten Elisas tid och ändå botade han ingen av dem, men däremot syriern Naaman.

De retade sig på honom för att han trodde sig vara någon och för att han förargat prästerna i Jerusalem. När han kom ut från synagogan var det några som förföljde honom. Nasaret låg på en liten kulle som stupade brant på östra sidan och synagogan låg nära ett tio meter högt stup. De menade att han hädade och sa att de borde knuffa ner honom för stupet och stena honom. Men han gick därifrån och ingen gjorde honom något.

Inte heller hans bröder trodde på honom. De hoppades att han skulle sluta att skämma ut dem i Nasaret. De hade hört vad som hänt i Jerusalem, att han botat människor där och att det fanns dem som trodde på honom där. Inför lövhyddofesten, skördefesten, sa hans bröder till honom:

– Stanna inte här utan gå till Judéen, så att också dina lärjungar får se dina gärningar. Ingen verkar i skymundan om han vill bli allmänt känd. Om du gör sådana ting, visa dig då för världen.

– Min tid har ännu inte kommit, svarade han. Men för er är det alltid rätt tid. Er kan inte världen hata. Mig hatar den därför att jag visar den att dess gärningar är onda. Gå ni själva för att fira högtiden i Jerusalem. Jag gör det inte den här gången.

Men när hans bröder hade gett sig i väg gick ändå till Jerusalem, där han vistades utan att ge sig till känna. Till en början gick han och tittade sig omkring, men på den femte av de åtta högtidsdagarna gick han till templet och började undervisa folk på tempelgården, i en av pelargångarna där de blivande skrifttolkarna undervisades. De laglärda kände inte igen honom och de undrade var hans lärdom kom från. De visste ju att ingen av dem var hans läromästare.

Han sa till dem:

– Denna lära kommer inte från människor utan från honom som har sänt mig. Den som vill göra hans vilja förstår om denna lära kommer från Herren eller från människor. Den som söker ära åt sig själv talar om egna läror, men den som söker Herrens ära talar sanning. Den som förhärligar sig själv ljuger, men den som förhärligar Herren talar sanning. Hos honom finns ingen orättfärdighet.

– Moses gav er lagarna, men ni följer dem inte. För ni vill döda mig.

Ingen hade hört någon hota honom så man började undra om han var besatt. Men han sa:

– Jag har gjort något som väckt anstöt bland er. Ni säger att man inte får bota någon under vilodagen. Ändå ska alla nyfödda pojkar omskäras på den åttonde dagen efter födseln, enligt fädernas seder, och omskärelse tillåter ni även på

vilodagen. Men när jag botade en sjuk man på vilodagen, då ville ni döda mig. Ni dömer inte rättvist.

Då började folk känna igen honom. En sa högt till allt folket:

– Är det inte honom som de vill döda för att han satte sig över sabbatsbudet?

Här står han och talar öppet, men ingen anklagar honom eller griper honom. Har rådsherrarna börjat tro på honom? Nej! Varifrån den här mannen kommer, det hör vi ju, men när Messias kommer så vet ingen varifrån.

De hörde på hans dialekt att han kom från Galiléen, som i Jerusalem nedlåtande brukade kallas ”hedningarnas Galiléen”. Han svarade honom:

– Ja, ni vet vem jag är och varifrån jag kommer. Men jag kommer inte i eget ärende. Och han som har sänt mig känner inte ni. Jag känner honom. För jag kommer från honom och han har sänt mig till er.

På högtidens sista och största dag ställde han sig vid templet och ropade:

– Är det någon som är törstig, så kom till mig och drick! Den som tror på mig, ur hans inre ska livets vatten flyta i strömmar. Den som släcker törsten med mina ord, ska bli som jag. Och för den ska allt som är fördolt bli uppenbart.

– Jag är världens ljus. Den som följer mig behöver inte längre vandra i dödens mörker, utan ska vandra i livets ljus.

– Jag är den gode herden ...

– Ditt vittnesmål är ogiltigt, sa fariséerna till honom, för du vittnar om dig själv.

– I er lära stadgas att två vittnen är tillräckligt, svarade han. Jag vittnar om mig själv. Och min far som har sänt mig, vittnar också om mig genom de tecken jag gör.

– Och var finns din far? Frågade de.

– Kände ni mig, så skulle ni också känna min far. Men ni hör hemma i denna världen och dit jag går kan ni inte komma. Den som inte tror att jag är den jag är ska dö i sitt elände.

– Vem är du då? Frågade de.

– Varför talar jag alls till er? Frågade han sig. Den som upphöjer människobarnet, ska förstå vem jag är och förstå att jag säger sanningen.

– Den som tror på mig, tror på honom som har sänt mig. Och den som ser mig, ser honom som har sänt mig. Jag är ljuset som har kommit till världen för att ingen som tror på mig ska behöva bli kvar i mörkret.

– Jag dömer inte den som hör mitt budskap, men låter bli att leva efter det. Jag har inte kommit till världen för att döma den, utan för att rädda den. Den som förkastar mitt budskap, ska vid tidens ände dömas av mina ord. De ska vara domaren. Men de som tror på mig ska ha evigt liv och få vara med Abraham, Isak och Jakob i Herrens rike.

– För jag har inte sagt er min egen mening. Jag har sagt er vad fadern, han som har sänt mig, har velat säga till er. Och jag vet att hans budskap är det eviga livets budskap.

Till dem som trodde på honom sa han:

– Om ni lyssnar till mitt budskap och lever efter det, så blir ni mina sanna lärningar. Ni ska få lära känna sanningen och sanningen ska göra er fria.

Någon sa att de redan var fria, eftersom de inte var slavar. Men han svarade:

– Sannerligen, den som syndar är syndens slav. Slaven stannar inte i huset, men sonen stannar i huset för alltid.

Senare botade han en ung man som varit blind sedan födseln. De som kände honom som en blind tiggare blev mycket förvånade när han plötsligt kunde se.

Han berättade att en profet som hette Jesus och var från Nasaret hade botat honom. Man förde den unge mannen till fariséerna vid templet och han berättade också för dem vad som hade hänt. En av fariséerna sa:

– Mannen han talar om är inte sänd av Herren, för han håller inte sabbatsbudet.

– Hur skulle en syndare kunna göra en sådan kraftgärning, frågade en annan, att öppna ögonen på någon som varit blind sedan födseln?

Fariséerna lät hämta den unge mannens föräldrar och frågade dem om detta var deras son och om han hade varit blind sedan födseln. De svarade att det var deras son, att han hade varit blind sedan födseln och att de själva undrade hur det kunde komma sig att han nu kunde se. Fariséerna försökte då få mannen att förneka att det var Jesus som hade botat honom. De sa:

– Vi vet att den mannen är en syndare. Ge Herren äran!

På kvällen i Getsemani blev Jesus uppsökt av en farisé och rådsmedlem som hette Nikodemus. Han ville diskutera med honom och sa:

– Mästare, vi förstår att du är en lärare som kommer från Herren. Ingen annan skulle kunna visa de tecken som du visar. Han svarade honom:

– Den som inte blir född på nytt kan inte se Herrens rike.

– Hur kan någon födas ännu en gång? Frågade Nikodemus. Ingen kan väl komma in i moderlivet och födas en gång till? Ta inte avstånd från oss! Också vi är Herrens lärare. Vi är barn av Abraham och har Herrens lära. Också vi ska få vara med Abraham och Isak i Herrens rike.

– Sannerligen säger jag dig, det som är fött av köttet är kött och det som är fött av anden är ande. Bara den som blir född på nytt, kan komma in i Herrens rike. Den som är född av anden gör inte sin egen vilja – utan sin fars vilja.

– Var inte så förvånad! Var och en som är född av anden är som vinden: du hör den och du känner den, men du vet inte var ifrån den kommer eller vart den tar vägen.

– Kan det vara möjligt? Frågade Nikodemus.

– Du är lärare för Israels folk, men kan inte förstå detta. Jag vittnar om vad jag vet, men ni tar inte emot mitt vittnesbörd. Och om ni inte tror på mig när jag talar om det jordiska, hur ska ni då kunna tro när jag talar om det himmelska?

– Så älskar Herren människorna, att han sänder sin älskade son till dem, för att var och en som tror på honom ska ha evigt liv. Fadern sände sin son till världen för att rädda den, inte för att döma den. De som tror på sonen blir inte dömda, men de som inte tror är redan dömda. När ljuset kom in i världen så höll de sig till mörkret, eftersom de inte ville att deras onda gärningar skulle avslöjas i ljuset.

– Du talar inte som en man på trettio år, sa Nikodemus.

– Nikodemus! Var inte dåraktig! Svarade han.

Han gick inte tillbaka till Nasaret efter festen utan stannade i Judéen, där han ibland besökte Johannes döparen nere vid Jordanfloden. Han bodde ibland hos dem som trodde på honom, t.ex hemma hos sina vänner Simon, Marta och Maria i Bet Ania, på östra sidan av Olivgårdsberget. Vid ett tillfälle satt Maria vid hans fötter och lyssnade till allt han sa, medan Marta arbetade med förberedelserna inför en måltid. Marta retade sig på att hon fick göra allt hushållsarbete själv och hon sa till honom:

– Herre, tycker du att min syster ska överlämna allt arbete till mig? Säg åt henne att hon ska hjälpa till.

– Marta, Marta, svarade han, du bekymrar och oroar dig för så mycket som inte är viktigt. Maria har valt det som är bäst och det ska inte tas ifrån henne.

Hösten år 31. När Johannes döparen förmanade tetrarken Herodes för hans förbindelse med sin brors hustru Herodias och för allt annat ont som han hade gjort, så tog Herodes detta som förevändning att gripa Johannes, som hade ett för honom farligt stort inflytande över folket. Han förde honom till sitt befästa palats i Makeros i södra Peréen. När Jesus hörde att Herodes hade gripit Johannes gav han sig iväg från Judéen och flyttade till staden Kafr Nahum vid Genesarets sjö, långt upp i norr.

Kapitel 4

Vid sjön

En dag när Simon och hans bror Andreas stod i vattnet vid Sjukällan och fiskade med kastnät, hörde de någon ropa till dem från land:

– Kom och följ mig, så ska jag göra er till människofiskare.

Uppe på ett krön stod en man som de kände igen och de slutade med fisket och gick upp på land. De hängde upp näten på torkställningar och klädde sig. Sedan gick de upp mot vägen där mannen stod och väntade på dem. Mannen, som var en profet, berättade att han var på väg mot deras by. Simon sa:

– Herre, kom då och bo hos mig. Jag har gift mig och flyttat in i ett hus i byn.

Hos mig är du alltid välkommen.

På vägen mot byn såg de Zabdais största båt i närheten av stranden med Zabdai, två av hans söner, och några av hans anställda. De satt och gjorde i ordning dragnoten. Sällskapet gick ned mot stranden och profeten ropade till bröderna att komma och följa med honom. Bröderna samtalade en kort stund med sin far och sedan rodde man båten närmare land. När de kommit in på grunt vatten klev bröderna ner i vattnet och vadade mot land. De fem vandrade vägen mot byn. När bröderna Zabdai fick höra att han skulle bo hos Simon försökte de övertala honom att istället komma och bo hos dem i Zabdais hus. Men han svarade att han inte kunde ändra sig när han redan hade tackat ja till Simons erbjudande. Han sa:

– När en man är ute och reser och blir erbjuden husrum hos en rättfärdig man, bör han stanna kvar hos denne även om han senare får ett erbjudande från en rikare man, som kan erbjuda honom en bekvämare tillvaro.

De gick hem till Simon och satte sig på verandan bakom hans hus. Simons fru och svärmor kom ut med mat och dryck till dem där de satt och pratade. Simon

var mycket glad över sin gäst. Vid solnedgången började vilodagen och Simon hade sagt till sin fru att deras gäst skulle stanna hos dem en tid, så att hon och hennes mor skulle laga tillräckligt med mat för morgondagen. Strax innan solnedgången gick bröderna Zabdai hem till sig, men Simon, hans bror och deras gäst satt kvar under verandans tak och pratade ytterligare en stund. Innan det blev mörkt visade Simon för sin gäst var i husets enda rum kvinnorna hade bäddat åt honom. Senare tvättade de sig och när kvinnorna hade klätt av sig och krupit ner i sina bäddar gick de in och la sig för att sova.

I gryningen gick männen upp och klädde sig före kvinnorna. Och sedan alla morgonbestyr var avklarade satte de sig ute på verandan. Där satt de när bröderna Zabdai kom tidigt på morgonen. De satt sedan och samtalade tills det var dags att gå uppför slutningen till synagogan. Vid synagogan började byns innevånare att samlas – männen för sig och kvinnorna för sig. Simons svärmor såg de inte till denna morgon.

Bröderna Zabdai gick bort till sin far och talade med honom om något. Sedan gick Zabdai och hans söner till Jairos, föreståndaren för synagogan. De talade med honom en stund och Simon såg att Jairos tittade åt deras håll. Han nickade åt Zabdai och så gick hela sällskapet mot Simon och hans vän. När han kom fram till profeten hälsade han på honom och frågade om han ville tjänstgöra som läsare under mötet och läsa och förklara veckans avsnitt ur skrifterna. Jesus accepterade erbjudandet.

Så gick de in och ställde sig i synagogan. Simon tittade upp mot läktaren efter sin fru och hennes svärmor, men kunde bara se sin fru som stod ensam där. En man ur församlingen började recitera ur skriften:

– Hör Israel! Gud, din Herre, Herren är en. Och du ska älska Herren av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela din kraft. Dessa ord som jag i dag ger dig ska du lägga på ditt hjärta ...

När det var dags gick profeten fram till föreståndaren, som räckte honom en uppslagen skriftrulle. Han la rullen på läsbordet och läste först texten på hebreiska, fädernas språk. Så översatte han texten till arameiska, det språk som nu talades av folket.

– Herren ska sprida er bland folken och bara en liten skara ska bli kvar bland de folk till vilka Herren snart ska föra er. Och där ni hamnar kommer ni att tillbe och tjäna beläten av trä och sten, gjorda av människohänder, och som varken ser eller hör eller äter eller luktar. Men när du där söker Gud, Herren, så ska du finna honom, om du frågar efter honom av hela ditt hjärta och hela din själ.

– Ty Gud är en barmhärtig Herre. Han ska inte överge dig eller fördärva dig. Han ska inte glömma det förbund han har ingått med dina fäder.

– Eftersom han nu älskade dina fäder och valde ut deras avkomlingar och med stor kraft förde dig ut ur Egypten och fördrev för dig folk som var större och mäktigare än du och lät dig komma in i deras land och gav det åt dig till arvedel, därför ska du i dag veta och lägga på hjärtat att Gud är Herren, uppe i himlen och nere på jorden, han och ingen annan. Och du ska hålla hans stadgar och bud, som jag i dag ger dig, för att det må gå dig och dina barn väl.

Så rullade han ihop rullen och gav den till föreståndaren och gick och ställde sig bredvid Simon. Det var alldeles tyst och alla väntade på att han skulle säga något mer. Han började tala om de förlorade fåren av Israels stam som kunde söka efter Herren och finna honom.

Många av de församlade tänkte att han var en frihetskämpe från bergen i Galiléen, som hade kommit för att förbereda dem för det kommande upproret mot romarna. En man skrek åt honom:

– Gå bort härifrån! Vad gör du här hos oss? Har du kommit för att förgöra oss?

Alla vände sig mot mannen. Först tycktes det som om mannen var rädd för att det skulle bli oroligheter så att romarna skulle komma och förgöra byn, men så förändrades mannens röst och man förstod att han var besatt. Han skrek:

– Jag vet vem du är! Du är Herrens helige!

Profeten vände sig mot mannen och sa strängt till demonen:

– Var tyst! Låt mannen vara och far ut ur honom!

Mannen skrek och fäktade vilt med armarna så att de som stod i närheten drog sig undan från honom. Han föll omkull på golvet. Men så reste han sig upp, tittade sig omkring och var alldeles lugn. Det gick ett sorl genom församlingen. Simon hörde att man sa:

– Också demonerna kan han befalla! Det här är en ny och mäktig lära.

Föreståndaren kallade fram en man som läste ett avsnitt ur profeternas skrifter och sedan förklarade texten i en kort predikan. Slutligen läste man en bön. Simon såg att alla tittade på hans gäst, som från och med nu var en känd man i byn.

När Simon kom ut från synagogan sökte han upp sin fru och frågade henne varför inte hennes mor hade följt med. Hon sa att hennes mor hade legat sjuk i malaria hela morgonen. När Simon kom tillbaka till profeten stod en ring med folk runt honom och lyssnade. Så småningom skingrades de flesta av människorna och profeten passade på att fråga Zabdai om han kunde avstå från Simon och

Andreas. Han sa att han ville att de två skulle följa honom och predika om Herrens rike. Men Zabdai ville inte gå med på det. Han ropade förargat:

– Hur ska jag kunna sköta fisket om jag inte har några medhjälpare? Här har jag hämtat hit Simon från en annan by och ordnat så han blivit gift och fått ett hus att bo i. Så begär du att jag ska avstå ifrån honom!

Zabdai var känd för att lätt brusa upp och man brukade säga att hans stämma dånade som åskan. Folk tittade på profeten och undrade vad han skulle svara, men han argumenterade inte emot Zabdai utan stod tyst och lyssnade. Snart lugnade Zabdai ner sig och urskuldade sig och förklarade att han inte kunde klara fisket utan alla sina män.

De gick ner mot Simons hus och på vägen berättade Simon att hans svärmor låg sjuk därhemma i feber. När de kom fram gick profeten in till henne där hon låg inne i huset, böjde sig över henne och fördrev febern. Så tog han hennes hand och reste henne upp och hon kände sig genast mycket bättre. Efter en stund kom kvinnan ut med mat och dryck till Simon och hans gäster. Under hela vilodagen satt de på verandan och samtalande, uppsassade av kvinnorna. Det gick inte att ta miste på att deras gäst var väl sedd i Simons hus. Och ryktet gick från hus till hus att han kunde bota sjuka.

Vid solnedgången, efter slutet på vilodagen, kom stora grupper av bybor på besök hos Simon och man förde med sig sina sjuka och hoppades att de skulle bli botade. Aldrig hade så mycket folk varit samlat utanför Simons hus. Och profeten talade till dem och gick från den ene till den andre, la sina händer på dem och botade deras sjukdomar. Först sent på kvällen var allt folk skingrat.

När Simon vaknade nästa morgon var hans gäst försvunnen. Han var inte ute på verandan och syntes inte till någon annanstans heller. Simon gick och frågade

sina grannar om de hade sett till honom, men ingen hade sett honom sedan kvällen innan. Många grannar och bybor hjälpte till i sökandet, men han var inte kvar i byn. Tillsammans med flera andra letade Simon efter honom uppe vid synagogan. Han var inte där heller. Men plötsligt ropade en man till och pekade upp mot sluttningen ovanför synagogan, där det syntes en man, och Simon och några till skyndade upp efter honom. Det var han och Simon frågade andfått varför han hade gått sin väg. Hela byn var ute och letade efter honom!

Han sa att han hade gått upp på berget för att be och att han nu tänkte gå vidare för att besöka andra städer och byar. Byborna ville föra honom tillbaka, men han var bestämd och sa:

– Budskapet om Herrens rike ska predikas i många städer. Jag har blivit utsänd för att predika på många platser och nu ska jag gå till nästa by.

Simon och de andra byborna var tvungna att vända tillbaka mot en vardag och ett liv i byn utan sin profet.

Simon väcktes av sin fru sent på eftermiddagen och han steg upp och väckte själv sin bror. Efter att de hade ätit kvällsmål gick de ner till sjön där Zabdais män höll på att samlas vid båtarna. Natten kommer snabbt i den djupa dalgången vid sjön och i det sista skymningsljuset sköt man ut båtarna från land och började ro mot den västra stranden.

Men de rodde inte den genaste vägen, utan i en vid båge för att inte komma för långt från land. De rodde så tyst som möjligt och ingen sa någonting. Allas öron lyssnade efter de tecken som betydde livsfara: ljuden av en begynnande storm. Vindarna från bergen i väster kunde alstra vågor av ett par meters höjd, och om man hörde ljud från sjöns västra strand, så hade vinden blivit västlig och det

var risk för storm. Vid dessa tillfällen ställde sig roddarna upp i båten, tog spjörn med ena foten mot sittbrädan och rodde stående av alla krafter närmare land för att inte bli överraskade av stormen. Om det sedan inte blev storm kunde de fortsätta att ro i en lugnare takt mot målet längs en kurs närmare land.

De var på väg mot ett ställe där sjön var mycket djup och där stora stim av fisk brukade samlas om nätterna. Båtar från alla städer kring sjön kom dit för att fiska under månskensnätter med lämpligt fiskeväder. För Zabdai och hans fiskeflotta tog det tre till fyra timmar att ro till fiskestället och det brukade alltid vara båtar där före dem. Väl framme rodde de i lag om två båtar med en dragnot, ett tyngdförsett nät, mellan båtarna. Då och då brukade man vittja noten med hjälp av mindre nät, men den natten fick Zabdais män knappt någon fisk alls. Zabdai och hans söner bemannade en större båt tillsammans med ytterligare fyra båtsmän. Simon var ensam med sin bror i en mindre båt.

Risken för storm var störst på kvällen och vid midnatt, när man började känna sig säkrare, kom samtalen mellan båtsmännen igång igen. Simon var förundrad över att de knappt fick någon fisk. Andreas sa:

– Zabdai drog en förbannelse över oss när han brusade upp mot profeten på vilodagen.

Simon svarade inte men kände att hans bror hade rätt.

Ett par timmar efter midnatt började de ro hemåt igen, trots att de knappast hade någon fisk med sig hem. I de båtar som inte var Zabdais tycktes man ha fått fisk. Det var mycket underligt och Zabdai var bister och fundersam.

De kom tillbaka till byn tidigt på morgonen. Simon och brodern lade till med båten vid stranden och började inspektera sina nät. Längre bort såg de en folkhop

stå vid stranden. Ibland förflyttade sig hopen ett stycke och kom på så sätt allt närmare.

Bröderna stod i vattnet och sköljde näten när de såg att det var profeten och en skara män som såg ut som daglönare som sakta närmade sig dem. Ibland stannade han upp och talade till människorna och därefter började han åter gå, följd av folket.

Simon och brodern skyndade sig upp på stranden och hängde näten på tork. Jesus kom fram till dem. Människorna som följde efter honom trängde sig in på honom och försökte ta på honom. För att inte hela tiden bli trängd satte han sig i båten och bad Simon att ro ut en liten bit. Sittande i båten talade han till människorna på stranden. När han talat färdigt sa han till Simon:

– Ro ut på djupt vatten och lägg ut nätet!

Simon svarade:

– Herre, vi har varit ute med alla båtarna och fiskat hela natten utan att få något. Men eftersom du ber mig ska jag försöka.

De rodde ut på djupt vatten, la ut nätet och fick genast så mycket fisk att det knakade i nät och rep. De vinkade till några män i en annan av Zabdais båtar, för att de skulle komma och hjälpa till. Från de båda båtarna drog de sedan nätet mot land och det var fyllt med så mycket fisk att båtarna höll på att kantra. Simon kastade sig ner framför Jesus i båten och sa:

– Lämna mig herre, för jag är en syndig människa. Men han svarade honom:

– Var inte rädd! Från denna stund ska du fånga människor.

Snart visste alla i fiskelaget vad som hade hänt och Zabdai kom och inspekterade fångsten tillsammans med sönerna. Zabdai var mycket allvarlig. Han

lyssnade sammanbitet på Simons bror som berättade vad som hade hänt. Jesus såg på Zabdai som sa:

– Herre. Vi fick knappt någon fisk under hela natten. Så liten har fångsten aldrig blivit förr. Och så kommer vi tillbaka hit och på din anvisning kunde mina män fånga all den fisk vi hade hoppats på att få i natt. Det är ett stort tecken.

Han svarade honom:

– Zabdai, det ska aldrig mer hända att ni behöver återvända utan fisk. Men jag behöver några av dina män.

Han vände sig mot Simon och Andreas.

– För att lära upp dem till människofiskare. De ska följa mig och predika om Herrens rike för Israels förlorade får. Också dina söner ska jag ta med mig.

Zabdai sa:

– Det får bli så, herre! De fyra ska följa dig.

Profeten och hans fyra följeslagare gick sedan till Korazin, Bet Saida och andra platser nära sjön. På en plats mötte de en man med en hudsjukdom, som därför ansågs vara oren och som egentligen inte fick närma sig andra. Mannen föll ner på knä och bad:

– Vill du så kan du göra mig ren. Profeten sträckte ut handen och rörde vid honom och sa:

– Jag vill. Bli ren!

Mannens hud läktes och han sa att han inte skulle säga till någon att det var han som hade botat honom. Han uppmanade honom att i stället söka upp en präst för att denne enligt Moses lära skulle avgöra om han var ren. Det fanns många

människor som hade rykte om sig att kunna bota sjuka, men han ville inte räknas till dem. Han ville att all ära skulle tillfalla Herren.

En vilodag när han besökte en synagoga mötte han en kvinna som hade plågats av ryggont i arton år. Hon kunde inte räta på ryggen utan var tvungen att gå omkring med ryggen böjd framåt, stödd på en käpp. Han kallade på henne och la sina händer på hennes rygg och sa:

– Du är fri från ditt onda.

Då kunde hon äntligen räta på ryggen. Hon blev mycket glad och tackade Herren. Men föreståndaren för synagogan, som förargat sig över att han hade botat henne på vilodagen, sa till de församlade:

– Det finns sex dagar i veckan då man ska arbeta. På dem kan ni komma och bli botade, men inte på vilodagen.

Han sa till honom:

– Hycklare! Finns det någon av er som inte lösgör sin oxe eller sin åsna på vilodagen för att ge den vatten? Men denna ättling till Abraham, som motståndaren hållit bunden i arton år, skulle inte hon få lösas från sina bojor på vilodagen?

Dessa ord fick hans motståndare att skämmas. Men folket glädde sig över allt fantastiskt som kom från honom.

Kapitel 5

Kafr Nahum

De brukade sitta utanför Simons hus under verandans tak. Kvinnorna från de närmaste husen brukade också hålla till i närheten och lyssna till profeten medan de malde mjöl i handkvarnar eller gjorde andra hushållssysslor. Och dit brukade människor från trakten komma för att lyssna till honom eller för att bli botade från sina sjukdomar. Under sommaren hade han och hans lärningar vandrat bland städerna uppe i bergen väster om sjön, där det var ett behagligare sommarklimat. Nere vid sjön kunde temperaturen vara runt 40°C på sommaren. Till hösten hade de kommit tillbaka till Kafr Nahum. Och ryktet hade nu spritts i Galiléen och till många andra platser i och utanför landet.

När man fick höra att han hade kommit tillbaka samlades det mycket folk utanför Simons hus och gårdsplanen var full av folk på dagarna. Man började också komma från städerna runt omkring för att träffa honom. Han talade till dem från Simons veranda och bredvid honom satt skriftlärda och fariséer. Medan han talade kom fyra män bärande på en bår med en lame man. Trängseln runt honom var så stor att de inte kunde komma fram till honom. Men huset hade en stentrappa upp till taket längs den vägg som vätte bort från gården. På den trappan klättrade de upp med den lame mannen och flyttade tegel och grenar på verandans tak ovanför profeten, så att det blev ett hål ner. De firade ner båren genom hålet. Alla satt och tittade upp på männen och deras tilltag. Simon blev först arg när han såg vad de gjorde och han undrade vad profeten, som också tittade upp mot dem, skulle säga. Men när den lame låg framför honom på marken sa han:

– Min vän, dina synder är förlåtna.

Skrifttolkarna och fariséerna stelnade till och tittade på varandra och menade att han hädade. De hade studerat skrifterna noggrant och deras åsikt var mycket bestämd. Endast Herren kunde förlåta synder. Han förstod vad de menade och frågade:

– Vilket är lättast att säga till den lame: Dina synder är förlåtna? Eller: Res dig upp och ta din bår och gå? För att ni ska veta att människobarnet har fått makt att förlåta synder, så säger jag dig...

Han vände sig till den lame:

– Res dig upp och ta din bår och gå hem!

Mannen på bädden reste sig försiktigt upp. När han kände att benen bar honom, så tackade han Herren, lyfte upp sin bår och banade en väg genom det församlade folket. Man förundrades och hyllade Herren och sa att man aldrig hade sett något liknande.

De kommande veckorna kom det allt fler människor till Kafr Nahum. Tusentals människor samlades runt Simons hus och Simons fru klagade inför Simon och sa:

– Du vet hur mycket vi tycker om att ha honom här hos oss, men vi kan ju inte utföra våra sysslor för allt folk som samlas här. Vi får trängas med människor var vi än går.

Simon pratade med Jesus som bestämde att de skulle gå ut ur staden. Följd av lärjungarna och allt folket och gick han upp ett par kilometer på sluttningen ovanför staden, till en bergsplatå femtio meter ovanför sjön. Platsen låg ungefär mitt emellan städerna Kafr Nahum, Bet Saida och Korasin. På den steniga slätten uppe på berget började Jesus undervisa lärjungarna och folkskarorna:

– Lyckliga ni som är fattiga, för ni tillhör Herrens rike. Lyckliga ni som hungrar, för ni ska få äta er mätta. Lyckliga ni som gråter, för ni ska få skratta. Lyckliga är ni, när man för människobarnets namn hatar er, stöter bort er och smädar er. Gläd er den dagen, för er lön i himlen blir stor. På samma sätt gjorde ju deras fäder mot profeterna.

– Men stackars er, ni som är rika, för ni har fått er glädje. Stackars er, ni som är mätta, för ni ska få hungra. Stackars er, ni som skrattar, för ni ska få sörja och gråta. Och stackars er när alla berömmar er, för på samma sätt berömde ju deras fäder de falska profeterna.

– Lyckliga de som hungrar efter rättfärdighet, för de ska bli mättade. Lyckliga de ödmjuka, för de ska ärva riket. Lyckliga de vänliga, för de ska bemötas vänligt. Lyckliga de renhjärtade, för de ska se fadern. Lyckliga de som blir förföljda i sina hjärtan, för de känner fadern. Lyckliga de fridsamma, för de ska kallas Herrens barn. Och lyckliga är de som förföljs för en rättfärdig sak, för de hör till Herrens rike.

– Ni är saltet som ger jorden näring. Men salt som inte har någon näring, duger inte till annat än att kastas ut på vägarna för att trampas ner av människor.

– Ni är världens ljus. Men inte tänder man ljus och ställer dem i skymundan? Ljuset placeras så att det lyser upp för alla i rummet. På samma sätt ska ni lysa upp för människorna, så att de ser era goda gärningar och berömmar er himmelske fader.

– Tro inte att jag har kommit för att upphäva Läran eller profeterna. Jag har inte kommit för att upphäva, utan för att fullborda. Fram till dess att himlen och jorden går under kommer Läran att bestå. Den som upphäver något av dessa råd

och lär människor att göra så, ska hållas för en av de minsta. Men den som lyder råden och lär ut dem ska räknas som stor.

– Ni har hört att det är sagt: Du ska inte begå äktenskapsbrott. Men jag säger er: Den man som trånande ser efter en annan mans hustru, han har redan begått äktenskapsbrott med henne i sitt hjärta.

– Ni har också hört att det sades till förfäderna: Du ska inte svära falskt och Du ska hålla de eder du svurit inför Herren. Men jag säger er, ni ska inte alls svära några eder. Istället ska ert tal vara sådant att ja är ja och nej är nej. Allt därutöver är av ondo.

– Ni har hört sägas: Öga för öga och tand för tand. Men jag säger er att ni inte ska ge igen för en oförrätt. Värj er inte mot det onda. Om någon slår dig på högra kinden, så vänd den andra kinden till. Om någon vill ta ifrån dig ett klädesplagg, så ge honom fler plagg. Om någon tvingar dig att gå med en mil, så gå två med honom.

– Till er som vill lyssna säger jag: älska era fiender. Gör gott mot dem som hatar er. Önska den väl som förbannar er. Och be för den som skymfar er. Tar någon ifrån dig det som är ditt, så kräv det inte tillbaka. Ge åt den som ber dig och svik inte den som vill låna. Så som ni vill att människor ska göra mot er, så ska ni göra mot dem.

– Ska ni tackas för att ni älskar dem som älskar er? Också orättfärdiga älskar dem som visar dem kärlek. Ska ni tackas för att ni gottgör att andra har gjort gott för er? Också orättfärdiga gör det. Ska ni tackas för att ni lånar ut pengar till dem ni vet kan betala tillbaka? Också orättfärdiga lånar ut pengar för att få samma belopp tillbaka. Nej, älska era fiender, gör gott och ge lån utan att hoppas få igen.

Då ska er lön bli stor och ni ska bli den högstes barn. Han är själv god mot de otacksamma och onda.

– Var barmhärtig, för din skapare är barmhärtig. Bli helig, för din skapare är helig. Försök att likna din himmelske skapare som är fullkomlig.

– Fördöm inte, så blir ni inte fördömda själva. För med er dom över andra blir ni själva dömda och med det mått ni mäter upp åt andra blir det uppmätt åt er. Frikänn och ni ska bli frikända. Ge och ni ska få.

– Hur kommer det sig, tror ni, att ni så lätt ser små fel hos andra, men inte ens stora fel hos er själva? Hur kan ni säga till era medmänniskor: Låt mig ta bort skräpet ur ditt öga, ni som själva har båda ögonen fulla med skräp? Era hycklare! Ta först bort skräpet ur era egna ögon, innan ni tar bort skräpet ur era medmänniskors ögon.

– Ögat är kroppens ljus. Om ögat är friskt så får hela kroppen ljus. Om ögat är fördärvat så nedsänks kroppen i mörker. Men om redan ljuset i dig är ett mörker, hur djupt är då inte mörkret i dig?

Jesus tystnade en stund, så sa han:

– Akta er för att verka rättfärdiga inför människorna. För att de ska se er. Då blir ni inte belönade av er skapare i himlen. När ni ger en gåva ska ni inte basunera ut det, som hycklarna gör för att människorna ska beundra dem. Dessa hycklare har redan fått sin lön. Nej, när ni ger en gåva, låt inte den vänstra handen veta vad den högra gör. Ge i det fördolda. Då ska er skapare, som ser i det fördolda, belöna er.

– När ni ber ska ni inte göra som hycklarna, vilka gärna står och ber i synagogor och på gator för att bli beundrade av människorna. De har redan fått sin

lön. När du vill be, så gå hem och stäng dörren och be till din skapare i ensamhet. Då ska han, som kan höra dig även när du är ensam, hjälpa dig.

– När ni fastar ska ni inte gå omkring och se bedrövade ut. Hycklarna vanställer sina ansikten så att människorna ska beundra dem för att de fastar. Men större än så blir inte deras belöning. Nej, när du fastar, så tvätta dig ordentligt och gör dig i ordning som för att gå på kalas. Så att endast skaparen, som är i det fördolda, ser att du fastar. Då ska han belöna dig.

– Ingen kan tjäna två herrar. Han kommer att hata den ene och älska den andre, hålla fast vid den ene och överge den andre. Ni kan inte tjäna både Herren och Mammon – inte tjäna både den goda makten och pengarnas makt.

Några av fariséerna som följt med upp på berget för att lyssna på honom, eller kanske för att granska honom, hörde vad han sa och skrattade åt honom. Fariseismen hade till en början varit en ideell riktning, men när fariséerna fått alltmer makt i samhället hade idealiteten falnat och materialismen ökat. Det ansågs i denna tid att fariséer älskade pengar. Han vände sig till dem och sa:

– Ni vill framstå som rättfärdiga inför människorna, men Herren känner era hjärtan. Det som människor sätter högt är skändligt i Herrens ögon.

Sedan vände han sig till folket och fortsatte sin undervisning:

– Därför, bekymra er inte över era liv, hur ni ska få något att äta eller dricka, eller var ni ska få kläder ifrån. Är livet inte mer än att äta och kroppen inte till mer än att klä? Se på himlens fåglar: de varken sår eller skördar eller samlar i lador, men er himmelske skapare föder dem ändå. Bör inte ni vara förmer än fåglarna?

– Och varför bekymrar ni er för kläder? Se på blommorna på marken: de arbetar inte, men inte ens Salomo i all sin prakt var lika välklädd som de. Om nu

Herren klär markens växter så väl, vilka i dag står och i morgon kanske bränns upp, skulle han då inte ha kläder för er?

– Bekymra er inte med frågor som: Vad ska vi äta? Eller: Vad ska vi dricka? Eller: Vad ska vi ha för kläder? Sådant söker alla människor efter och er himmelske skapare vet att ni behöver det. Nej sök först efter hans rike, så ska ni få det andra också.

– Vem av er kan med sina bekymmer öka sin livslängd det allra minsta? Bekymra er inte för morgondagen. Morgondagen ska själv bära fram sina bekymmer till er. Varje dag har nog med egna plågor.

– Be och ni ska få. Sök och ni ska finna. Knacka på och ni ska bli insläppta. Vilken far skulle ge sin son en sten när han ber om bröd, eller räcka honom en orm när han ber om fisk? Om ni som är onda vill era barn gott, hur mycket mer omsorg ska inte er himmelske skapare ägna den som ber honom?

– Var inte rädda, ni fåtal, er skapare har beslutat att ge er riket. Sälj vad ni äger och ge åt de fattiga. Skaffa er en penningpung som inte kan slitas ut och en outtömlig skatt i himlen, dit inga tjuvar når och där inga mal förstör. För där er skattgömma är, där är också ert hjärta.

– Därför, allt vad ni vill att människorna ska göra för er, det ska ni också göra för dem. Detta är Moses lag och profeternas budskap.

– Akta er för falska profeter, vilka betar sig som vänner men som är fiender. Ni skördar inte fikon på tistlar eller druvor från törnbuskar. Ni vet att tistlar och törnen inte ger någon frukt. Och en god människa bär fram det som är gott ur sitt hjärtas skattkammare, medan en ond människa bär fram av sitt hjärtas onda. För munnen säger vad hjärtat är fullt av.

– Varje växt känns igen på sin frukt. Nyttiga växter bär inte dålig frukt och onyttiga växter bär inte bra frukt.

– Inte kan den som är vilse leda en annan som är vilse, utan att båda går fel väg?

Han tittade ut över de församlade och sa sedan till dem:

– Varför säger ni Herre, herre när ni kallar på mig, om ni ändå inte gör som jag säger? Vore jag er herre skulle ni lyda mig. När den dagen kommer ska många säga: Herre, herre, har vi inte predikat i ditt namn och drivit ut demoner och gjort många kraftgärningar? Men då ska jag säga dem som det är: Jag känner er inte. Gå härifrån, ni ogärningsmän.

– Även om ni nu är som barn som sitter i mitt knä, men inte lever efter mitt budskap och gör min faders vilja, så kommer jag att säga till er: Gå härifrån, ni ogärningsmän.

– Den som kommer till mig och hör mina ord och handlar efter dem, han är lik en man som gräver djupt och bygger ett hus på fast berggrund. När floden svämmar över och vattnet vräker sig mot huset, så rubbas inte huset eftersom det är väl byggt. Men den som hör och inte handlar, han är lik en man som bygger ett hus på lös sand utan att gräva ner till berget. När floden kommer och sköljer bort sanden, så rasar huset ihop och fördöelsen blir stor.

När Jesus hade avslutat sin predikan uppe på bergsplatån, skickade han hem folket till sina byar och uppmanade dem att berätta vad de hade hört och sett. Man var överväldigade.

De gick ner från berget och tillbaka till Kafr Nahum tillsammans med en skara människor från trakten. I utkanten av staden, på vägen nära synagogan, kom en romersk officer fram till honom och sa:

– Herre, min slav ligger därhemma och lider svårt.

Han frågade:

– Vill du att jag ska följa med dig hem för att bota honom?

Officeren svarade:

– Herre, jag är inte värdig ditt besök. Men säg endast ett ord, så blir min slav frisk. Jag är en man som står under andras befäl. Och många krigsmän står under mitt befäl. Och säger jag endast ett ord till en av dem: Gå! Så går han, eller till en annan: Kom! Så kommer han och om jag säger till min slav: Gör det! Då gör han det.

Han förundrades över mannen och sa till Simon och de andra:

– Jag har inte funnit någon med så stor tro bland israeliter. Många ska komma från öst och från väst och få vara med Abraham, Isak och Jakob till bords i Herrens rike. Men många av Israels barn ska kastas ut i mörkret utanför och där ska vara gråt och tandagnissel. Många är kallade men få är utvalda.

Till officeren sa han:

– Gå hem. Det du tror kommer att ske.

När han undervisade frågade de om han var Messias, Israels konung. Men han ville inte svara dem. I stället berättade han för dem om motståndaren och denna värld's makt, om hur motståndaren hade försökt fresta honom. När han hade dragit sig undan i ödemarken och fastat i fyrtio dagar och kände stark hunger, hade motståndaren kommit till honom och sagt:

– Om du är Herrens son, så befall stenarna att bli till bröd! Han hade svarat:

– Det står skrivet: Människan lever inte endast av bröd, utan av allt som kommer från Herren.

Då hade motståndaren fört honom till Jerusalem, till Tempelberget, och ställt honom på den sydöstra delen av muren, som stupar fyrtio meter ner mot Kidrondalen, och sagt:

– Om du är Herrens son, så kasta dig ut härifrån. Det står ju skrivet: Han ska befälla sina änglar att skydda dig, så att du inte slår emot någon sten.

Han hade svarat:

– Det står också skrivet: Du ska inte fresta Herren.

Motståndaren visade då alla riken i hela världen och all världens rikedom.

Sedan sa han:

– Detta har givits mig och jag har rätt att ge det till vem jag vill. Om du tjänar mig så ska allt detta bli ditt. Han hade då svarat:

– Gå ur min väg, motståndare! Det står skrivet: Herren ska du tjäna, honom allena.

Då hade motståndaren lämnat honom. När han hade avslutat berättelsen, visste hans följeslagare fortfarande inte om han var Messias men de vågade inte fråga honom en gång till.

Kapitel 6

Himmelriket

Till hans anhängare i Nasaret hade man sagt att han blivit galen, att han trodde sig vara Messias och att prästerna i Jerusalem sökte efter skäl för att döda honom. Hans mor och några av hans bröder begav sig därför mot Kafarnaum för att ta hand om honom.

Ifrån hela landet kom människor för att se honom. De hade hört ryktet och tagit med sig sjuka och besatta för att han skulle hjälpa dem. Kafarnaum fylldes av skaror av folk från olika trakter, från Galiléen, Judéen, Jerusalem, Iduméen, Fenikien och Syrien. Det var så mycket folk kring dem att de inte kunde laga mat eller äta. Han gick då ner och satte sig vid sjön och skaror av människor gick efter honom och samlades kring honom. Han bad lärjungarna att skaffa fram en båt att ha redo ifall han skulle bli trängd av folkmassan. Han stod på stranden och botade sjuka och drev ut demoner, men folk med krämpor trängde sig fram för att röra vid honom och bli botade. Han försökte också undervisa dem, men hade svårt att göra sig hörd i tumultet. De som var besatta av orena andar föll i extas ner vid hans fötter och ropade:

– Du är Herrens son. Han sa åt dem att inte säga så.

Det hade kommit skrifttolkare från Jerusalem vilka påstod att han var besatt av Beelsebul och att det var med denne demonernas furste han drev ut demoner. Han kallade dem till sig och på gården utanför Simons hus, där det åter hade samlats mycket folk, försökte han förklara för dem med liknelser varför inte onda krafter gör goda gärningar. Han sa:

– Inte sänder en kung ut någon för att fördriva sina trogna medhjälpare? Ett rike som hamnar i kaos och inre stridigheter går under för då passar dess fiender

på att anfalla. Om motståndaren splittrar sig själv hur skulle då hans inflytande kunna bestå? Ni säger ju att jag driver ut demoner med Beelsebul.

– Men om det är Herrens finger som driver ut demonerna, då har hans rike nått er.

– När en stark man vaktar sin gård med vapenmakt får hans ägodelar vara ifred tills det kommer en man som är ändå starkare och som övermannar honom och avväpnar honom och binder honom.

– Den som inte är med mig är emot mig. Den som inte samlar med mig den skingrar.

– När en demon lämnar en människa irrar den omkring i tomheten utan att finna någon ro. Sedan säger demonen till sig själv: jag återvänder dit jag kom från. När den kommer tillbaka och finner sitt förra hem rent och städat går den bort och hämtar sju demoner, än värre än den själv, som följer med och slår sig ner tillsammans med honom. För den människan blir slutet värre än början.

När han sagt detta ropade en kvinna:

– Lyckligt det moderliv som har burit dig och de bröst som du har diat.

– Säg hellre: Lyckliga de som hör Herrens ord och tar vara på det, svarade han.

– All annan synd och hädelse ska förlåtas människorna, men inte hädelse mot sanningens heliga ande. Den som förtalar människobarnet ska förlåtas, men aldrig någonsin ska den förlåtas som förtalar sanningens heliga ande. Ni måste tänka så här, att antingen är trädet gott och då är dess frukt god, eller så är trädet och dess frukt dåliga. För av frukten känner man trädet.

– Men hur skulle ni kunna säga något gott, när alla era tankar är onda? En god människa ger av sitt goda, medan en ond människa ger av sitt onda. Alla era

fåfänga ord ska vändas emot er på domens dag. Efter era ord ska ni bedömas rättfärdiga eller orättfärdiga.

Då ville några av skrifttolkarna att han skulle bevisa vem han var. Han svarade dem:

– Ni är ett ont och trolöst släkte. Ni ska få ett tecken, men inget annat tecken än profeten Jonas tecken. Jona var tre dagar i den stora fiskens mage. Så ska också människobarnet vara tre dagar i jordens sköte.

– Ninveitiska män, vilka bättrade sig efter Jonas predikan ska träda fram på domens dag och vittna mot er, för människobarnet är förmer än Jona. Drottningen från Söders land ska träda fram på domens dag och vittna mot er. Hon reste lång väg för att höra Salomos visdom, men människobarnet är förmer än Salomo.

Så kom hans mor och hans bröder dit, men kunde inte ta sig fram till honom där han stod på gårdsplanen framför Simons hus, för hela kvarteret var omringat och fyllt av människor som kommit för att träffa Jesus. Man sa till honom:

– Din mor och dina bröder står därute och vill träffa dig. Han svarade:

– Vem är min mor och vilka är mina bröder? Han sträckte ut handen mot lärjungarna och sa:

– Se, här är min mor och mina bröder. Var och en som gör min himmelske fars vilja, är min bror, min syster, min mor.

Senare gick han ner till sjön igen. När allt folket började samlas omkring honom satte han sig i en båt de lånat av Zabdai. Från båten berättade han liknelser, medan folket stod kvar på stranden:

– Hör! En man gick ut för att så. När han sådde föll en del på vägen och fåglarna kom och åt upp det. En del föll på de bergiga ställena, där det kom upp fort eftersom jordskiktet var tunt, men torkade och sveddes av solen, eftersom

roten var outvecklad. En del föll bland ogräset, som växte upp och förkvävde det och smittade det med ohyra så att det inte gav någon skörd. Men en del föll i den goda jorden. Det kom upp och växte till och gav mångfaldigt igen.

– Hör du som har öron att höra med! ropade han.

– Hur ska man på rätt sätt föreställa sig Herrens rike? Vilka liknelser finns?

– Med Herrens rike är det som när en man sådde en god säd i sin åker. Men när gårdsfolket sov smög hans ovän till åkern och sådde ogräs där. När säden växte upp visade sig också ogräset och en tjänare frågade mannen hur det kunde bli så mycket ogräs fastän sådden varit god. Mannen förklarade att en ovän hade gjort honom detta. Tjänaren frågade om de skulle rensa bort ogräset nu genast, men mannen var rädd för att de skulle skada sådden. I stället sa han åt dem att vänta till det var tid att skörda, och då först samla ihop allt ogräs och bränna det och sedan skörda vetet och samla det i hans lada.

– Herrens rike är som ett senapskorn som en man sår. Det är ett mycket litet frö som växer upp till ett stort träd. Så stort att himlens fåglar bygger sina bon på dess grenar.

– Så är det med Herrens rike, som när en man sår säd. Dagarna går och säden gror och växer upp, men han vet inte hur. Av sig själv bär jorden frukt, först strå och sedan ax. Och till slut finns fullbildad säd i axet. När frukten är mogen är det tid att skörda och stråna skärs av.

– Herrens rike är som en surdeg, en deg med jäst, som en kvinna blandar med mjöl och vatten, för att alltsammans ska börja jäsa.

Fram emot kvällen ville han fara över till andra sidan sjön och då kom en av skrifttolkarna fram till honom och sa:

– Mästare, jag ska följa dig vart du än går. Han svarade:

– Markens djur och himlens fåglar har gryt och bon, men människobarnet har ingenstans där han kan vila sitt huvud.

Han for i väg med lärjungarna och lämnade folket kvar på stranden. När de var ensamma passade lärjungarna på att fråga honom om innebörden av liknelsen med såningsmannen. Han svarade:

– Ni ska få veta den dolda innebörden i liknelserna om Herrens rikedom.

Liknelserna är för dem som hör utan att höra. Som profeten Jesaja sa:

Gå och säg till detta folk: Hör vad jag säger, men utan att förstå!

Se vad jag gör, men utan att uppfatta!

– Men hur ska ni kunna förstå andra liknelser, om ni inte förstår denna? För när någon hör berättas om Herrens rike, men inte förstår, så kommer den onde och river bort det som såddes i hans hjärta. Om en sådan människa kan sägas att sådden hamnar på vägen.

– Att sådden hamnar i det tunna skiktet av jord på berghällen är en liknelse för dem som hör om Herrens rike med glädje, men som inte är nog starka utan faller ifrån vid tider av bedrövelser och förföljelser.

– Och att sådden hamnar bland ogräset är en liknelse för dem som både hör och förstår, men som låter det dagliga livet eller strävanden efter denna världs rikedomar kväva sitt förstånd så att de blir utan frukt.

– Men att sådden hamnar i den goda jorden är en liknelse för dem som hör och förstår och som lever på ett sätt som ger frukt.

De frågade honom också om liknelsen med ogräset i åkern. Han svarade:

– Det är människobarnet som sår den goda säden. Och åkern det är världen. Den goda säden är rikets barn, medan ogräset är ondskans barn. Ovännen som sådde ogräset är Motståndaren. Skördetiden är tidens ände. Skördemännen är

änglar. Som när ogräset samlas ihop för att brännas upp i en eld ska människobarnet vid tidens ände sända ut sina änglar, och de ska samla ihop och föra bort alla som förför andra och gör orätt, och kasta dem i den brinnande ugnen. Där ska vara gråt och tandagnissel. Men den rättfärdige ska lysa som solen i sin fars rike. Hör du som har öron.

– Med Herrens rike är det som när ett nät kastas ut i vattnet och fångar fiskar av olika sorter. När nätet dras upp sorteras fiskarna och de goda läggs i korgar medan de dåliga kastas bort.

– Herrens rike är som en skatt som ligger gömd i en åker. En man som finner skatten, gräver ner den igen och säljer allt han äger för att kunna köpa åkern, väl medveten om att han gör en god affär.

– Herrens rike är som när en köpman funnit en fin pärla. Han säljer allt han äger för att kunna köpa pärlan, eftersom han känner dess värde.

Han frågade om de förstått alltsammans och de svarade att de hade förstått. Han sa sedan:

– Varje skriftlärd som lär om Herrens rike är som en bonde som ur sitt förråd hämtar fram både lagrat och färskt.

När det blev mörkt lade han sig för att sova i aktern med en dyna som kudde. Senare på natten blåste det upp till storm och vågorna började slå in över relingen och fylla båten med vatten. Lärjungarna blev rädda och trodde att de skulle drunkna. De väckte honom och skrek:

– Mästare, vi går under!

Han vaknade och reste sig upp, hutade åt vinden och ropade åt sjön:

– Tig! Var stilla!

Och vinden mojade och sjön blev alltmer stilla. Han frågade lärjungarna:

– Var är er tro?

Lärjungarna var skakade och de undrade vem denne man var eftersom också vinden och sjön lydde honom.

Tidigt nästa morgon gick de i land i närheten av Gergesa, på östra stranden av sjön. Snart hörde de rop och skrik och såg en naken man komma springande mot dem. Han föll ner vid hans fötter och ropade högt:

– Vad har du med mig att göra, Jesus, du den högste härskarens son? Jag ber dig inför Herren: Plåga mig inte!

Mannen var besatt och han hade tänkt be demonen att lämna mannen, men frågade nu i stället efter hans namn. Mannen svarade:

– Mitt namn skulle kunna vara Legion, för vi är många.

Mannen bad han att inte driva bort dem härifrån. Men det gick en stor svinhjord och betade på bergsslutningen och demonerna bad att få fara i svinen. Han lät detta ske och svinen, flera tusen till antalet, rusade utför sluttningen, ner i sjön, och drunknade.

De som vaktat svinen sprang till staden och berättade att svinhjorden hade drunknat. Folk kom för att se vad som hade hänt. De kom till Jesus och lärjungarna och fick se mannen som varit besatt av demoner sitta där, klädd i kläder som han hade fått, och vara vid sina sinnens fulla bruk. De blev mycket överraskade och berättade att mannen sedan länge hade varit besatt och att han brukade springa omkring naken dag och natt och skrika bland några gravar i trakten. Han brukade också skada sig själv och därför hade man försökt ha honom bunden. Men han hade alltid slitit sig. Inte ens med kedjor hade man kunnat hålla honom fången. De som var med berättade vad som hade hänt med den besatte och med svinen. De sa då att det var bäst att Jesus lämnade deras trakt.

När han steg i båten bad mannen, han som hade varit besatt, att få följa med.

Men Jesus sa:

– Gå hem till de dina och berätta vad Herren gjorde för dig.

De seglade tillbaka till Kafr Nahum. Där såg man båten komma och stod och väntade på honom när båten la till. Jairos, föreståndaren för synagogan, föll ner framför hans fötter och bad att han skulle följa med hem till honom. Hans enda barn, en tolvårig dotter, var svårt sjuk. De började gå mot Jairos hem, men bakom honom gick en kvinna som hade lidit av blödningar i underlivet i tolv år. Hon var därför oren enligt Moses lära:

När en kvinna har blödningar är hon oren i sju dagar efter att blödningarna har upphört och var och en som rör vid henne är oren resten av dagen.

Kvinnan hade varit hos många läkare och fått genomlida många kurer. Det hade kostat henne allt hon ägde, men hon hade ändå inte blivit bättre, snarare tvärt om. De orena fick inte delta i religiösa ritualer och kvinnan fick därför inte röra vid någon. Men hon hade hört ryktet om Jesus och lyckades tränga sig fram och röra vid en tofs på hans mantel, i tron att det skulle hjälpa henne. Hon kände genast i kroppen att blodflödet stillades och att hon var botad. Han kände att han förlorade kraft och vände sig om och frågade:

– Vem rörde vid min mantel?

Lärjungarna tyckte att det var en konstig fråga, eftersom massor av folk trängde sig på bakifrån. Jesus såg sig om efter den som gjort det och sa:

– Någon rörde vid mig. Jag kände att kraft gick ut från mig.

När kvinnan förstod att han märkt vad hon hade gjort kom hon darrande fram och föll ner framför honom och berättade inför alla om sin sjukdom. Hon berättade också att hon hade blivit botad. Då sa han:

– Min dotter, din tro har hjälpt dig. Gå i frid!

Medan han ännu talade med kvinnan kom några män med bud till Jairos att hans dotter var död. Man sa att han inte skulle besvära mästaren mer. Men Jesus, som hade hört vad de sagt, sa till Jairos:

– Var inte rädd! Tro!

Sedan tog han Simon Kefa, Jakob bar-Zabdai och hans bror Johannes med sig hem till Jairos och bad de andra att bli kvar. I Jairos hus satt folk vid flickans bädd och grät och klagade högt. Han frågade dem:

– Varför klagar ni och gråter? Flickan är inte död, hon bara sover.

Då skrattade några åt honom och några hånade honom och andra grät än mer. Han körde ut dem allihop. Och sedan mamman och pappan och lärjungarna och han själv blivit ensam med flickan tog han barnets hand och sa:

– Lilla flicka, stig upp!

När flickan reste sig upp och började gå omkring i rummet blev hennes föräldrar överlyckliga. Han sa åt dem att de skulle säga att hon bara hade sovit. Sedan uppmanade han dem att ge flickan något att äta och dricka.

Kapitel 7

Galiléen

En dag såg han uppbörds mannen Matteus sitta utanför tullhuset vid vägen till Kafarnaum. Han sa:

– Följ mig!

Och Matteus reste sig upp och följde med honom.

Senare blev han och hans följeslagare bjudna på kalas hemma hos Matteus, tillsammans med fler uppbörds män och många andra gäster med dåligt rykte. När några fariséer senare undrade hur han kunde umgås med uppbörds män och andra syndare svarade han dem:

– Det är de sjuka och inte de friska som behöver en läkare. Gå ni och försök lära er innebörden i profeternas ord:

Barmhärtighet, men inte offergåvor, gläder mig.

– Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan för att kalla syndare.

Johannes döparens lärjungar och fariséerna brukade fasta en dag i veckan. När man såg att hans lärjungar inte fastade frågade man varför. Han svarade:

– Inte ska väl bröllopsgästerna fasta medan brudgummen är med dem? Men det ska komma en tid då brudgummen tas ifrån dem och då ska de fasta. Inte river man bort tyg från ett nytt plagg för att laga ett gammalt plagg? Ingen syr heller fast en bit okrympt tyg på ett gammalt klädesplagg, för då drar det nya tyget i det gamla tyget och gör hålet ännu större. Ingen slår nytt vin i en gammal skinsäck. För då spränger vinet säcken och både vinet och säcken blir förstörda. Nej, nytt vin slås i nya säckar.

En eftermiddag gick han upp på bergssluttningen ovanför Kafr Nahum för att be. Han var borta hela natten och i gryningen samlade han sina lärjungar och valde tolv av dem till apostlar. Dessa var:

Simon Kefa bar-Jona

Andreas bar-Jona

Johannes bar-Zabdai

Jakob bar-Zabdai

Levi Matteus bar-Halpai (uppbörds mannen)

Jakob bar-Halpai

Filippos

Natanael bar-Thulmai

Simon Knanaia (knanaia betyder ivrare, frihetskämpe);

Judas Skariota bar-Simon

Judas Tomas bar-Jakob (toma betyder tvilling, han var lik Jesus)

Labbai Thaddai

Tillsammans med sändebuden vandrade han upp i bergen till Nasaret och undervisade i synagogor, på gator och torg, och i folks hem. Folk lyssnade till honom och såg hans underverk. En vilodag undervisade han i synagogan i Nasaret. Men många som hörde honom undrade var han hade fått sin visdom ifrån. De hade hört att han hade botat sjuka och gjort underverk i Kafr Nahum, men hans bakgrund blev till ett hinder för deras tro. Han sa till dem:

– En profet ringaktas bara i sin hemstad, bland sina släktingar och i sitt eget hem.

Han botade några sjuka genom att lägga sina händer på dem, men kunde inte göra mer. I stället började han gå omkring och undervisa i byarna runt omkring Nasaret. Men han undrade mycket över deras misstro.

Många uppbördsmän och andra med låg ställning i samhället, sökte sig till Jesus för att lyssna på honom. Fariséerna och skrifftolkarna tyckte illa om det och sa:

– Den mannen umgås med syndare.

Då berättade han liknelsen om det förlorade fåret:

– Vad anser ni? Om en man har hundra får och ett av dem går vilse, lämnar han då inte de nittionio och går och söker efter det som kommit vilse? Och om han finner det bortsprungna fåret, så gläder han sig mer över det fåret än över de nittionio som inte gått vilse. På samma sätt gläder sig Herrens änglar över en enda syndare som vänder om och blir rättfärdig.

Och han berättade liknelsen om den förlorade sonen:

– En man hade två söner. Den yngste sonen sa: Pappa, ge mig min del av den förmögenhet som jag ska få ärva efter dig. Då delade pappan upp sin egendom och gav den yngste sonen hans arvedel. Några dagar senare hade han sålt allt han ägde och for i väg till fjärran länder, där han slösade bort sin förmögenhet. När pengarna var slut blev det svår hungersnöd och han började lida nöd. Han tog tjänst hos en välbärgad man vilken skickade ut honom att vakta svin. Han tyckte att till och med svinen hade det bättre än han själv och han tänkte: Daglönarna hos min far har mat i överflöd men här får jag svälta. Jag ger mig hem och säger: Pappa, jag är inte längre värd att kallas din son, låt mig få plats som daglönare på gården. Och han gav sig i väg hem till sin far, vilken redan på långt håll kände igen sonen och sprang honom till mötes och kysste honom. Sonen sa: Pappa, jag

har burit mig illa åt och är inte längre värd att kallas din son. Men pappan sa till sin slav: Ta genast fram mina bästa kläder och klä min son med dem, och sätt en ring på hans hand och sandaler på hans fötter. Slakta sedan gödkalven för vi ska ha kalas. Jag hade förlorat min son, men nu fått honom tillbaka.

– När den äldste sonen kom hem från fälten hörde han dansmusik. Han frågade en slav vad som stod på och denne sa: Din bror har kommit hem och din far har låtit slakta gödkalven för att fira att han fått honom tillbaka. Då blev den äldste sonen arg och vägrade att gå in och vara med på kalaset. Pappan gick ut för att tala honom till rätta, men sonen sa: Här har jag tjänat dig i alla dessa år och alltid uppfört mig väl, men du har inte ens gett mig en killing att festa på tillsammans med mina vänner. Men när han kommer hem, som har slösat bort din egendom tillsammans med skökor, då slaktar du gödkalven. Hans pappa svarade då: Mitt barn, du är alltid hos mig och allt mitt är ditt, men nu måste vi hålla fest och vara glada, för din bror har uppstått från de döda.

För att visa sändebuden att de skulle be och aldrig ge upp berättade han liknelsen om den orättfärdige domaren:

– I en stad fanns en domare som varken var rädd för Herren eller brydde sig om människor. I samma stad fanns det en änka och hon kom gång på gång till domaren och sa: Låt mig få ut av min motpart vad jag har rätt till. Till en början var domaren ovillig att hjälpa henne, men sedan tänkte han: Inte för att jag fruktar Herren eller bryr mig om människor, men den där änkan är så besvärlig att jag ska göra som hon säger och se till att hon får vad hon har rätt till. Annars kommer hon aldrig att sluta tjata.

– Ni hör vad en orättfärdig domare skulle göra, sa han. Skulle då Herren inte ge sina utvalda vad de har rätt till? När de ropar till honom dag och natt? Skulle han låta dem vänta? Sannerligen, han ska ge dem vad de har rätt till.

– Tänk er att ni går till en vän mitt i natten och säger: Käre vän låna mig lite bröd. En god vän har kommit på tillfälligt besök och jag har ingenting att bjuda på. Då kanske han därinne säger: Låt mig vara. Jag och min familj har klätt av oss och gått och lagt oss. Jag kan inte ge dig något nu.

– Men jag säger er, även om han inte stiger upp och ger er något för vänskaps skull, så gör han det därför att ni är så påträngande och därför att han vill få lugn och ro.

– Därför säger jag er: Be, så ska ni få! Sök, så ska ni finna! Knacka på, så ska dörrarna öppnas!

– Skulle inte skaparen i himlen ge er helig ande om ni ber honom?

– Och när ni ber till Herren, så passa på att förlåta era fiender, så ska också er himmelske skapare förlåta era synder.

Då frågade Simon Kefa:

– Herre, hur många gånger ska jag förlåta den som gör orätt mot mig? Räcker det med sju gånger?

– Sju gånger räcker inte, svarade han. Du ska förlåta honom sjuhundra gånger. För med Herrens rike är det som när en kung ville göra upp med sina tjänare. Man förde fram en man som var skyldig honom tio tusen denarer.

En denar är ungefär en daglön för en arbetare.

– När han inte kunde betala sin skuld, sa kungen till att allt som tjänaren ägde skulle säljas och skulden betalas. Om detta inte räckte för att betala skulden, så skulle mannen och hans familj säljas som slavar.

Sådan var Israels lag.

– Då föll tjänaren ner vid hans fötter och bad om anstånd med betalningen.

Kungen tyckte synd om mannen och efterskänkte honom pengarna.

– Men när samme tjänare mötte en medtjänare som var skyldig honom hundra denarer, tog han struhtag på honom och begärde att han skulle betala sin skuld. Medtjänaren begärde anstånd med att betala, men hans fordringsägare lät sätta honom i fängelse. Några andra medtjänare vilka såg vad som hände tog mycket illa upp och berättade för kungen vad som hade hänt. Då kallade kungen på sin tjänare och sa: Du onde tjänare. Jag efterskänkte dig allt som du var skyldig mig. Borde då inte du ha gjort detsamma?

– Kungen lämnade sedan tjänaren till straffarbete i fängelset tills hela skulden var betald. Så ska också min himmelske far döma er om ni inte förlåter människorna.

Till några som litade på att de själva var rättfärdiga, men som såg ner på andra, riktade han liknelsen om farisén och uppbörds mannen vid templet:

– Två män gick upp till templet för att be. En var farisé och en var uppbördsman. Farisén ställde sig och bad till Herren: Jag tackar dig Herre, för att jag inte är som andra människor, tjuvar och bedragare och horkarlar, eller som uppbörds mannen där. Jag fastar två gånger i veckan och jag lämnar tionde av allt jag köper.

– Uppbörds mannen stod en bit bort och vågade inte ens lyfta blicken mot himlen. Han slog med händerna mot bröstet och sa: Herre, visa nåd mot mig syndare.

– Sannerligen säger jag er, det var uppborrdsmannen som var den minst orättfärdige när de gick hem. Den som upphöjer sig ska bli förödmjukad och den som ödmjukar sig ska bli upphöjd.

När de kom till staden Nain, tillsammans med mycket folk som följde dem, bars där ut en död genom stadsporten. Det var ende sonen till en änka och en stor skara människor från staden följde änkan. När han såg henne, fylldes han av medlidande med henne och sa:

– Gråt inte!

Sedan gick han fram och rörde vid bårn. Bärarna stannade och han sa:

– Unge man, jag säger till dig, res dig upp.

Då satte sig den unge mannen upp och började tala. Han förde honom till hans mor. Alla som var där och såg vad som skedde kände sig skakade och upprörda, men prisade Herren och sa:

– En stor profet har uppstått bland oss.

– Herren har besökt sitt folk.

Ryktet spred sig ner till Judéen och Johannes döparen fick i fängelset höra talas om hans gärningar genom sina lärjungar. Han kallade till sig två av sina lärjungar och skickade dem till honom för att fråga: Är du den som ska komma, eller ska vi vänta på någon annan? Männen sökte upp honom och sa att de kom från Johannes och framförde Johannes fråga. Han hade inför Johannes lärjungar hjälpt människor med sjukdomar, plågor och demoner, samt gett flera blinda synen åter. Han sa:

– Gå och berätta för Johannes vad ni har sett och hört: blinda ser, lama går, spetälska blir friska, döva hör, döda står upp och fattiga får ett glädjebud.

– Lycklig är den som inte kommer på fall för min skull.

När Johannes sändebud hade gått, sa han till de människor som stod runt honom:

– Varför gick ni ut till Johannes i öknen? För att träffa någon som böjde sig för påtryckningar, som ett strå för vinden? Nej! Gick ni till honom för att få se en man i fina kläder? Nej! De som går i fina kläder och lever i lyx, bor i palats. Vem gick ni för att träffa? En profet? Ja, och sannerligen någon som är än mer än en profet. Det är om honom det står skrivet:

Se jag sänder min budbärare, han ska bereda vägen för mig.

– Alla som lyssnade på Johannes predikan, även uppbördsmännen, gav Herren rätt och lät döpa sig. Men fariséerna och skrifttolkarna brydde sig inte om Herrens vilja med dem. De ville inte bli döpta av Johannes.

– Vad liknar dessa människor? Jo, de liknar barn som härmar vuxna och leker bröllop eller begravning och som sitter på torget och ropar:

Vi har spelat för er, men ni ville inte dansa.

Vi har sjungit sorgesånger för er, men ni ville inte gråta.

– Johannes döparen har kommit. Han äter inte bröd och dricker inte vin och då säger de att han är besatt. Människobarnet har kommit. Han både äter och dricker, och då säger de: Se vilken frossare och drinkare han är, och han har vänner bland uppbördsmän och syndare.

– Men, det är de visa som förstår att uppskatta visheten. Vishetens barn ger visheten rätt.

En dag kallade han samman de utvalda och sa till dem att de nu hade makt över alla demoner och kraft att bota sjukdomar. Han ville sända ut dem två och två för att de skulle bota sjuka och predika om Herrens rike. Han sa:

– Ta inte med er något på vägen, varken vandrarstav eller ägodelar, varken mat eller pengar. Gå barfota och ta bara med er de kläder ni har på er. När ni mottagits i ett hus, så stanna där tills ni ska gå vidare. Om ni kommer till en by där man inte vill ta emot er, så gå till nästa by.

– Gå inte till de oupplysta folken och inte heller till någon samarisk stad. Gå hellre till Israels förlorade får. Dit ni kommer ska ni predika att Herrens rike är nära. Ni ska bota sjuka och driva ut demoner. Ni har fått förmågan som gåva och ni ska utöva den utan att ta betalt.

– Jag sänder ut er som får bland vargar. Därför måste ni vara både kloka och oskuldsfulla. Ge åt dem som förstår att uppskatta. Andra kanske tar illa upp och angriper er för att ni är vänliga.

– Den som tar emot er tar emot mig och den som tar emot mig tar emot honom som sände mig. Den som tar emot en profet, därför att det är en profet, får en profets lön. Den som tar emot en rättfärdig, därför att det är en rättfärdig, får en rättfärdigs lön. Och den som ger en av er endast en mugg friskt vatten, därför att det är en lärning till mig, den ska sannerligen inte gå miste om sin lön.

Och sändebuden gav sig i väg och gick från by till by och predikade glädjebudskapet och botade sjuka. Jesus själv vandrade ner mot Genesarets sjö, tillbaka mot Kafr Nahum, åtföljd av folk från när och fjärran.

Tetrarken Herodes bodde ihop med sin brors hustru Herodias och Johannes döparen hade sagt att detta inte var tillåtet. Herodes hade låtit gripa Johannes, men

dödade honom inte utan höll honom fängslad fram till sin egen födelsedag. Till denna högtid hade han bjudit sina stormän och de främsta i Galiléen som gäster. På festen dansade Herodias dotter Salome för Herodes och hans gäster och Herodes lovade högt inför alla gästerna, att vad hon än bad om så skulle han ge henne det, som belöning för hennes dans. Hon frågade sin mor vad hon skulle be om och Herodias sa att hon skulle be att omedelbart få ett fat med Johannes huvud. Hon framförde då denna önskan till Herodes, vilken inför vittnena hävdade att han inte kunde svika det löfte han givit henne. Han kallade på en livvakt och beordrade denne att hämta Johannes huvud. Soldaten gick och halshöggs Johannes i fängelset och kom tillbaka med hans huvud på ett fat åt Herodes som gav det till flickan och hennes mor.

Senare kom Johannes lärjungar och hämtade hans kropp för att begrava den. Och några av dem kom till Kafr Nahum och berättade vad som hänt. Sedan ryktet om Johannes död nått ut i landet var det många som sökte upp Jesus för att höra vad han hade att säga om det som hade hänt. Människor var mycket upprörda. Också de utsända lärjungarna hörde om Johannes död och började vända tillbaka mot Kafr Nahum. Jesus talade om Johannes död och jämförde hans öde med andra profeters öde, vilka hade dödat före honom.

När alla lärjungarna var samlade sa han att de skulle ge sig av till Bet Saida, så att de fick vara ifred och så att lärjungarna fick vila sig och berätta om vad de hade lärt och gjort. Det var återigen så mycket människor runt honom i Kafr Nahum att de inte hade möjlighet att vara för sig själva.

De gick till Bet Saida. Men skaror av människor följde efter dem så de fortsatte vidare, i en båt som de lånat av Simons och Andreas vänner i Bet Saida, mot en öde trakt på östra stranden av sjön. Men folk såg åt vilket håll de for och

ryktet spred sig vart de skulle åka. Tusentals människor vandrade längs stranden på landsvägen mot denna plats och många hann fram före dem. När han såg den stora skaran människor som väntade fylldes han av medlidande med dem. Han tyckte att de var som herrelös boskap. Han steg i land och började undervisa dem.

Sent på eftermiddagen föreslog sändebuden att han skulle skicka i väg folket till gårdarna och byarna omkring dem, så att de kunde köpa mat. Men han sa:

– Ge dem något att äta ni!

Filippos undrade om de skulle gå och köpa bröd för två hundra denarer för att ge åt folket. Jesus frågade dem hur mycket mat de hade och Andreas sa:

– Här är en pojke som har fem kornbröd och två torkade fiskar, men det räcker inte långt.

Då lät han lärjungarna ordna matlag och folk satte sig i grupper om femtio till hundra personer. Han tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himlen och läste en tackbön. Sedan bröt han bitar av brödet och gav åt lärjungarna som delade ut dem åt folket. Också de två fiskarna fördelade han på samma sätt. När alla ätit och blivit mätta sa han:

– Samla ihop den mat som blev över, så att den inte blir förstörd.

Man plockade då ihop tolv korgar fulla med bröd och fisk. Femtusen personer hade ätit och när de såg vilken makt han hade blev de övertygade om att han var den profet som skulle komma och de ville gå med honom och göra honom till Israels konung och driva ut romarna och straffa Herodes. Han blev arg för att de ingenting förstod. Han sa till lärjungarna att ta båten och fara i förväg till Bet Saida, medan han själv skickade hem folket. Sedan sa han åt alla att gå hem och drog sig själv undan upp bland bergen för att be.

På kvällen när han var ensam på berget såg han båten ute på sjön. Han såg att lärjungarna fick slita hårt med årorna eftersom de hade motvind. Strax före gryningen kom han gående på vattnet bredvid båten. Lärjungarna blev förskräckta för de trodde att de såg en vålnad. De gapade och skrek, men han sa till dem:

– Lugna er! Det är bara jag. Var inte rädda!

När han steg i båten mojnade vinden och det blev lättare att ro.

Lärjungarna var upprörda. Deras förstånd hade inte accepterat händelsen med bröden och fisken dagen innan eftersom deras hjärtan var förstockade. En förstockad människa är för egenkär och för hård mot sina medmänniskor och kan inte tro på sanningen sådan den är. När han uppenbarade sin himmelske fars makt för förstockade människor måste de inse sin egen underordnade betydelse och de förträngde allt de sett och hört. Underverken med bröden och när han kom gående på vattnet blev nu för mycket för lärjungarnas motståndskraft mot sanningen.

Tidigt på morgonen lade de till med båten i Bet Saida och vandrade till Kafr Nahum. Folk som var med honom när han bröt bröd åt de femtusen människorna kom tillbaka till Kafr Nahum och såg att han kommit dit före dem, trots att han inte hade åkt med i båten eller gått förbi dem på landsvägen. De frågade honom:

– Mästare, när kom du hit?

Han sa till dem:

– Sannerligen, ni söker inte efter mig därför att ni har fått se ett tecken från Herrens rike, utan därför att ni åt av bröden och blev mätta. Sträva inte efter den föda som är förgänglig, utan efter den föda som består och som skänker evigt liv och som människobarnet ska ge er.

Några båtar från staden Tiberias hade på morgonen lagt till i närheten av den plats där han hade delat ut brödet och de som hade varit med vid bespisningen

hade berättat för besättningarna om händelsen. De for därför i väg för att söka upp Jesus. När de fann honom i Kafr Nahum frågade de honom:

– Vilket tecken kan du ge oss? Våra fäder åt mannat i öknen, som det står skrivet: Han gav dem bröd från himlen att äta.

– Moses gav inte bröd från himlen, svarade han, men min far ger er det sanna brödet från himlen. Herrens bröd är det bröd som kommer ner från himlen och ger världen liv.

De bad honom:

– Herre, ge oss det brödet. Han svarade:

– Jag är livets bröd. Den som följer mig ska aldrig hungra och den som tror på mig ska aldrig törsta. Men som jag sa: ni har sett mig, men tror ändå inte. Jag är brödet som kom ner från himlen.

Man förargades över hans ord. Han kom ju från Nasaret, inte från himlen. Han sa till dem:

– Bli inte arga! Alla som fadern ger mig ska komma till mig och ingen ska visas bort. För jag har kommit för att göra hans vilja. Han har sänt mig och ingen kan komma till mig utan att fadern drar honom och jag ska låta honom uppstå på den sista dagen. Det står skrivet:

Alla ska bli Herrens lärjungar.

– Alla som har lyssnat till fadern och lärt av honom kommer till mig.

– Sannerligen, den som tror har evigt liv.

– Jag är livets bröd. Förfäderna åt av mannat i öknen och dog ändå. Men brödet som kommer ner från himlen är sådant att den som äter av det aldrig ska dö. Jag är det levande brödet som har kommit ner från himlen. Och brödet jag ska ge er är mitt kött. Jag ger det för att världen ska leva.

De undrade hur han skulle kunna ge dem att äta av hans kött. Han sa:

– Om ni inte äter människobarnets kött och dricker hans blod, äger ni inte livet. Mitt kött är verklig föda och mitt blod är verklig dryck. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom. Såsom jag lever genom fadern ska den som äter mig, leva genom mig. Detta är brödet som har kommit ner från himlen.

En del av hans följeslagare tyckte att det han sa var outhärdligt. Någon sa:

– Vem står ut med att lyssna på honom?

– Börjar ni vackla? Frågade han. Jag sa till er att ingen kan komma till mig, om han inte får det som gåva av fadern. Det är anden som ger liv, inte köttet. Men några av er saknar tro.

Många av lärjungarna drog sig från denna stund bort från honom och ville inte följa honom längre. Han vände sig till apostlarna och frågade:

– Vill ni också gå er väg? Simon Kefa svarade:

– Herre, vart skulle vi gå? Dina ord är det eviga livets ord. Vi tror och vi förstår att du är Herrens helige.

– Det är inte ni som har valt att komma till mig, sa han, utan det är jag som har valt ut er.

De gick mot staden Magdala för att fortsätta upp mot Galiléen. När folk i Magdala kände igen honom kom de bärande på sina sjuka. Överallt, i alla städer och byar och gårdar han besökte brukade man lägga de sjuka på de öppna platserna så att de skulle kunna röra vid hans kläder när han gick förbi.

Några fariséer och skrifttolkare som kommit från Jerusalem sökte upp honom för att granska hans verksamhet. De såg att några av hans lärjungar åt utan att först ha tvättat händerna. Israeliterna följde de renhetstraditioner som stadgats av

Moses och andra av Israels förfäder. De åt inte utan att först ha tvättat händerna. De tvättade sig även efter måltiden och när de kom hem från marknadsplatsen så åt de inte utan att först ha badat sig rena. De var också mycket noga med att skölja bågare, kannor och kittlar. Nu frågade dessa sändebud från Jerusalem, varför hans lärjungar inte följde fädernas regler utan åt med orena händer. Han svarade:

– Varför följer ni inte själva Herrens råd utan sätter era egna stadgar högre?

Herren har sagt:

Hedra din far och din mor.

Den som smäddar sin mor eller far ska dö.

– Men om någon säger till sin far och mor: De pengar som jag skulle kunna hjälpa er med, ska jag i stället ge som offergåva i templet, så känner sig föräldrarna smäddade. Ni menar att detta inte är vanhedrande, för ni upphäver Herrens ord och framhäver era egna stadgar.

– Ni hycklare, det är om er Herren talar genom profeten Jesaja:

Detta folk ärar mig med sina läppar, men deras hjärtan står långt från mig.

Fåfängt dyrkar de mig, för deras läror är människors läror.

En del fariséer och skrifttolkare gjorde samma fel som så många andra gör, de släppte inte in Herren i sina hjärtan. Därför var deras hjärtan hårda och onda och deras strävanden fåfänga. Han samlade folk omkring sig och sa:

– Hör nu på och försök förstå. Det som kommer in genom munnen gör inte en människa oren, men det som kommer ut genom munnen orenar.

När lärjungarna var ensamma med honom berättade de att fariséerna hade tagit anstöt av det han hade sagt.

– En vinranka blev planterad, sa han, men inte av min far. Varje planta som inte planterats av min himmelske far ska ryckas upp med rötterna. Bry er inte om vad de säger. De är vilsna ledare. Och när en vilsen leder vilsna så går alla vilse.

Då bad Simon Kefa:

– Förklara liknelsen om det som kommer ut genom munnen.

– Förstår inte ni heller? Sa han. Inser ni inte att allt som kommer in genom munnen och hamnar i magen försvinner ut den naturliga vägen? Men det som kommer ut genom munnen kommer från hjärtat och det är detta som orenar människan. Människornas hjärtan fylls med illvilja, våld, svek, tjuvaktighet, otukt, förtal, lögn, högmod och hädelse. Detta, men inte att äta med otvättade händer, gör en människa oren.

Sedan gav de sig i väg västerut, upp i bergen, följda av många människor. En vilodag gick de mellan några sädesfält. Lärjungarna repade av vetekorn medan de gick och gnuggade kornen mellan händerna och åt fröna. Sådant var tillåtet i Israel:

När ni bärgar skörden ska ni lämna åkerns yttersta kant åt de fattiga och åt främlingarna.

De fariséer från Jerusalem som de hade mött i Magdala hade följt efter dem.

De kom nu fram till honom och sa:

– Titta! Dina lärjungar utför sådant arbete som inte är tillåtet på vilodagen?

Han svarade dem:

– Har ni inte läst vad David och hans män gjorde när de var utan mat? De gick in i Herrens hus och tog av de bröd som endast prästerna får äta. Vilodagen är till för människan och inte tvärtom. Och människobarnet är herre över vilodagen.

En annan vilodag när de besökte en synagoga mötte de en man med en förtvinad hand. Mannen sa till honom:

– Jag var murare och förtjänade mitt levebröd med mina händers arbete. Nu måste jag tigga ihop min mat. Jag ber dig Jesus, gör mig frisk igen så att jag slipper leva i denna skam.

Skrifttolkarna och fariséerna från Jerusalem bevakade honom för att se om han skulle bota mannen. De sökte efter bevis för att han bröt mot Moses lagar och de frågade honom:

– Är det tillåtet att bota sjuka på vilodagen? Han svarade:

– Om någon av er har ett får som faller ner i en grop på vilodagen, griper han då inte tag i fåret och drar upp det? Och människor är värda mer än får.

Han bad mannen med den förtvinade handen att komma fram till honom. Sedan vände han sig till sina övervakare och frågade:

– Säg mig, vilka gärningar är tillåtna att på vilodagen, goda gärningar eller onda? Är det tillåtet att rädda liv? Är det tillåtet att söka efter skäl för att anklaga och döda?

När ingen svarade honom såg han sig förargad omkring och vände sig sedan till mannen och sa:

– Håll fram handen.

Mannen höll fram handen och den blev frisk. Fariséerna och skrifttolkarna blev ursinniga och gick bort till herodianernas plats i synagogan, där de diskuterade med herodianerna hur han skulle kunna förgöras. Herodianerna var anhängare av ett parti som var underställt Galiléens tetrark Herodes, han som hade låtit döda Johannes döparen.

Hela sommaren han gick omkring i Galiléen och undervisade i synagogorna. Han predikade glädjebudskapet om Herrens rike och botade sjuka. Med honom och sändebuden gick också några kvinnor som hade blivit botade från demoner och från sjukdomar. Det var Maria Magdelajeta, som han drivit ut sju demoner ur, och Johanna, hustru till Herodes förvaltare Kusas, och Susanna och andra. Och alla upplät sina ägodelar till deras hjälp.

När tetrarken Herodes hörde talas om vad som skedde i Galiléen visste han inte vad han skulle tro. En del påstod att Johannes döparen hade uppväckts från de döda, andra att profeten Elia visade sig och åter andra att den profet som Moses hade talat om hade uppstått. Herodes sa:

– Johannes lät jag halshugga, så vem är detta som det berättas om?

Han försökte få tillstånd ett möte med Jesus.

Kapitel 8

Ryktbar

På en plats träffade de en farisé som hette Simon och han bjöd dem hem till sig. En kvinna från trakten, som ansågs leva ett syndigt liv, fick veta att han befann sig hos fariséen. Hon gick till verandan vid fariséens hus med en flaska balsam och ställde sig bakom Jesus och grät. Hon sjönk ner vid hans fötter och vätte dem med sina tårar och torkade dem med sitt hår. Hon kysste hans fötter och smorde in dem i balsam. Värden såg detta och tänkte för sig själv: Om den mannen vore en profet, skulle han inte låta en sådan kvinna röra vid honom. Jesus sa till honom:

– Simon, jag har något att säga dig.

– Säg det, mästare, sa Simon.

– Två män stod i skuld hos en utlånare. Den ena var skyldig femhundra denarer och den andra femtio. När de inte kunde betala efterskänkte han deras skulder. Vilken av dem blev mest tacksam?

Simon svarade:

– Den som fick mest efterskänt, skulle jag tro.

– Du har rätt, sa han.

Han vände sig mot kvinnan och sa till Simon:

– Du ser den här kvinnan. Jag kom till ditt hus, men du gav mig inte vatten att bada mina fötter i. Hon har vätt mina fötter med sina tårar och torkat dem med sitt hår.

– Du gav mig ingen välkomstkyss. Men hon har kysst mina fötter hela tiden ända sen hon kom hit.

– Du smorde inte mitt huvud med olja. Men hon har smort mina fötter med balsam. Hon har fått förlåtelse för sina synder och därför visar hon stor kärlek. Den som får mindre förlåtet, visar mindre tacksamhet.

Till kvinnan sa han:

– Dina synder är förlåtna. Din tro har hjälpt dig. Gå i frid.

De fortsatte sedan till Fenikien och kom till trakten av Tyros där de mötte en fenikisk kvinna som hört ryktet om honom och som sa:

– Herre, Davids son, lyssna till min vädjan. Min dotter plågas svårt av en demon.

Han svarade henne inte, men kvinnan gav inte upp utan gick efter dem och klagade och grät. Till slut sa lärjungarna:

– Mästare! Säg något, hon går ju efter oss och ropar hela tiden. Han sa:

– Jag är utsänd till de förlorade fåren av Israels hus.

Kvinnan kom fram till honom och föll ner framför honom och grät:

– Herre, hjälp mig. Han såg allvarligt på henne och sa:

– Låt barnen äta sig mätta först. Det är inte rätt att ta brödet från barnen och ge det till hundarna. Kvinnan svarade:

– Nej herre! Men hundarna brukar äta det som barnen inte äter upp. Då svarade han:

– För de orden säger jag dig: gå hem för demonen har lämnat din dotter!

Från Tyros fortsatte de norrut mot Sidon. Därifrån vände de åter söderut mot Dekapolis. Där kom de fram med en döv man som knappt kunde tala och de bad honom lägga sin hand på honom. Han såg upp mot himlen och sa sedan till den döve:

– Öppna dig!

Då öppnades mannens sinnen och han kunde höra och tala ordentligt. De förde sedan en blind man till honom som han också botade.

Åter hade mycket folk samlats kring dem i ödemarken. Eftersom många inte hade något att äta lät han kalla till sig lärjungarna. Han sa till dem:

– Jag tycker synd om alla dessa människor, för de har varit här och lyssnat på mig i tre dagar nu och de har ingenting att äta. Om de går härifrån utan att äta först, så orkar de kanske inte gå hem, för många av dem bor långt härifrån.

Lärjungarna frågade var de skulle få tag på maten. Han frågade dem hur många bröd de hade och de svarade att de hade sju bröd. Han bad folk att sätta sig ner, tog de sju bröden, tackade Herren och bröt bitar av bröden som han gav till sändebuden att dela ut till folk. De hade några torkade småfiskar som också fördelades bland folket. Fyra tusen åt och blev mätta. Efteråt samlade man ihop sju korgar av överbliven mat.

Sedan sa han åt människorna att gå hem och gick med lärjungarna till Kafr Nahum. Men där samlades snart så mycket folk att de som bodde grannar med Simon Kefa inte kunde leva ett normalt liv. De lånade därför en båt och seglade i väg till trakten av Magdala. Där kom fariséer till honom och begärde att han skulle låta dem se ett tecken från himlen för att bevisa vem han var. Han suckade och sa:

– När ni ser moln stiga upp i väster förstår ni genast att det blir regn. Och när ni märker att vinden är sydlig, så vet ni att det blir hett. Ni har lärt känna jorden och dess himmel, men han som står inför er har ni inte lärt känna. Och denna stund förstår ni inte att uppskatta.

– Alla tecken kan ni tyda, utom tidens tecken! Varför kan ni inte se i vilken tid vi lever? Människorna är ett ont och trolöst släkte! Ni kommer att få ett tecken från himlen, men inget annat tecken än Jonatecknet.

De lämnade fariséerna i Magdala och for med båten över till östra stranden av sjön. Lärjungarna hade glömt att skaffa mat och när han varnade dem för fariséernas surdeg, så förstod de inte att det var en liknelse utan började prata om att de inte hade något bröd. Han hörde detta.

– Varför pratar ni om att ni inte har något bröd? Frågade han. Förstår ni fortfarande ingenting? Är ni så förstockade? Ni har ju ögon. Men ser ni ingenting? Ni har ju öron. Men hör ni ingenting? Kommer ni inte ihåg hur många korgar med bröd ni samlade upp, sedan jag brutit fem bröd åt fem tusen människor?

De svarade att det blev tolv korgar över. Han fortsatte:

– Och när jag bröt sju bröd åt fyra tusen människor, hur många korgar blev då över? De svarade:

– Sju!

– Förstår ni ändå ingenting?

Lärjungarna tvingades inse att när Jesus var med var det faktiskt inte viktigt om de hade med sig bröd eller inte. De förstod också att han inte hade talat om surdeg till bröd, utan att han hade varnat dem för fariséernas läror.

Tiden närmade sig för tempelinvigningsfesten och Jesus gick upp till Jerusalem med sina lärjungar. När han gick omkring i Salomos pelargång, den östra pelargången på tempelplatsen, omringades han av fariséer och skrifttolkare som frågade honom:

– Hur länge ska du hålla oss i ovisshet? Om du är Messias, varför säger du inte det?

– Jag har sagt er sanningen, men ni tror inte på mig. Mina gärningar, vilka jag gör i faderns namn, vittnar om mig. Men ni tror mig inte, för ni är inte får i min hjord. Mina får lyssnar till mig. Jag känner dem och de följer mig. Jag ger dem evigt liv och ingen ska ta dem ifrån mig. Vad min far har gett mig är större än allting annat och ingen kan ta dem ur min fars hand. Jag och fadern är ett.

Då ville de stena honom och han frågade:

– Ni har sett mig göra många goda gärningar i faderns namn. Vilken av dem är det ni stena mig för? De svarade:

– Vi vill inte stena dig på grund av någon god gärning, utan för att du hädar och jämställer dig själv med Herren. Han sa:

– Står det inte skrivet:

Jag har sagt, ni är alla den högstes söner.

– Hur kan ni då säga till mig, som fadern har gett helig ande och sänt till världen, att jag hädar när jag säger att jag är Herrens son? Men, om ni inte kan tro på mig, så tro åtminstone på mina gärningar. Då ska ni förstå att fadern är i mig och att jag är i fadern.

Bland folket fanns olika uppfattningar om honom. Några sa:

– Inte kommer väl Messias från Galiléen?

Men en annan sa:

– Inte kan det komma någon som gör större under än vad denne man redan har gjort?

Några fariséer hörde vad som diskuterades och gick till befälhavaren för tempelvakten och bad honom att skicka ut vakterna för att ingripa. Och så skedde. Vakterna gick till pelargången där de hörde hur han undervisade de laglärda:

– Sannerligen, den som inte går in i fårållan genom grinden utan klättrar in över stängslet, han är en tjuv och en rövare. Men herden blir insläppt genom grinden av grindvakten. Och fåren känner igen sin herdes röst, när han ropar deras namn för att föra dem ut på bete. Och när de blivit utsläppta går han före dem och de följer efter. Men inför främlingen är de skygga och honom följer de inte. Tjuven kommer bara för att stjäla, döda och slakta. Jag har kommit för att ge liv, för att ge liv i överflöd.

– Jag är den gode herden, den som ger sitt liv för fåren. Andra herdar överger fåren och flyr när vargarna kommer.

– Jag är den gode herden och jag känner mina får och de känner mig, liksom fadern känner sonen och sonen känner fadern.

– Ännu en tid kommer jag att vara bland er, sedan går jag till honom som har sänt mig. Ni kommer att söka efter mig, men ni kommer inte att hitta mig, för dit jag går kan ni inte komma.

– Jag vet att ni härstammar från Abraham. Men ni vill döda mig därför att mitt budskap inte når in i er. Jag berättar för er vad jag har hört från min far och ni gör vad ni hör från er far.

En av de laglärda sa:

– Abraham är vår far.

Han svarade:

– Om Abraham är er far, så handla som Abraham skulle ha gjort. Men ni vill döda mig därför att jag berättar sanningen för er, som jag har hört från Herren. Abraham skulle ha lyssnat till Herren, men ni lyssnar till er far.

En annan av de laglärda sa:

–Herren är vår far!

Men han svarade:

– Om Herren vore er far skulle ni hålla av mig, för jag kommer från Herren och jag gör hans vilja. Jag har inte kommit till er i eget ärende, utan för att han har sänt mig.

– Varför förstår ni inte vad jag säger? Jo, därför att ni inte står ut med mitt budskap. Ni har motståndaren till far och vill göra hans vilja. Motståndaren är en lögnare och en dråpare. Det finns ingen sanning i motståndaren och när jag säger er sanningen så tror ni inte på mig, utan ni vill i stället döda mig.

– Vem av er kan visa att jag har fel? Och om jag har rätt, varför tror ni inte på mig? Den som hör till Herren, lyssnar till Herrens budskap. Ni lyssnar inte till budskapet, därför att ni inte hör till Herren.

När vakterna kom tillbaka frågade prästerna:

– Varför har ni inte gripit honom? Vakterna svarade:

– Aldrig har en människa talat som han.

Då sa en av fariséerna till dem:

– Har ni också blivit vilseledda? Ingen i rådet och ingen av oss fariséer tror på honom, men den förtappade hopen, de som inte känner till skrifterna, de tror på honom.

Rådsmedlemmen Nikodemus sa:

– Inte dömer vår lag någon innan han är hörd och innan vi tagit reda på vad han har gjort? Någon svarade:

– Är du också från Galiléen kanske? Och en annan sa till honom:

– Se efter i skrifterna! Profeten kommer inte från Galiléen!

Senare sökte fariséer upp Jesus och sa:

– Har vi inte rätt när vi säger att du är samarier och att du är besatt? Han svarade:

– Jag är inte besatt. Det jag gör är att ära fadern bland människorna. Men ändå vill ni vanära mig. Jag söker inte min egen ära, men sannerligen, den som tar till sig mitt budskap ska aldrig någonsin dö.

En av fariséerna sa:

– Nu vet vi att du är besatt! Abraham dog och profeterna, men du säger att den som bevarar ditt budskap aldrig ska dö. Vem tror du att du är? Skulle du vara större än Abraham och profeterna? Han svarade:

– Er förfader Abraham jublade över att han skulle få se min dag. Han fick se den och han glädde sig.

Farisén sa:

– Du är inte ens femtio år och ändå påstår du att du har sett Abraham! Jesus svarade:

– Jag är och jag var innan Abraham blev till.

De blev arga och ville än en gång stena honom, men han undkom dem och lämnade tempelgården och Jerusalem tillsammans med lärjungarna och begav sig till Bet Abara, platsen vid Jordanfloden där Johannes hade döpt.

Tidigt på våren år 33. Folk från Judéen som hade lyssnat till Johannes kom nu och lyssnade på Jesus vid floden. Man menade att Johannes aldrig hade visat några tecken, men att allt han hade sagt om den som skulle komma stämde in på Jesus. När han såg de skaror som samlades runt honom, så kände han medlidande med dem. De var illa medfarna och liknade boskap utan herdar. Till sina lärjungar sa han:

– Skörden är stor, men skördearbetarna få. Be därför skördens herre att han sänder ut fler arbetare.

Han undervisade dem som sökte upp honom och botade dem som var sjuka. Några fariséer sökte upp honom och frågade om det var tillåtet för en man att skilja sig från sin hustru. De hade uppfattat att hans lärjungar och andra israeliska män hade en annan åsikt i den frågan än vad han själv hade. Han frågade dem vad Moses hade sagt och de svarade en man fick skilja sig från sin hustru om han skrev ett skiljebrev åt henne som intygade att hon var skild. Då sa han:

– För att ni är så hårdhärtade, så tillät Moses detta. Men redan vid skapelsen gjorde Herren människan till man och kvinna. Därför ska en man gå ifrån sin far och mor. Och mannens och kvinnans kroppar ska förenas till en, så att de inte mer är två utan en kropp. Vad Herren har förenat ska inte människan skilja.

– Jag säger er att den som skiljer sig från sin från sin hustru av andra skäl än otukt och sedan gifter om sig, han är en äktenskapsbrytare.

Några kvinnor kom med sina barn för att han skulle röra vid dem, men lärjungarna visade bort barnen. Detta gjorde honom arg. Han sa:

– Låt barnen vara. Missunna dem inte att komma till mig, för barnen hör till Herrens rike. Akta er för att se ner på någon av dessa små, för deras änglar i

himlen kan alltid se min himmelske faders ansikte. Den som inte tar emot Herrens rike som ett barn, den kommer aldrig till dit.

Han tog ett barn i famnen och gick omkring bland barnen och rörde vid dem och välsignade dem. När de blev ensamma frågade lärjungarna honom om vad han sagt om skiljebrev och äktenskapsbrott. Han sa:

– Den som skiljer sig från sin hustru och gifter om sig begår äktenskapsbrott.

Lärjungarna ansåg att om mannens hade en sådan ställning till sin hustru, så var det bäst att aldrig gifta sig.

Martas och Marias bror Simon låg sjuk i Bet Ania och systrarna skickade bud efter honom för att han skulle komma och bota brodern. När han fick höra att Simon var sjuk sa han:

– Den sjukdomen leder inte till döden utan till Herrens ära. Och därigenom till att hans son blir ärad.

Han tyckte mycket om Marta, Maria och Simon, men ändå stannade han kvar vid floden en tid.

En lärling kom fram med en man till honom som sa:

– Mästare, säg åt min bror att dela arvet med mig.

– O människa! Svarade han. Vem har gett mig rätt att döma eller skifta mellan er?

Han vände sig till lärjungarna och sa:

– Inte är väl jag en skiftesman? Akta er för allt habegär. En människas liv beror inte på ett överflöd av ägodelar.

– En förmögen man hade fått så stor skörd att han inte hade plats för hela skörden i sin lada. På kvällen efter arbetets slut funderade han över vad han skulle göra. Han bestämde sig för att bygga en större lada för att få plats med allt. Sedan

skulle han inte behöva oroa sig för framtiden, utan skulle kunna njuta av tillvaron. Men samma natt dog mannen och hans förmögenhet kunde inte rädda honom. Så går det för den som samlar skatter åt sig själv, men som inte är förmögen i Herrens ögon.

När han skulle gå därifrån skyndade en man fram och föll på knä framför honom och frågade:

- Gode mästare, vad ska jag göra för att förtjäna evigt liv? Han svarade:
- Varför kallar du mig för god? Ingen utom den himmelske fadern är god.

Men du känner till Herrens råd:

du ska inte döda;

du ska inte begå äktenskapsbrott;

du ska inte stjäla;

du ska inte ljuga;

du ska inte undanhålla någon dennes rättigheter;

du ska hedra din far och din mor.

Mannen sa:

- Alla dessa bud har jag hållit. Vad återstår? Han sa vänligt till honom:
- En sak återstår för dig i så fall: gå bort och sälj allt du äger och ge pengarna

till de fattiga. Då får du en skatt i Herrens rike. Kom sedan och följ mig.

Mannen gick bedrövad i väg, för han var rik. Han såg på lärjungarna och sa:

- Hur svårt är det inte för dem som har pengar att gå till Herrens rike?

Lärjungarna blev förskräckta och han sa igen:

– Ja, mina stackars barn, hur svårt är det inte att gå till Herrens rike. Det är lättare för en kamel att gå genom ett nålsöga, än det är för den som äger mycket att gå till Herrens rike.

Lärjungarna blev än mer förskräckta och frågade sig vem som då kunde räddas. Om inte ens dem som Herren givit makt och rikedom kunde komma ifråga? Han betraktade dem allvarligt och sa:

– Det är omöjligt för människor att rädda sig undan döden. Men för Herren är allt möjligt.

Då sa Simon Kefa:

– Men vi har ju lämnat allt för att följa dig! Hur ska det gå för oss nu? Han svarade:

– Jag lovar er att alla som för min skull har övergivit sin familj, sin släkt eller sina egendomar ska bli rikligen belönad.

– Men många av dem som i dag räknas till de främsta, ska komma att räknas bland de minsta och tvärt om.

– För det är med Herrens rike som när en man tidigt en morgon gick ut för att leja arbetare till sin vingård. När han hade kommit överens med arbetarna, skickade han ut dem till vingården. Flera timmar senare såg han några sysslolösa män på torget, och han frågade dem om de ville arbeta på hans vingård mot en skälig ersättning. Och det ville de. Vid flera andra tillfällen under dagen och eftermiddagen hände samma sak. Och när det endast återstod en timma att arbeta lejde han ännu en arbetslös daglönare.

– När det blev kväll sa mannen till sin förvaltare: Kalla hit arbetarna och ge dem deras lön. Betala först den som kom sist och sist de som kom först. När de sist anställda fick en denar, så trodde de först anställda att de skulle få mer. Men de fick alla samma lön. Då klagade en av dem: Varför ska den som bara har arbetat i en timme få lika mycket som oss, som har arbetat under hela dagen i den tunga hettan? Vingårdens ägare svarade honom: Min vän, jag är inte orättvis. Vi

kom överens om en denar. Tag det som är ditt och gå hem. Men jag vill att den siste ska ha lika mycket som alla andra. Och det är mina pengar. Du ska inte bli arg för att jag är givmild. Så ska de sista bli de första och de första bli de sista.

De var kvar vid floden i två dagar efter att han fått budet från Marta och Maria, sedan sa han till lärjungarna:

– Låt oss gå tillbaka till Judéen och till Bet Ania. En av lärjungarna sa:

– Mästare, sist ville de stena dig i Judéen och nu tänker du gå tillbaka dit?

Han sa:

– Vår vän Simon sover, men jag går dit för att väcka honom. Lärjungen sa:

– Om han sover så vaknar han av sig själv. Han sa då:

– Simon är död. Och för er skull, för att ni ska tro, är jag glad att jag inte var där och botade honom. Men nu ska vi gå till honom.

Judas Tomas sa till de andra lärjungarna:

– Låt oss gå med och dö med honom.

De lämnade Bet Abara och vandrade upp genom Jeriko mot Bet Ania, där Marta och Maria bodde. När de närmade sig byn, sände han bud till Marta och Maria att han väntade utanför byn. Han ville undgå upptäckt så länge som möjligt, för att ingen skulle hinna sända bud till prästerna i Jerusalem. När Marta hörde att han var på väg gick hon för att möta honom, medan Maria stannade kvar hemma.

Marta kom till honom utanför Bet Ania och sa till honom:

– Herre, om du hade varit här hade inte min bror dött. Han svarade:

– Din bror kommer att uppstå igen. Marta svarade:

– Jag vet att han ska uppstå på den sista dagen. Han sa:

– Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig lever även om han dör.

Tror du på mig? Marta svarade:

– Ja, herre, du är Herrens son, Messias, han som skulle komma. Han sa:

– Gå och hämta Maria.

Han stannade utanför Bet Ania tills Marta och Maria kom tillbaka. De åtföljdes av några vänner som bodde hos dem för att trösta dem. När Maria fick se honom, kastade hon sig framför hans fötter och grät:

– Om du hade varit här hade min bror inte dött.

Flera av Simons vänner grät med Maria och Jesus blev mycket ledsen. Han frågade:

– Var har ni lagt honom? De sa:

– Herre, kom och se.

På väg till graven började han gråta och när de kom fram till graven, som var huggen in i en klippa, sa han:

– Ta bort stenen! Marta sa:

– Herre, kroppen har redan börjat lukta, för det har gått fyra dygn sedan han dog. Han sa till henne:

– Har jag inte sagt dig att om du tror, så ska du få se Herrens makt?

De flyttade på stenen och han lyfte blicken mot himlen och sa:

– Far, jag tackar dig för att du har hört mig.

Sedan ropade han med hög röst in i gravkammaren:

– Simon, kom ut!

Då kom Simon ut med svepeduken runt kroppen och med en binda under hakan som var knuten på hjässan. Jesus sa:

– Hjälp honom att knyta upp bindan och att komma hem.

Från den dagen kallades Martas och Marias bror för Lazar, efter El azar, vilket är arameiska och betyder *Gud hjälper*, och Bet Ania kallades ännu för

hundra år sedan för el-Azarijeh, *byn där Gud hjälpte*. Jesus och lärjungarna lämnade sedan Bet Ania innan ryktet om Simons uppståndelse hade nått prästerna i Jerusalem.

Kapitel 9

Vandringar

De gick mot Galiléen genom Samarien och kom till staden Sychem. Lärjungarna gick in i staden för att köpa mat och Jesus, som var trött efter vandringen, satte sig ner och vilade vid en brunn utanför staden. I närheten låg den mark där Abrahams sonson Jakob hade slagit upp sitt tält, den mark som han sedan hade köpt och på sin dödsbädd gett till sin son Josef. Brunnen kallades för Jakobs brunn.

Det var mitt på dagen och en samarisk kvinna kom för att hämta vatten. Han bad henne om vatten, men hon förvånades över att han bad en samarisk kvinna om vatten. Israeliter som inte var från Samarien brukade inte vilja ha med samarier att göra, för kvinnan förstod att han inte var samarier. I Jerusalem brukade man kalla staden Sychem för Sychar vilket betyder superi, och det kunde heta att ett bröd skänkt av en samarier var mer orent än griskött. Han sa till henne:

– Om du visste vad Herren kan ge och om du visste vem som frågar dig om vatten, så skulle du ha bett honom och fått livets vatten att dricka.

Kvinnan frågade skämtsamt hur han skulle få tag på det vattnet, när han inte hade något kärl att hämta upp vatten med. Brunnen var djup. Hon sa:

– Den här brunnen har vi fått av vår förfader Jakob. Både han och hans söner och hans boskap drack detta vatten. Skulle du vara förmer än Jakob?

Han svarade:

– Den som dricker av vattnet i brunnen blir snart törstig igen, men den som släcker törsten med det vatten jag ger blir aldrig mer törstig. Det vattnet blir en källa i den människan. En källa som flödar och ger evigt liv.

Kvinnan retades med honom och bad:

– Herre, ge mig sådant vatten, så att jag aldrig mer blir törstig och aldrig mer behöver gå hit efter vatten.

Han sa till henne att gå och hämta sin man. Kvinnan svarade att hon inte hade någon man. Han sa då:

– Nej, det är sant att du inte har någon man. Fem män har du haft och den man du har nu är inte din man.

Kvinnan tystnade och tittade på honom, men sa sedan:

– Herre, jag hör att du är en profet. Därför vill jag ställa en fråga. Våra förfäder har tillbett Herren på berget här, men i Judéen säger de att den rätta platsen att tillbe honom på finns i Jerusalem.

Samarierna vägrade att erkänna Jerusalems överhöghet och hade inte hjälpt till med återuppbyggnaden av templet i Jerusalem, när skaror av israeliter från Judas, Levis och Benjamins stammar hade återvänt efter fångenskapen i Babylonien. I stället firade samarierna de religiösa högtiderna på berget Gerizim, i närheten av Jakobs brunn. De hävdade ibland att de hade Israels sanna religion. Han svarade kvinnan:

– Tro mig, det kommer en tid när ni varken ska tillbe skaparen här på berget eller i Jerusalem. Det kommer en tid, ja den tiden är redan här, då alla sanna tillbedjare av Herren ska tillbe honom i helig ande. För så vill skaparen att man ska be till honom. Herren är ande och bör tillbes i ande.

Kvinnan sa:

– Jag vet att Messias kommer och att han ska låta oss veta allt. Han sa till henne:

– Jag är den som du väntar på.

Just då kom lärjungarna. De blev förvånade när de såg honom sitta och prata med kvinnan, för det ansågs opassande för en israelisk man att tala med en kvinna utomhus, och särskilt med en samarisk kvinna. Men ingen av dem frågade honom vad de hade talat om. Kvinnan ställde sin vattenkruka vid brunnen och gick in till staden och sa till dem hon mötte:

– Kom får ni se en man som vet allt om mig. Kan han vara Messias?

När lärjungarna hade gjort i ordning mat sa de till honom:

– Mästare, kom och ät. Han svarade:

– Jag har mat att äta som ni inte känner till.

Lärjungarna undrade om någon kommit med mat till honom. Han svarade:

– Det som ger mig kraft är att göra min fars vilja.

– Han har sänt mig att fullborda sitt verk.

– Ni säger att det är skördetid om fyra månader, när sommaren kommer. Men jag säger er: lyft blicken och se hur fälten redan har vitnat av moget ax. Den som skördar får sin lön. Han bärgar grödan till evigt liv. Den som har sått och den som skördar får glädja sig tillsammans. Här gäller att en har sått och andra skördar. Jag sänder er att skörda där ni inte har sått. Andra har gjort förarbetet, men ni får glädjen att skörda.

Många samarier från Sychem undrade om han kanske var Messias, när de hört vad kvinnan berättat. De följde henne tillbaka till honom och bad honom att stanna hos dem. Han stannade hos dem och undervisade dem och tusentals samarier lyssnade på honom och blev alltmer övertygade.

Efter två dagar i Sychem bestämde han sig för att fortsätta till Galiléen. Många av samarierna ville bli hans lärjungar, för de var övertygade om att han var Messias eftersom han hade kommit till dem på berget Gerizim i stället för att gå

till deras fiender på berget Sion i Jerusalem. Han lyckades övertala dem att inte följa med honom, men många samarier började från denna stund själva predika glädjebudskapet om Herrens rike i Samarien.

De gick genom Galiléen till Kafr Nahum och han undervisade lärjungarna och predikade för folk. I Kafr Nahum samlades som vanligt mycket folk kring dem. Så mycket folk att de vandrade vidare mot trakten av Caesarea Filippi för att få vara för sig själva. På vägen dit sa han:

– Det som ni frågade mig om när ni kom till mig, det svarade jag inte på då.

Nu vill jag ge er svaret, men nu söker ni inte efter det.

– Vem säger folk att jag är?

Lärjungarna svarade att en del trodde att han var Johannes döparen, en del att han var Elia, medan andra trodde att han var profeten. (Se 5 Moseboken 18:15).

Han frågade:

– Vad tror ni själva? Simon Kefa svarade honom:

– Du är Messias, Herrens smorde konung. Jesus sa:

– Då är du är lycklig Simon bar-Jona för det är inte människor som har lärt dig detta, utan min far i himlen. Du är den klippa som jag ska bygga min församling på och den församlingen ska verka till tidens ände.

Han förmanade dem att inte tala med andra om honom. Han sa:

– Ge inte det som är heligt till hundarna. För då släpar de omkring med det i dyngan. Och kasta inte era pärlor till svinen. För svinen försöker äta dem och när de tuggat sönder sina tänder blir de arga och angriper er.

– Lyssna nu noga på vad jag har att säga er. Människobarnet ska bli förkastad av prästerna, Stora rådet och de laglärdade. Han ska överlämnas i romarnas våld och

få lida mycket. Han kommer att bli dödad och sedan uppväckt på den tredje dagen.

Lärjungarna blev mycket ledsna när de hörde vad han sa. För han berättade allt vad som skulle ske, utan att dölja någonting. Simon Kefa förde med sig honom avsides och började att säga emot honom:

– Må den himmelske fadern bevara dig, herre! Detta får inte ske! Vi kommer att försvara dig.

Jesus vände sig om och såg på sina lärjungar, vilka stod och tittade på honom och Simon. Sedan vände han sig till Simon och sa:

– Gå undan, motståndare, och stå inte i vägen för mig! Dina tankar kommer inte från Herren utan från människor.

Han kallade på lärjungarnas uppmärksamhet och sa:

– Den som vill följa mig måste försaka sig själv och bära en tung börda. På så sätt kan man följa mig. Den som vill bevara sitt liv han ska mista det, men den som mister sitt liv för mig, han ska bevara det. Vad hjälper det en människa om hon vinner hela världen, men förlorar sin själ?

– Om någon kommer till mig utan att vara beredd att överge sin mor och sin far och sin hustru och sina barn och sina syskon och därtill sitt eget liv, kan han inte vara min lärning. Den som inte bär sin börda efter mig, kan inte vara min lärning.

– Om någon av er vill bygga ett torn, så räknar han först ut hur mycket bygget kommer att kosta. Om han först påbörjar bygget men sedan kommer underfund med att han inte har råd att bygga klart, börjar man kanske att göra narr av honom. Och ingen kan vara lärjunge till mig utan att avstå från allt han äger.

– För min skull kommer man att släpa er inför domstolar och låta piska er i synagogorna. För min skull ska ni också föras inför furstar och kungar, för att vittna inför dem och inför de oupplysta folken.

– Var inte rädda för dem! Alla hemligheter ska avslöjas och allt som är gömt ska bli synligt. Det jag säger er i mörkret ska ni säga i ljuset och vad ni hör viskas i ert öra ska ni predika från taken. Var inte rädda för dem som kan döda er kropp, men sedan inte kan göra er något mer ont. Men frukta honom som har makt över både kroppens och själens liv. Säljs inte sparvar för några kopparmynt? Men ingen sparv faller till marken bortglömd av fadern. På er är varje hårstrå räknat. Var inte rädda, ni är viktigare än många sparvar.

– Lev som de hebreiska förfäderna gjorde. Lev som nomader vilka inte är bofasta någonstans i denna världen. Om de förföljer er i en stad så fly till en annan och om de angriper er i den stad ni flytt till så fly igen till en annan stad. Lyckliga är ni när man hatar er och förföljer er, men det inte finns någon plats där man inte har förföljt er tidigare. Sannerligen, ni hinner inte igenom alla Israels städer innan människobarnet kommer.

– Ni ska inte tro att jag har kommit för att sprida fred i världen. Jag har kommit för att uppväcka söndring, så att:

Sonen sätter sig upp mot sin far och dottern mot sin mor och sonhustrun mot sin svärmor. Och husets herre får sitt eget husfolk till fiender.

– Var och en som känns vid mig inför människorna, ska jag kännas vid inför min far i himlen. Men var och en som förnekar mig inför människorna, ska jag förneka inför min far i himlen. Den som skäms för mig och mitt budskap, i denna svekfulla och syndfulla tillvaro, för honom kommer människobarnet att skämmas inför sin himmelske fader och de heliga änglarna.

– Det bör vara tillräckligt för lärlingen, om det går för honom som det går för hans mästare. Och tillräckligt för tjänaren, om det går för honom som för hans herre. Men när de har kallat husbonden för Beelsebul, vad ska de då inte kalla hans husfolk?

Han klagade över människorna i de städer som hade sett alla hans verk, men ändå inte bättrat sig:

– Stackars dig, Korasin! Stackars dig, Bet Saida! För om människorna i Tyros och Sidon hade sett de underverk som ni har sett, så skulle de för länge sedan ha bättrat sig och klätt sig i säck och aska. Men för Tyros och Sidon ska det på domens dag bli drägligare än för er. Och Kafr Nahum, som har varit upphöjt till himlen, ska sänkas ända ner i dödsriket. För om de underverk som blev gjorda i Kafr Nahum hade gjorts i Sodom, så hade Sodom funnits än i dag. För Sodom folk ska det på domens dag bli drägligare än för folket i Kafr Nahum.

– Några av er kommer att få se människobarnet i sitt rike redan innan ni dör.

En vecka senare, när de kommit tillbaka till Kafr Nahum, tog han med sig Simon Kefa, Jakob bar-Zabdai och hans bror Johannes högt upp på det berg som sluttar ner mot Kafr Nahum och sjön för att be. Däruppe såg lärjungarna hur hans utseende förvandlades när han bad. Hans ansikte började stråla som solen och hans kläder blev glänsande vita. Inga kläder de någonsin sett tidigare hade varit så vita. Två personer visade sig och samtalade med honom om hans utträde ur denna värld, som skulle fullbordas i Jerusalem. Lärjungarna föll i dvala. Men när de två männen, vilka de uppfattade som Moses och Elia, skulle lämna dem sa Simon förvirrat:

– Herre, så bra att vi är här. Om du vill så ska vi göra tre hyddor, en åt dig, en åt Moses och en åt Elia.

Medan han talade övertäcktes de av ett ljus moln och ur molnet kom en röst som sa:

– Detta är min älskade son. Honom har jag utvalt. Lyssna till honom.

När lärjungarna hörde rösten blev de förskräckta och föll de ner mot marken.

Jesus gick fram till dem och rörde vid dem och sa:

– Ställ er upp och var inte rädda.

När de såg upp såg de ingen utom Jesus. På vägen ner sa han:

– Tala inte om för någon vad ni har sett förrän människobarnet har uppstått från de döda. Lärjungarna frågade honom:

– Vad menar de laglärda när de säger att Elia måste komma före Messias?

Han svarade:

– Elia skulle komma och upprätta allt igen. Och Elia har redan kommit, men de ville inte veta av honom utan behandlade honom precis som de ville. På samma sätt ska också människobarnet få lida genom dem. Lärjungarna trodde att han talade om Johannes döparen.

När de kom ner till de andra lärjungarna såg de att mycket folk hade samlats kring dem och att de diskuterade med några skrifttolkare. När folk fick se Jesus hälsade de honom. Han frågade vad de diskuterade och en man ur hopen svarade:

– Mästare, jag har fört min son till dig därför att han är besatt av en stum demon. Demonen brukar kasta omkull pojken. Han får fradga kring munnen, börjar gnissla tänder och blir medvetslös. Dina lärjungar kunde inte driva ut demonen. Jesus sa:

– Detta fördärvade släkte som inte vill tro! Hur länge måste jag vara hos er och stå ut med er? Kom hit med din son.

De förde pojken till honom och pojken började skaka och ramlade omkull på marken när han såg honom. Han frågade hur länge han haft det så här och pappan svarade:

– Sedan han var litet barn. Det har hänt att demonen försökt kasta honom i elden eller dränka honom i sjön. Om du kan hjälpa oss så var snäll och gör det!

Han svarade honom:

– Om jag kan, säger du. Den som har förtroende för Herren förmår allt!

Pappan ropade gråtande:

– Jag tror! Förlåt min brist på tro. Jesus sa till demonen:

– Du stumme och döve demon, jag befäller dig att lämna pojken och aldrig komma tillbaka.

Pojken började skrika och skaka och sedan låg han så stilla att folk trodde att han hade dött, men han tog honom i handen och reste honom upp.

När de var ensamma frågade lärjungarna varför inte de hade kunnat driva ut demonen. Han svarade:

– För er brist på tro. Ni har fått förmågan att driva ut demoner, men ni tvivlar. Sannerligen, om ni har det allra minsta förtroende för Herren, blir allting möjligt för er. Sådan tro får ni genom bön och fasta.

Än en gång berättade han om vad som skulle komma att hända i Jerusalem.

– Människobarnet ska överlämnas i romarnas händer. De kommer att döda honom, men på den tredje dagen ska han uppstå. Lärjungarna blev åter bedrövade, men ingen ställde några frågor.

På vägen tillbaka till Simon Kefas hus i Kafr Nahum gick lärjungarna en bit efter Jesus och diskuterade vilken lärning som var den störste. När de kom fram

frågade han vad de hade pratat om. De ville inte svara. Då satte han sig ner och kallade till sig lärjungarna och sa:

– Om någon av er vill vara den störste, så ska han hålla sig själv för att vara den minste och vara alla andras tjänare.

Han kallade på ett barn och ställde det framför dem. Han la armen om barnet och sa:

– Om ni inte ändrar er och blir som detta barn, så kommer ni inte till Herrens rike. Men den som är så ödmjuk att han är som ett barn, han blir den störste av er i Herrens rike.

– Den som tar emot ett barn i mitt namn tar emot mig. Men den som förför en av dessa små, för honom vore det bättre att han sänktes i havet med en kvarnsten om halsen. Stackars världen för förförelsen. Den kommer. Men stackars den som kommer med förförelsen.

– Om din hand eller din fot förför dig, så hugg av den och kasta den ifrån dig. För det är bättre att leva med detta lyte än att ha händerna och fötterna i behåll och gå mot fördärvet. Om ditt öga förför dig, så riv ut det och kasta det ifrån dig. För det är bättre för dig att leva enögd, än att ha båda ögonen i behåll och gå mot fördärvet.

Johannes bar-Zabdai berättade att de mött en man som drev ut demoner i hans namn, men att de försökte hindra honom eftersom han inte var en av dem. Han sa:

– Motarbeta honom inte. Ingen som har gjort en kraftgärning i mitt namn kan sedan tala illa om mig. Den som inte är emot oss, han är med oss.

I Kafr Nahum gick en indrivare för tempelskatten fram till Simon och sa:

– Brukar inte er mästare betala tempelskatt? Simon svarade:

– Jo...

När Simon kom tillbaka till Jesus förekom han honom med frågan:

– Vad anser du Simon? Vilka beskattas av jordens kungar, sönerna eller folket? Simon svarade:

– Folket! Då sa han:

– Således slipper sönerna betala skatt. Men för att de inte ska vända sig emot oss av denna anledning, gå ner till sjön och kasta ut en krok. Den första fisk som du drar upp har en silverpeng i munnen. Betala skatt för dig och mig med den.

Kapitel 10

Mot Jerusalem

Våren år 33. Påsken närmade sig och nu var tiden inne för hans utträde ur denna värld och upptagande till himlen. De började åter vandra mot Jerusalem och gick genom byar och städer i Galiléen där han undervisade på vägen.

Det kom underrättelser från Jerusalem att några frihetskämpar från Galiléen hade gripits sedan de hade anklagats för att ha överfallit och knivdödat en romersk soldat. Den romerske prokuratorn Pontius Pilatus hade låtit föra männen till offeraltaret i templet, där de dagliga blodsofferitualerna pågick. De romerska soldaterna hade föst bort de tjänstgörande prästerna och skurit upp människors ådror så att deras blod blandades med offerdjurens blod, och sedan låtit männen förblöda. I israeliternas ögon drabbades dessa knaniais av ett öde långt värre än döden. Pilatus beräkning var att detta skulle verka avskräckande mot nya knivöverfall.

– Tror ni att dessa män var större syndare än alla andra galiléer, eftersom detta kunde hända dem? Frågade han. Eller de arton som dödades när Siloatornet rasade, tror ni att de var större syndare än alla andra i Jerusalem?

– Nej, säger jag, men om ni inte bättrar er och låter omvända er och lever rättfärdigt, så ska ni också mista era liv, så som dessa män miste sina.

Han berättade en liknelse för dem:

– En man hade ett fikonträd i sin vingård, men han hittade aldrig någon frukt på det. Han sa åt sin trädgårdsmästare att hugga bort trädet eftersom det inte burit frukt på tre år. Han var rädd att trädet skulle förstöra jorden. Trädgårdsmästaren bad att trädet skulle få bli kvar i ett år till. Han skulle gräva runt trädet och gödsla det, så att det kanske gav frukt. Om inte kunde de hugga bort trädet nästa år.

Någon frågade honom:

– Herre, är det bara några få som blir räddade? Han sa:

– Gå in genom den trånga porten. Vid och bred är den väg som leder till fördärvet och många färdas på den vägen. Men trång är den port och smal är den väg som leder till livet. Och få är de som finner den vägen.

– När husets herre har låst porten och ni som blivit kvar utanför och står där och bultar och säger: Herre, öppna för oss, då kommer han att svara: Jag vet inte vilka ni är? Då säger ni: Vi har ätit och druckit tillsammans med dig och du har undervisat i våra byar och städer. Han kommer då att svara: Jag vet inte vilka ni är. Gå bort härifrån, ni ogärningsmän.

– Man kommer att gråta och skära tänder när man får se Abraham, Isak och Jakob och alla profeterna vara i Herrens rike. Människor ska komma från jordens alla hörn och bjudas till bords i Herrens rike, medan ni själva blir utdrivna.

Han berättade ytterligare en liknelse:

– En man ville ordna ett kalas för sina vänner. När förberedelserna var klara sände han sin tjänare för att kalla på gästerna. Den förste som tjänaren kallade svarade: Några köpmän är skyldig mig pengar och de kommer till mig i kväll. Jag ber om ursäkt, men jag kan inte komma till kalaset. Nästa person som kallades svarade: Jag har köpt ett hus och har avtalat att arbeta några dagar som en del av betalningen. Tyvärr kan jag inte komma. En annan som blev kallad svarade: En bekant ska gifta sig och jag ska ordna festen och har därför inte tid att komma. Ytterligare en annan svarade: Jag ska gå och hämta arrendet på en gård som är min. Jag ber om ursäkt, men jag kan inte komma.

– När tjänaren kom tillbaka till sin herre berättade han vad som hade hänt och mannen sa då till sin tjänare: Gå till stadens gator och gränder och bjud alla fattiga och sjuka som du träffar på till mitt kalas.

– Köpmän och handelsmän ska inte gå in i min fars boningar. Många är kallade men få är utvalda.

Han berättade också liknelsen om Lazar och den rike mannen.

– En rik man klädde sig i purpur och linne och hade kalas varje dag. Vid den rike mannens port låg en tiggare vid namn Lazar, full av sår som slickades av hundarna. Lazar önskade att han fick äta sig mätt på resterna från den rike mannens bord. Så dog tiggaren och fördes till Abrahams sida av änglarna. Till slut dog också den rike mannen och begravdes och fördes bort för att pinas i dödsriket. Från sin plats i dödsriket, kunde han långt borta se Abraham och Lazar och han ropade: Fader Abraham, hjälp mig, skicka Lazar att doppa fingerspetsen i vatten för att fukta min tunga. Jag plågas av hettan och torkan. Men Abraham svarade: Kom ihåg, mitt barn, att du fick ut ditt goda medan du levde, liksom Lazar sitt onda. Nu tröstas han, medan du plågas. Dessutom finns en avgrund mellan oss, så att ingen av oss ska kunna komma till er, och ingen av er ska kunna komma till oss. Då sa mannen: Far, då ber jag dig att skicka någon att varna mina bröder, så att inte de också kommer hit och blir plågade. Abraham svarade: De har Moses och profeterna som vägleder dem. Men mannen sa: Nej, far, om någon kommer till dem, uppväckt från de döda, då kommer de att lyssna och vända om. Abraham svarade: Lyssnar de inte till Moses eller profeterna, så lyssnar de inte heller till en vålnad.

När han hade talat färdigt sa några fariséer till honom:

– Skynda dig att fly från Galiléen. Herodes söker dig för döda dig. Han svarade:

– Hälsa den räven att i dag och i morgon driver jag ut demoner och botar sjuka, men om tre dagar är jag framme i Jerusalem. Inga profeter dödas i Galiléen. Det passar sig inte för en profet att dödas någon annanstans än i Jerusalem.

Till en man de mötte sa han:

– Följ mig! Men mannen svarade:

– Herre, låt mig först gå hem och begrava min far. Han sa då:

– Låt de döda ta hand om sina döda, men gå själv och förkunna Herrens rike.

En annan man sa:

– Jag ska följa dig herre, men låt mig först ta farväl av dem därhemma. Han svarade:

– Han som ser sig om när han satt sin hand till plogen, han passar inte för Herrens rike.

Vid denna tid hördes han också säga:

– Jag prisar dig far, himlens och jordens herre, för att du dolt sanningen för de lärda och kloka och uppenbarat den för dem som är som barn. Ja fader, så har du bestämt.

– Allt har min far anförtrott mig. Ingen vet vem sonen är utom fadern. Och ingen vet vem fadern är utom sonen.

Han vände sig till lärjungarna och sa:

– Lyckliga är de som ser vad ni ser. Sannerligen, många profeter och kungar har velat se vad ni ser, men fick inte se det. Och velat höra vad ni får höra, men fick inte höra det.

Han sa också:

– Kom till mig, ni arbetande och betungade, så ska jag ge er ro. Ta på er mitt ok och lär av mig, som har ett milt och ödmjukt hjärta. Då ska era själar finna ro, för mitt ok är lätt och mitt herravälde är milt.

En laglärd frågade honom, i en ironisk ton: – Mästare, vad ska då jag göra för att vinna evigt liv? Han svarade:

– Vad står det i lagen? Hur tyder du orden? Mannen svarade:

Du ska älska skaparen din herre av hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela din kraft och av hela ditt förstånd. Och älska din nästa som dig själv.

Jesus sa:

– Det är rätt. Gör det så får du leva.

Mannen fortsatte att ironisera:

– Men vem är min nästa? Jesus svarade:

– En man var på väg från Jerusalem ner till Jeriko, när han blev överfallen av rövare. De slet av honom kläderna och misshandlade honom. Sedan försvann de och lät mannen ligga kvar halvdöd. En präst råkade komma samma väg, men när han fick se mannen gick han åt sidan och fortsatte förbi. På samma sätt handlade en levit som kom gående förbi.

Moses och hans bror Aaron var av Levis stam och leviterna hade efter Moses haft en särställning bland israeliterna. Men vid denna tid hade de förlorat det mesta av sitt inflytande

– Men en samarier kom och fick se mannen ligga där och han kände medlidande med honom. Han gick fram till honom och hällde olja och vin på hans sår och förband honom. Sedan lyfte han upp honom på sin åsna och förde honom till ett värdshus. Nästa dag gav han värdshusvärden två denarer och sa: Sköt om

honom! Kostar det mer, så ska jag betala dig på återvägen från Jerusalem. Vilken av dessa tre tycker du var den överfallne mannens nästa?

Mannen svarade allvarligt:

- Den som visade honom barmhärtighet. Då sa Jesus:
- Gå du och gör som han!

Han hade först tänkt gå genom Samarien. Han sände några att gå före in i en samarisk by för att söka efter natthärbärge. Men i den byn ville de inte ta emot honom eftersom han var på väg till påskhögtiden i Jerusalem – samarier gick inte till templet i Jerusalem för att fira högtiderna. Jakob och Johannes, Zabdais söner, frågade honom:

- Herre, ska vi kalla ner eld från himlen som förgör dem?

Men han vände sig mot Jakob och Johannes och tillrättavisade dem:

– Om någon gör orätt mot er, så visa honom tillrätta. Och om han ångrar sig, så förlåt honom. Även om han gör orätt mot er sju gånger om dagen och sju gånger om dagen ångrar sig, så förlåt honom.

Han bestämde att de skulle gå en väg som gick längre österut och de fortsatte till en annan by för att tillbringa natten där i stället. Senare sa lärjungarna:

- Ge oss större tro. Han svarade:

– Om ni har en tjänare som plöjer er mark och vallar era får, så bjuder ni honom inte att sitta ner och äta så fort han kommer hem, utan ni säger åt honom att göra i ordning maten och passa upp på er medan ni äter. Sedan får han själv äta. På samma sätt är det med er.

– Tjänaren blir inte tackad för att han gör vad han är ålagd. När ni har gjort allt som ni ska göra, ska ni i stället säga: Vi är dåliga tjänare, för vi har bara gjort det vi var ålagda.

– Lärlingen är inte förmer än sin läromästare, men när han är fullärd blir han som mästaren.

Nästa dag när de gick söderut genom östra Samariens ödemarker stannade han vid vägen för att be. När han hade avslutat bönen bad en av lärjungarna:

– Herre, lär oss att be. Johannes lärde sina lärjungar att be.

Och han började undervisa dem om bönen:

– När ni ber ska ni inte upprepa fraser av tomma ord. En del människor menar att de blir bönhörda för att de ber långa böner. Men gör inte som de, för er skapare vet vad ni behöver redan innan ni ber om det. Be så här:

Skapare,

du som är i himlen.

Låt ditt namn bli helgat.

Låt ditt rike komma.

Låt din vilja ske,

på jorden och i himlen.

Ge oss mat för i dag

och förlåt oss våra fel,

så som vi förlåter

var och en som gjort fel mot oss.

Pröva oss inte över vår förmåga

och rädda oss från det onda.

Riket är ditt

och makten

och äran

i evighet.

Sannerligen.

– När ni ber, så passa på att förlåta de människor som gör fel mot er, så ska er skapare i himlen förlåta er. Men om ni inte förlåter människorna, så förlåter inte han er.

När de närmade sig en by i nordöstra Judéen, nära gränsen till Samarien, kom tio spetälska gående mot honom. Egentligen fick de inte närma sig andra människor. De stannade på avstånd och började ropa:

– Jesus, mästare, hjälp oss! Då sa han:

– Gå och visa upp er för en präst!

En av dem var samarier och när han såg att han blivit frisk, vände han i stället tillbaka för att tacka. Med hög röst tackade han Herren och kastade sig framför hans fötter och tackade honom också. Han frågade:

– Blev inte alla tio friska? Var är de nio andra? Är det bara denna samarier som har vänt tillbaka för att ära Herren?

I byn Efraim frågade några fariséer när Herrens rike skulle komma. Han svarade:

– Herrens rike är ingen plats som man kan se framför sig. Ingen kan säga att det är på den ena platsen eller den andra. Nej, Herrens rike är inom er.

När de vandrade ner mot dalen med Jordanfloden, sa han till lärjungarna:

– Det ska komma en tid när ni längtar efter att få uppleva en enda av era dagar tillsammans med människobarnet, utan att ni kommer att få det. Man ska säga till er: Där är han! Eller: Här är han! Men gå inte dit. För som när blixten lyser upp hela himlen från horisont till horisont, så ska han visa sig för människorna nästa gång. Men först ska han lida mycket och förkastas av detta släkte.

Från floden vandrade de upp mot Jeriko. Jesus gick först och efter gick lärjungarna och de andra som följde honom. De började bli ängsliga och de undrade över vad som skulle komma att hända. Han samlade dem för att tala om det för dem. Han sa:

– Nu ska vi gå upp till Jerusalem. Där ska människobarnet överlämnas till prästerna och de laglärdade. De kommer att döma honom till döden och överlämna honom till romarna och dessa kommer att håna honom och plåga honom och döda honom. Men på den tredje dagen kommer han att återuppstå.

Jakob och Johannes, Zabdais söner, kom fram till honom och sa:

– Mästare, vi vill be dig om en sak. Han frågade:

– Vad vill ni att jag ska göra för er? De sa:

– Låt oss få sitta bredvid dig i din härlighet, den ene till höger och den andre till vänster. Han svarade dem:

– Ni vet inte vad ni begär! Kan ni dricka ur den kalk som jag nu ska dricka? Eller gå igenom det dop som jag nu ska gå igenom? De svarade att de kunde det.

Han sa:

– Ja, den kalk jag dricker ur ska ni också få dricka ur, och det dop jag går igenom ska också ni få gå igenom. Men det är inte jag som bestämmer hur det ska bli i Herrens rike.

De andra lärjungarna blev arga på Jakob och Johannes, men han sa till dem:

– Ni vet att de som anses vara stora i denna världen sätter sig själva över de andra och styr över dem. Men så är det inte hos er. Den som vill vara stor bland er ska vara de andras tjänare och den som vill vara störst bland er ska vara allas slav. Människobarnet har inte kommit för att bli tjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till människorna. Och så ska ni också göra.

När de närmade sig Jeriko möttes de av en stor folkskara som fått veta att profeten från Galiléen var i antågande. En mycket rik uppbördsman vid namn Sakai ville gärna se vem Jesus var, men eftersom han var liten till växten så kunde han inte se något för allt folket. Därför sprang han i förväg tillbaka mot Jeriko och klättrade upp i ett träd. När Jesus gick förbi under trädet tittade han upp mot Sakai och sa:

– Skynda dig att klättra ner Sakai. I dag ska jag gästa ditt hem.

Sakai skyndade sig ner från trädet och tog med glädje emot honom i sitt hem.

En del mumlade förargat:

– Han har tagit in hos en syndare. Men Sakai lovade:

– Hälften av vad jag äger ska jag ge till de fattiga. Och har jag lurat någon på pengar, så ska jag betala igen fyrdubbelt. Jesus sa:

– I dag har räddningen kommit till detta hus. Sakai är också en son av Abraham och människobarnet har kommit för att söka upp det förlorade fåret och rädda det.

När de lämnade Jeriko för att gå vidare mot Jerusalem, var det ännu fler som följde med. Och strax utanför Jeriko gick de förbi den blinde tiggaren Bartimai.

När Bartimai hörde att det var Jesus från Nasaret som kom, började han ropa:

– Jesus, Davids son, känn medlidande med mig.

Många försökte tysta ner honom, men han började ropa ännu högre:

– Davids son, känn medlidande med mig!

Då stannade han och bad att mannen skulle föras till honom. De gick till den blinde och sa att Jesus kallade på honom. Då kastade Bartimai av sig manteln och reste sig och blev förd till honom. Han frågade vad han kunde göra för honom och Bartimai bad att han skulle bota honom från hans blindhet. Jesus sa:

– Din tro har hjälpt dig.

Bartimai fick tillbaka sin syn, gick tillbaka och hämtade sin mantel och följde med mot Jerusalem.

Kapitel 11

Jerusalem

När de kom till Bet Ania stannade de hos Marta, Maria och Simon Lazar. De var kvar där även nästa dag, som var sabbat. På morgonen efter sabbat vandrade de vidare mot Jerusalem och när de närmade sig staden började han gråta över den och profetera:

– Jerusalem, Jerusalem, du som dödar profeterna och stenar sändebuden som kommer till dig. Hur ofta har jag inte velat samla dina barn så som hönan samlar kycklingarna under sina vingar? Men ni ville inte. Nu får ni själva ta hand om ert hus. Om du denna dag hade förstått vad som ger fred! Men det är nu dolt för dig.

– De ska komma en tid när fienden omringar dig, bygger vallar runt dig och ansätter dig från alla håll. De ska slå dig och ditt folk till marken, och de ska inte lämna sten på sten, eftersom du inte förstod när tiden för Herrens besök var inne. Sannerligen, sedan kommer ni inte att se mig igen förrän ni säger:

Välsignad är han som kommer i Herrens namn.

När han var på väg ner från Olivgårdsberget mot staden fick han tag på en åsna som han satte sig på. Pilgrimer i Jerusalem som fick veta att han var på väg, skar kvistar av palmblad och gick för att möta honom. Hela skaran av människor började prisa Herren för alla mirakel de bevittnat och de sjöng:

Välsignad är Davids son.

Välsignad är han som kommer i Herrens namn.

*Välsignat är vår far Davids rike,
som nu ska återupprättas.*

Fred i himlen och ära i höjden.

Några fariséer kom till honom och sa:

– Mästare, säg åt dem att sluta sjunga. Han svarade:

– Sannerligen säger jag er, om de tystnar så börjar stenarna att ropa.

När de tågade in i Jerusalem väckte de mycket uppmärksamhet och man frågade vem denne man var. Andra svarade:

– Det är Jesus, profeten från Nasaret i Galiléen.

Fyra dagar före påsk år 33, en söndag. I Jerusalem begav han sig först till templet och gick sedan omkring i staden och såg sig om. Några greker av israelisk härkomst, vilka hade vallfärdat till templet för att fira påsk, hade hört talas om honom och sökte efter honom. När han fick veta det sa han till lärjungarna:

– Tiden har kommit då människobarnet ska förhärligas. Jag är också ledsen för det som ska ske. Men ska jag be fadern att rädda mig? Nej! Det är just för denna stund jag har kommit. Nu faller domen över denna världen och nu ska denna världens härskare fördrivas.

– När jag har blivit upphöjd från jorden, ska jag dra er alla till mig.

– Sannerligen säger jag er, det frö som bevaras år efter år ger ingen skörd. Men det frö som faller i jorden och börjar gro ger en rik skörd. Den som klamrar sig fast vid detta liv ska förlora det, men den som offerar det ska ha ett annat, evigt liv. Om någon vill tjäna mig så ska han göra som jag. Och där jag är där kommer också mina tjänare att vara.

– Var inte oroliga. Tro på Herren och tro på mig. I min fars hus finns många rum och jag har ju sagt att jag går bort och bereder plats för er. Och då förstår ni väl att jag också kommer tillbaka och hämtar er?

– Ännu en kort tid är jag hos er, men sedan går jag och vägen dit jag går känner ni nu till. Då sa Judas Tomas:

– Herre, vi vet inte vart du går. Hur kan vi då känna till vägen? Han svarade:

– Jag är vägen. Den som går genom mig kommer till fadern. Jag är vägen, sanningen och livet. Ni känner till vägen och ni har sett fadern. Då sa Filippos:

– Herre, när såg vi fadern? Visa oss fadern.

Han svarade:

– Så länge som jag har varit tillsammans med er! Och ändå känner du mig inte Filippos? Den som har sett mig har sett fadern. Tror du inte att jag är i fadern och att fadern är i mig? Tro det åtminstone för mina gärningar.

– Ännu en tid har ni ljuset hos er. Passa på att gå medan ni har ljuset, så att ni inte överraskas av mörkret. Den som vandrar i mörkret vet inte vart han går.

– När jag går till fadern ska jag be honom ge er en annan hjälpare, sanningens heliga ande, som ska vara hos er för alltid. Världen kan inte ta emot den, för världen ser den inte och känner den inte. Men ni känner den. Den heliga anden ska lära er allt och påminna er om allt som jag har sagt er.

– Ni hörde att jag sa, att jag går till fadern och kommer tillbaka till er igen. Om ni älskar mig, ska ni glädjas med mig när jag går till fadern. För min far är större än jag.

Det började bli kväll och de gick till Bet Ania.

Måndag. Nästa dag när de var på väg till Jerusalem blev han hungrig. Han fick se ett fikonträd och hoppades finna några fikon på trädet. Vårskörden av fikon brukade ge särskilt stora och saftiga fikon och vid denna tid på året brukade dessa ha hunnit utveckla sig till stora kartar som kunde ätas. Men han hittade bara löv och sa:

– Aldrig mer ska någon äta frukt från dig.

När de kom fram till Jerusalem gick han till templet och gjorde vad han länge hade velat göra. På tempelgården stod försäljare som sålde djur som skulle offras och växlare som växlade romerska denarer, vilka var förbjudna i templet, till israeliska sikler.

Han gjorde en piska av repstumpar och drev ut försäljarna, med deras oxar och får. Han välte växlarnas bord och duvförsäljarnas stolar. Och han skällde ut dem som använde tempelområdet som genväg och transportväg till och från staden. Han sa:

– Herrens hus ska vara ett bönehus för alla folk. Men ni har gjort det till en saluhall och ett rövarnäste.

Några fariséer sa till honom:

– Vad kan du visa oss för tecken som visar att du har rätt att göra detta? Han svarade:

– Riv ner detta tempel, byggt av människohänder, så ska jag låta ett tempel uppstå på tre dagar, vilket inte är byggt av människohänder.

Han gick sedan till en av pelargångarna tillsammans med lärjungarna. Där fördes blinda och halta fram till honom för att bli botade. Men när prästerna och skrifttolkarna hörde barnen ropa: Välsignad är Davids son! Så blev de arga och sa till honom:

– Hör du vad de säger? Han svarade dem:

– Ja, har ni aldrig läst:

Barns och spädbarns rop har du gjort till en lovsång åt dig.

Översteprästerna och de laglärda bestämde sig för att förgöra honom. De var rädda för honom, eftersom han undervisade med större auktoritet än de själva och eftersom han så många gånger hade visat att han inte hade tänkt underordna sig

dem eller inordna sig i deras styre. De började noggrant utforma en plan för att döda honom. Men ännu var inte tiden inne och på kvällen gick Jesus och lärjungarna åter till Bet Ania, där de stannade över natten.

Tisdag. Nästa morgon när de gick förbi fikonsträdet såg lärjungarna att det hade torkat ut. Simon Kefa kom ihåg vad som hade hänt och sa:

– Mästare, titta, fikonsträdet som du förbannade har vissnat! Han sa till dem:

– Om ni hade förtroende och inte tvivlade, så skulle Herren ge er makt att låta berget här hävas upp och fara ut i havet.

När de kom fram till Jerusalem gick han till templet och började tala till folk på hedningarnas. Det kom skrifttolkare fram till honom och frågade:

– Med vilken rätt betar du dig som du gör i detta tempel? Han svarade:

– Jag vill också ställa en fråga. Om ni svarar på min fråga så ska jag svara på er fråga.

– Johannes dop, kom det från Herren eller från människorna?

De diskuterade saken med varandra: Om vi svarar från Herren, så frågar han oss varför vi inte trodde på Johannes. Svarar vi från människorna, så får vi allt folket emot oss. Därför svarade de att de inte visste. Då sa han:

– Då talar jag inte om för er med vilken rätt jag gör detta.

– Men vad anser ni? En man hade två söner. Han gick till den ene och bad honom att gå och arbeta i vingården. Sonen svarade att han skulle gå, men han gick inte. Då bad mannen den andre sonen om samma sak. Först var han ovillig, men ångrade sig sedan och gick. Vilken av de två gjorde vad fadern ville? De svarade:

– Den siste! Han sa till dem:

– Sannerligen säger jag er, uppbördsmän och skökor kommer förr till himlen än ni. För Johannes lärde er de rättfärdigas väg, utan att ni trodde honom. Men uppbördsmän och skökor trodde honom. Och trots att ni såg hur syndare bättrade sig, så ångrade ni er inte. Ni trodde ändå inte på honom.

– Lyssna nu till en annan liknelse. En man planterade en vingård. Han satte upp staket, han högg ett presskar och byggde ett vaktorn. När han skulle fara utrikes så arrenderade han ut vingården. Vid skördetiden sände han en tjänare till vingården för att inkassera arrendet. Men arrendatorerna misshandlade tjänaren och vägrade att betala. Han sände då ytterligare en tjänare, men honom slog de i huvudet och skymfade. Nästa tjänare han sände blev dräpt. Och fler sändebud blev dräpta efter honom. Mannen hade en son. Till slut skickade han sin son i förhoppning att de kanske skulle visa respekt för honom. Men de dräpte sonen för att själva få ärva vingården. Vad tror ni nu att vingårdens herre kommer att göra? Jo, han kommer att förgöra dem och lämna vingården till andra.

En skrifttolkare som hörde liknelsen sa:

– Det får aldrig ske! Jesus såg på honom och sa:

– Hur ska man då tolka skriftens ord:

Den sten som bygherrarna ratade, den har blivit en grundsten;

av Herren har den blivit detta, och underbar är den i våra ögon

Den som faller på den stenen blir sönderslagen

och den som stenen faller på blir krossad.

– Därför säger jag er att Herrens rike ska tas ifrån er och ges åt ett folk som bär dess frukt.

Skrifftolkarna hade nog gärna velat gripa honom, men de vågade inte för han hade folkets stöd. I stället gick de sin väg, men sände fariséer och herodianer för att försöka snärja honom. De sa till honom:

– Mästare, vi vet att du säger sanningen om Herrens vilja, vem som än frågar dig. Därför frågar vi dig om det är rätt att betala skatt till den romerske kejsaren.

– Ska vi betala eller ska vi inte betala?

Han förstod att det var en list. Om han svarade att de skulle betala skatt till romarna, så skulle folket vända sig emot honom. Och om han svarade att de inte skulle betala skatt till romarna, så skulle den romerska överheten vända sig emot honom. Han sa:

– Visa mig en denar! Vems bild och namn finns på myntet? De svarade:

– Kejsarens! Han sa då till dem:

– Ge till kejsaren vad som tillhör kejsaren och ge till Herren vad som tillhör Herren!

De blev så häpnade över hans svar att de blev tiggande.

Senare när de var i templet på Israeliternas förgård kom några Saddukéer till honom. Saddukéerna trodde inte på ett liv efter döden och de frågade honom:

– Mästare, Moses bestämde att om någon har en bror som dör och efterlämnar en hustru men inga barn, så ska brodern gifta sig med sin brors hustru och skaffa barn åt honom. Här var nu sju bröder. Den äldste gifte sig, men dog utan att efterlämna några barn. Då gifte sig den näst äldste brodern med hans hustru, men också han dog utan att efterlämna några barn. Och på samma sätt gick det för alla bröderna. Vilken av bröderna ska då få denna kvinna till hustru i ett kommande liv, när alla hade varit gifta med henne?

Han svarade:

– Er fråga visar hur vilse ni är och att ni varken förstår skrifterna eller Herrens makt. Människor i denna världen gifter sig för att hålla släktet vid liv, men de som befinns värdiga att uppstå och komma till den andra världen ska inte dö igen och behöver inte gifta sig. De är Herrens barn och lever som änglarna.

– Men beträffande uppståndelsen, har ni inte läst i Moseböckerna där det berättas om den brinnande busken, när Herren sa till Moses: Jag är Abrahams Herre och Isaks Herre och Jakobs Herre. Men Herren är en herre för de levande, inte för de döda. Ni är mycket vilse.

Också Saddukéerna förstummades av hans svar. Folk lyssnade till undervisningen och förundrades över honom. Men när fariséerna fick höra att han hade gjort Saddukéerna svarslösa, slöt sig dessa båda politiska motståndare samman för att förgöra honom.

En lagkunnig frågade honom:

– Mästare, vilket är lagens viktigaste bud? Han svarade:

– Det viktigaste budet är:

Hör Israel! Israels Herre är en och du ska älska Herren med hela ditt hjärta, med hela din själ, med hela ditt förstånd och av all din kraft.

– Därefter kommer ett bud som är likt detta:

Du ska värna om andra så som du värnar om dig själv.

– Inga andra bud är viktigare än dessa två.

Då svarade skrifttolkaren:

– Mästare, du svarade alldeles riktigt, att han är en och att ingen annan är, utom han. Och att älska honom av hela sitt hjärta och av hela sitt förstånd och av all sin kraft, samt att älska människorna, det är förmer än brännoffer och slaktoffer.

Jesus sa till honom:

– Du är nära Herrens rike.

Sedan vågade ingen ställa fler frågor till honom. Men medan fariséerna var församlade passade han på att fråga dem:

– Varför säger ni att Messias är Davids son? David har ju själv diktat:

Herren sa till min herre: Sitt på min högra sida, så ska jag lägga dina fiender som en pall under dina fötter.

– David kallar Messias för sin herre, så hur kan Messias vara Davids son?

Ingen kunde ge honom något svar och efter detta var det ingen som vågade fråga honom om något mer. Men han talade till folket och till sina lärjungar. Han sa:

– Skriftolkarna och fariséerna har satt sig på Moses säte.

Det fanns ett säte som liknade en tron i varje synagoga och som kallades för Moses säte. Särskilt ansedda gäster bjöds att sitta i Moses säte när de gästade en synagoga.

– Därför ska ni göra och hålla allt vad de säger åt er. Men ni ska inte ta efter deras gärningar. För de säger ett men gör ett annat. Alla deras gärningar görs för att ses av andra människor. De gör sina böneremsor breda och tofsarna på sina mantlar stora. De vill ha de främsta platserna som middagsgäster, vill sitta längst fram i synagogorna och vill bli hälsade på torgen och vill bli kallade mästare.

– Men ni ska inte låta er kallas för mästare, för endast en är er mästare och ni är alla bröder. Inte heller ska ni kalla er för läromästare, för endast en är er läromästare, människobarnet.

– Den som är störst bland er ska vara de andras slav.

– Den som upphöjer sig ska bli förödmjukad och den som ödmjukar sig ska bli upphöjd.

– Stackars er, ni fariséer, ni hycklare, som ger tionde av mynta, dill och kummin, men som undviker det som är viktigast i Läran – nämligen rätten, barmhärtigheten och troheten! Det ena borde ni göra, men inte låta bli det andra. Ni vilsna ledare, som silar bort myggor, men sväljer kameler!

– Stackars er, ni fariséer, ni hycklare, som gör bågarna och faten rena – de som är fyllda med allt ni har förvärvat genom rofferi och ondska! Du vilsne farisé. Gör först innehållet i bågaren rent, så ska också bågaren bli ren.

– Stackars er, ni fariséer, ni hycklare, som liknar vitkalkade gravar vilka är prydliga utanpå, men inuti är fyllda av de dödas ben och annan orenlighet! Ni försöker se rättfärdiga ut, men inuti är ni fyllda av hyckleri och orättfärdighet.

– Stackars er, ni fariséer, ni hycklare, som vårdar och pryder profeternas gravar och säger: Om vi hade levat på våra fäders tid, så skulle vi inte ha deltagit med dem i mordet på profeterna! Så vittnar ni om er själva att ni är efterföljare till dem som dräpte profeterna. Nåväl, följ då i era förfäders spår.

Då sa en av skrifttolkarna:

– Mästare, det du säger är en förolämpning också mot oss skrifttolkare. Jesus svarade honom:

– Stackars er, ni skrifttolkare, ni hycklare, som ger människor tunga bördor, men inte rör ett finger för att hjälpa dem att bära.

– Stackars er, ni skrifttolkare, ni hycklare, som liknar hundar som ligger och sover i boskapens krubbor. Ni äter inte själva och ni skrämmer bort boskapen när den kommer för att äta.

– Stackars er, ni skrifttolckare, ni hycklare, som har nyckel till Herrens rike, men inte går dit själva och hindrar andra som vill gå dit.

– Stackars er, ni skrifttolckare och fariséer, ni hycklare, hur skulle ni kunna undgå att dömas till Gehenna? För att hjälpa er sänder jag profeter, visa och lärda. Några av dem kommer ni att döda och andra kommer ni att prygla i era synagogor och förfölja från den ena staden till den andra. Men ni ska få lida för mordena på alla rättfärdiga människor, från Abel till Zakharia, han som ni dräpte i templet. Sannerligen säger jag er: Allt detta ska ert släkte lastas för.

När han skulle gå ansattes han hårt av skrifttolckare och fariséer, vilka försökte få honom att säga något som de kunde anklaga honom för. Att säga vissa saker var belagt med dödsstraff – till exempel att offentligt uttala Herrens namn, Iahve, eller att uttala sig ringaktande om templet eller dess präster.

Men han gick bort från dem ut till kvinnornas förgård. Där såg han hur folk la sina offergåvor i de kollektbössor som såg ut som trumpeter och som fanns vid templets utgång. Han såg en fattig änka lägga ner två kopparmynt och sa:

– Den där fattiga änkan gav mer än alla de andra. De gav av sitt överflöd, men hon gav alla pengar hon hade.

Sedan gick han därifrån, ut ur templet, ner från tempelberget till Kidrondalen och hans lärjungar följde efter. När några lärjungar berömde tempelbyggnaden sa han:

– Ja, nu ser ni allt detta, men sannerligen säger jag er: här ska inte lämnas sten på sten. Allt ska rivas ner.

Senare, när de satt på Olivgårdsberget frågade lärjungarna vad som skulle vara tecknet för hans återkomst vid tidens ände. Han svarade dem:

– Se till att ingen vilseleder er. Många ska komma och utge sig för att vara jag och de kommer att vilseleda många. När ni får höra rykten om krig så besinna er. Sådana tider måste komma. Men därmed är ännu inte slutet inne. Ja, det kommer att bli krig, folk ska resa sig mot folk och rike ska angripa rike. Och det kommer att bli jordbävningar på den ena orten efter den andra. Och hungersnöd! Förfärliga saker kommer att hända och väldiga tecken ska visa sig på himlen. Detta är början till slutet, födslovändornas början.

– Var på er vakt, för man ska åtala er i domstolarna, piska er i synagogorna och föra fram er inför herrar och kungar för att ni tror på mig. Och ni ska vittna. Men förbered inga försvarstal för jag ska ge er formuleringar och förstånd som era fiender inte kan bemöta. Det är inte ni som ska svara, utan den heliga anden.

– Och när laglösheten breder ut sig kommer hårdheten att öka och kärleken att falna. Men den som är ståndaktig till slutet ska räddas. Och glädjebudskapet om Herrens rike ska predikas över hela världen och omvittnas för alla folk. Och sedan ska slutet komma.

– Men be Herren att det inte ska ske på vintern. För det kommer att bli en tid av stora vedermödor vars like aldrig har förekommit sedan begynnelsen. Och om denna svåra tid inte blev förkortad, så skulle ingen överleva, varken människa eller djur. Men för de utvaldas skull ska tiden bli förkortad.

– Om någon säger till er: Se här är Messias eller Där är han, så tro det inte. För en del människor kommer att ljuga och kalla sig för Messias, och andra kommer att ljuga och kalla sig för profeter. Och de ska göra mirakel och förutsägelser för att om möjligt förvillade rättfärdiga. För där den döda kroppen ligger, där samlas gamarna.

– Jag har nu sagt er hur det kommer att bli. Så om man säger att han är ute i ödemarken, gå inte dit. Och säger man att han är inne i huset, så tro det inte. Människobarnets återkomst blir som en ljungande blixtnedslag från öst till väst.

– För i slutet av denna tid av lidande ska solen förmörkas och månen ska sluta skina och stjärnorna ska falla från himlen. Människorna kommer att gripas av ångest och skräck över vindens och havets dån. Ja, människor kommer att dö av skräck i väntan på vad som ska hända med världen, för hela himlen kommer att skakas. Då ska man få se människobarnet komma på ett moln med storartad makt. Han ska sända ut sina änglar med ett starkt basunljud och de ska samla hans utvalda från öst och väst, från syd och nord.

– När detta sker så räta på er och lyft era huvuden, för befrielsen är nära.

– Lär av en jämförelse med träden. När löven spricker ut så vet ni att sommaren är nära. På samma sätt ska ni se när han är nära. Sannerligen säger jag er, detta släkte ska inte dö ut förrän allt detta har skett. Men ingen utom fadern vet när det ska ske, inte ens änglarna i himlen.

– Varken jorden eller dess himmel är eviga. Men mitt budskap är evigt.

– Som det var på Noas tid, så ska det bli på människobarnets dag. Folk åt och drack, gifte sig och levde som folk brukar göra, ända till Noa gick in i arken och floden kom och dränkte alla. De visste inte vad som skulle komma. Eller som på Lots tid! Folk åt och drack, köpte och sålde, planterade och byggde, men den dag Lot lämnade Sodom regnade eld och svavel från himlen som gjorde slut på dem alla. Så kommer det att bli vid människobarnets återkomst. Då ska två män vara tillsammans utomhus. En ska tas upp och en ska lämnas kvar. Två kvinnor ska mala på samma kvarn. En ska tas upp och en ska lämnas kvar.

– Akta er så att ni inte förmörkas av omåttlighet eller av livets bekymmer. För då kommer ni att överraskas av denna dag som av en snara, en snara som ska komma över alla folk på jorden. Håll er vakna när ni ser att tiden närmar sig och be Herren om kraft att kunna möta det som väntar och kraft att kunna stå upprätta inför människobarnet.

– Det ska vara med Herrens rike, som när tio flickor tog sina facklor och gick ut för att möta brudgummen. Fem av flickorna var oförståndiga och fem av dem var förståndiga. De oförståndiga glömde att se efter om det fanns olja till facklorna, medan de förståndiga hade sett till att det fanns olja. Men brudgummen blev försenad och alla flickorna blev sömniga och somnade innan han kom.

– Vid midnatt ropade någon: Brudgummen kommer! Gå ut och möt honom. Då reste sig alla flickorna och försökte tända sina facklor. De oförståndiga, som inte kunde tända sina facklor, bad att få olja av de förståndiga, men de svarade: Nej, ni får gå och skaffa olja själva. Vår olja räcker inte till alla. Men medan de oförståndiga var borta för att skaffa olja kom brudgummen, och de som var redo gick med honom in till bröllopet. Och dörren stängdes. När de andra flickorna kom tillbaka bad de: Herre, herre, släpp in oss. Men han svarade: Sannerligen säger jag er: jag känner er inte.

– Var klädda och håll facklorna tända. Var som slavar som väntar på att deras herre ska komma hem från ett bröllop, så att de genast kan öppna när han knackar på dörren. Lyckliga de slavar, eftersom deras herre finner dem vakna när han kommer hem. Sannerligen, han kommer att bjuda dem att slå sig ner vid matbordet och själv passa upp på dem. Om han så kommer hem vid midnatt eller ännu senare. Lyckliga de slavar, när han finner dem beredda!

– Vaka! För ni vet inte vilken dag er herre kommer.

- Var beredda! För han ska komma när ni inte väntar er det.
- Men, ska människobarnet finna någon tro när han återkommer?
- Jag har kommit för att tända en eld på jorden. Om den ändå redan brann!

Men ett elddop väntar mig och jag våndas.

Simon Kefa frågade:

- Herre, gäller din liknelse bara oss eller gäller den alla? Han svarade:
  - Tänk er en trogen och klok förvaltare som av sin herre får i uppdrag att ha hand om slavarna och se till att de får mat. Lycklig blir han när hans herre kommer tillbaka och finner att han gör vad han ska. Sannerligen, han ska låta honom ta hand om allt han äger. Men om han tänker: Det dröjer innan min herre kommer tillbaka och börjar behandla slavarna illa och frossar i mat och dricker sig full, då ska hans herre komma tillbaka när han minst anar det och avsätta honom och låta honom få dela de trolösas öde. Den tjänare som vet vad hans herre vill men som inte handlar, han blir hårt straffad, men den som av okunnighet gör sådant som förtjänar att straffas, han får ett mildare straff. Av dem som fått mycket ska krävas mycket, och den som har anförtrotts mycket får svara för desto mera.

– Därför, vaka! Ni vet inte när tiden är inne.

– För det ska bli som när en man for utomlands och innan kallade på sina tjänare för att anförtro dem sina ägodelar: åt en gav han fem talenter, åt en annan två och åt en tredje en talent, åt var och en efter hans förmåga.

En talent är sextusen denarer, som är ungefär sextusen daglöner, vilket motsvarar ungefär tjugo årslöner.

– Den som hade fått fem talenter förvaltade dem så att de fem talenterna blev till tio talenter. Den som hade fått två talenter gjorde på ett liknande sätt och hans

två talenter blev till fyra. Men den som hade fått en talent att förvalta, grävde en grop och gömde sin herres pengar.

– Efter att ha varit utomlands en lång tid, kom deras herre hem och lät dem redovisa hur de förvaltat pengarna. Den tjänare som fått fem talenter att förvalta visade upp sina tio talenter och förklarade vad han gjort. Hans herre svarade: Bra gjort, du gode och trogne tjänare! När du anförtroddes något betydelsefullt, var du trogen. Jag ska anförtro dig mycket. Gläd dig med din herre. Den tjänare som blivit anförtrodd två talenter, visade upp de fyra talenterna och herren berömde honom på samma sätt. Den tjänare som fått en talent sa: Herre, jag har lärt känna dig som en sträng man, som vill skörda där du inte har sått, och av fruktan för dig gick jag och gömde pengarna. Se här är vad som tillhör dig. Herren svarade då: Du är en dålig och lat tjänare, jag dömer dig efter din egen uppfattning om mig. Du tänkte att jag vill skörda där jag inte har sått, så varför lånade du inte ut mina pengar mot ränta? Ta ifrån honom talenten och ge den åt tjänaren med de tio talenterna. Och kasta ut den odugliga tjänaren i mörkret här utanför.

– För åt var och en som har, ska ges än mer, så att han får mer än nog. Men från dem som inte har, ska tas också det de inbillar sig att de har. Det kommer att bli gråt och tandagnissel.

– Men när människobarnet kommer med stor makt, och änglarna med honom, då ska han sätta sig på sitt högsäte. Inför honom ska alla folk församlas och han ska skilja dem från varandra, så som en herde skiljer fåren från getterna. Somliga ska han ställa på sin högra sida och andra på sin vänstra sida. Därefter ska han säga till dem på hans högra sida:

– Ta detta rike som var ordnat för er sedan världens begynnelse, ni som är min fars välsignade. För jag var hungrig och ni gav mig mat, jag var törstig och ni gav

mig att dricka, jag var utan bostad och ni släppte in mig till er, jag var naken och ni gav mig kläder, var sjuk och ni besökte mig, satt i fängelse och ni kom till mig. Då ska de rättfärdiga svara: Herre, när såg vi dig hungrig och gav dig mat, eller törstig och gav dig att dricka? När lät vi dig sova i vårt hem och när gav vi dig kläder? Och när såg vi dig sjuk eller i fängelse och kom på besök? Då ska han svara: Vad ni har gjort för de fattiga och utsatta, det har ni gjort för mig.

– Därefter ska han säga till dem som står på hans vänstra sida: Gå bort härifrån ni förbannade, till den eviga eld som är ordnad för Motståndaren och hans sändebud. För jag var hungrig men ni gav mig ingen mat, jag var törstig men ni gav mig inget att dricka, jag hade ingenstans att bo men ni släppte inte in mig till er, jag var naken men ni gav mig inga kläder, var sjuk och var i fängelse men ni besökte mig inte. Då ska också de undra och fråga: Herre, när såg vi dig hungrig eller törstig eller utan bostad eller utan kläder eller sjuk eller i fängelse, men lät bli att betjäna dig? Då ska han svara: Sannerligen, det ni inte gjorde för de fattiga och utsatta, det gjorde ni inte heller för mig.

– Och de orättfärdiga ska gå bort till evigt straff, men de rättfärdiga till evigt liv.

Sedan sa han till lärjungarna:

– Ni vet att det är påsk om två dagar. Då ska människobarnet förrådas och utlämnas för att dödas.

Onsdag. Dagen före påskhelgens första dag var de bjudna på kalas hos Simon Lazar och hans systrar Marta och Maria. Maria, den yngre av systrarna, hade en flaska mycket dyrbar balsam med äkta nardus. Marta och Maria hade talat med varandra om oljan och vad de skulle göra med den. De visste hur människorna i

Jerusalem tänkte och förstod att Jesus inte skulle komma att accepteras som Messias eller bli smord till konung. De hade kommit överens om att Jesus var den enda människa de kände till som var värd den fina nardusoljan. Så när gästerna samlades vid matbordet, gick Maria fram till honom med flaskan, bröt dess försegling och hällde all balsam över hans huvud. Huset fylldes med nardusdofter och alla gästerna tittade förundrade på Maria. Några av lärjungarna förstod vad oljan var värd och tyckte att Maria hade varit slösaktig. Om de hade sålt den oöppnade flaskan till någon rik man i Jerusalem, så hade de fått över tre hundra denarer, motsvarande en årslön för en arbetare. Pengarna hade de kunnat ge till de fattiga. Maria blev ledsen men Jesus försvarade henne:

– Låt henne vara! Varför bråkar ni med henne och gör henne ledsen? Hon hade sparat sin balsam till mig och nu har hon i förväg smort min kropp inför begravningen. Hon gjorde mig glad. Jag kommer inte alltid att vara kvar hos er, men det kommer alltid att finnas fattiga kvar här och dem får ni tillfälle att glädja när ni vill.

– Sannerligen, överallt i världen där budskapet om Herrens rike predikas ska hennes gärning omtalas och hon själv bli ihågkommen.

Kapitel 12

Påsk

Skärtorsdag. På första dagen i påsken, det osyrade brödets högtid, frågade lärjungarna var han ville äta påskmåltiden. Han bad dem gå till en viss person i Jerusalem och hälsa från honom och säga att hans tid var nära och att han ville fira påsk med sina lärjungar hos honom. Sedan sa han:

– När jag sände ut er utan pengar eller skor, behövde ni då lida nöd? De svarade:

– Nej, inte alls! Han fortsatte:

– Men nu ska den som har pengar ta med sig dem och sina andra ägodelar. Och den som är utan pengar ska sälja sin mantel. Och ni ska köpa er svärd. Sannerligen säger jag er, med mig ska det ord i skriften gå i uppfyllelse som lyder:

Han räknades till de laglösa.

– För nu fullbordas det som är sagt om mig.

Lärjungarna gjorde som han hade sagt och började förbereda påsken. På eftermiddagen gick några av lärjungarna och köpte ett lamm, vilket valdes ut noggrant, eftersom lagen krävde att offerlammet skulle vara felfritt. Lammet fördes sedan till templet, till officianterna vid en av de yttre ingångar till Prästernas förgård, vilken var speciellt avsedd för införsel av offerdjur. Andra påskfirare hade kommit dit före dem med sina lamm och en trumpetstöt gav signal för varje nytt offer. Lammets blod samlades upp av den tjänstgörande prästen som hällde det över offeraltaret. Sedan flöt blodet i kanaler ner mot bäcken Kidron öster om Jerusalem. Varje påsk slaktades tiotusentals lamm. – När lärjungarna hade offrat lammet, förde de hem det kött som skulle ätas.

När de samlats för att äta påskmåltiden steg han upp från bordet. Han tog av sig sin mantel, fäste upp linningen av särken i skärpet och band en handduk runt midjan. Sedan hällde han upp vatten i ett tvättfat och började tvätta lärjungarnas fötter. Detta var slavens uppgift i de rikas hushåll. Efter varje tvagning torkade han deras fötter med handduken. När det var Simon Kefas tur att bli tvättad protesterade han:

– Herre, jag tillåter inte att du tvättar mina fötter! Jesus sa:

– Om jag inte tvättar dig så förlorar du vår gemenskap. Vad jag gör kommer du att förstå senare.

Först då gick Simon med på att få sina fötter tvättade. När han var färdig satte han på sig manteln igen och återvände till matbordet och sa:

– Jag är er mästare och lärningen är inte förmer än sin mästare. Nu har jag tvättat era fötter. Därför bör också ni som tror på mig tjäna varandra utan hänsyn till någon rangordning. Om ni förstår detta – lyckliga är ni om ni handlar därefter.

– Ännu ett råd ska jag ge er. Ni ska hålla av varandra, så som jag har hållit av er. Då ska alla se att ni är mina lärjungar.

När lammet var färdigstekt blandades en bägare med vin och vatten, vilken gavs till Jesus. Han läste tre välsignelser och lät bägaren gå runt. Därefter blandades en andra bägare och kvinnorna serverade påsklammet. Han sa:

– Jag har längtat efter att få äta denna måltid med er, innan mitt lidande börjar. Sannerligen, jag kommer inte att äta påskmåltiden igen innan den får sin fullkomning i Herrens rike.

Sedan tog han ett osyrat bröd, gräddat av ojäst deg, och välsignade det. Han bröt en bit av brödet, doppade biten i en röd sås av frukt, *haseret*, och gav den åt en av lärjungarna med orden:

– Ta emot och ät. Detta är min kropp. Gör detta för att minnas mig, när ni äter era måltider tillsammans.

När alla lärjungar hade ätit bröd doppat i haseret räcktes bägaren med vin till Jesus. Han läste en tackbön till Herren och gav bägaren åt en lärning med orden:

– Drink alla ur kärlet, för detta är mitt blod, som ska utgutas för många till syndernas förlåtelse.

Sedan började man äta av de olika rätterna på bordet. Under måltiden, när Judas Skariota och han samtidigt doppade bröd i fatet med sås, sa han:

– Sannerligen, en av er ska förråda mig.

Lärjungarna blev chockade och bedrövade. De tittade på varandra och undrade vem av dem det var. De frågade honom. Ingen ville vara den som skulle göra det. Han sa:

– Han som doppade sitt bröd i fatet samtidigt med mig, han ska förråda mig. Människobarnet ska gå bort, så om det står skrivet, men stackars den människa som förråder honom. Han kommer att önska att han aldrig hade blivit född. Judas Skariota frågade:

– Mästare, jag ska förråda dig? Han svarade:

– Du säger det själv. Och det du ska göra, gör det nu genast!

Judas reste sig då och gick ensam ut i mörkret utanför.

Då måltiden avslutats blandades en tredje bägare och efter att denna bägare hade druckits ur så sjöng de sånger ur Psaltaren. När man kom till orden ...

Välsignad är han som kommer i Herrens namn!

... drack man den fjärde och sista bägaren. Sedan sa han:

– Nu ska jag inte dricka vin mer, förrän jag dricker det i min fars rike.

– För snart går jag bort från er och ni kommer inte att se mig. Men efter en kort tid ska ni se mig igen.

– En kvinna som ska föda har det svårt. Men när barnet är fött kommer hon inte längre ihåg sin smärta, utan känner bara glädjen.

– Först kommer ni att gråta och klaga medan världen gläder sig. Ja, ni kommer att sörja, men er sorg ska vändas i glädje. För jag ska se er igen och den dagen ska ni glädjas. Och ingen kommer att ta ifrån er glädjen. Och ingen av er kommer att fråga mig någonting.

– Jag är den goda vinstocken och fadern är vinodlaren. Varje gren i mig som inte bär frukt skär han bort. Och varje gren som bär frukt ansar han så att den bär än mer frukt. Ni är redan ansade genom det budskap jag har gett er.

– Jag är vinstocken och ni är grenarna. Om ni är i mig och jag i er, så bär ni rik frukt. Men de som inte är kvar i mig blir som torra grenar som läggs på elden och bränns upp. Om mitt budskap blir kvar i er och ni blir kvar i mig, så be om vad ni vill och ni ska få det.

– Sannerligen säger jag er, den som tror på mig ska utföra gärningar som jag. Och än större gärningar än dem jag har gjort. För nu ska jag gå till fadern och allt ni ber honom om i mitt namn, det ska ni få.

– Genom att ge rik frukt ärar ni fadern. Om ni lyder mina råd, som jag lyder faderns råd, så ska jag låta er leva i den kärlek som fadern låter mig leva i. Detta säger jag er för att min glädje ska leva kvar i er och bli fullkomlig.

– Detta är mitt råd: håll av varandra, så som jag har hållit av er.

– Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för sina vänner. Ni är mina vänner, om ni följer mitt budskap. Jag liknar er inte längre med tjänare eller

slavar, för de vet inte vad deras herre gör. Ni är mina vänner, för jag har talat om allting för er.

– Det är inte ni som har valt att gå med mig, utan jag som har valt att sända ut er i världen för att bära frukt.

– De som håller av mig håller också av mitt budskap. De som minns mitt budskap och lever efter det, de älskar mig. Och älskar ni mig, så kommer min far att älska er. Och jag ska uppenbara mig för er.

– Ska du bara uppenbara dig för oss? Frågade Judas Tomas. Ska du inte uppenbara dig för hela världen? Han svarade:

– Den som håller av mig lever efter mitt budskap. Och min far älskar dem som gör det. Då ska vi komma till honom och bo hos honom.

– Detta säger jag er medan jag är kvar hos er. Men den heliga anden ska lära er allt och påminna er om vad jag har sagt er.

– Jag lämnar kvar min frid åt er. Jag ger inte det som världen ger.

– Ni ska inte vara oroliga eller rädda för att tala med människor.

– Om världen hatar er, så kom ihåg att den också hatade mig. Om ni tillhörde världen så skulle världen älska er. Men nu tillhör ni inte världen eftersom jag har fört er ut ur världen. Och därför hatar världen också er.

– Kom ihåg vad jag har sagt, tjänaren är inte förmer än sin herre. Har de förföljt mig, så kommer de också att förfölja er. Har de lyssnat på mig, så kommer de också att lyssna på er. Men vilket de än gör, så kommer de att hänvisa till mitt namn. För de känner inte honom som har sänt mig.

– Allt ont de gör mot er för att ni hör till mig, gör de därför att de inte känner honom som har sänt mig. Om jag inte hade kommit och talat med dem hade de

inte behövt oro sig. Nu vet de bättre och har ingen ursäkt för sina fel. De har sett mina gärningar och nu hatar de både mig och min far.

– De ska utesluta er ur synagogorna och det ska komma en tid då den som dödar er tror sig frambära ett offer till Herren. Detta säger jag till er för att ni ska minnas mina ord när den tiden kommer och för att ni inte ska falla ifrån utan bli kvar i mig.

– När sanningens heliga ande kommer, då ska han vittna om mig. Om ni låter honom växa inom er, så ska han som ni har inom er rädda er. Om ni inte låter honom växa inom er, så ska han som ni inte har inom er döda er.

– Nu går jag till honom som har sänt mig och ingen av er frågar längre vart jag går. Det jag har sagt er fyller era hjärtan med sorg. Men sannerligen, det är för ert eget bästa som jag lämnar er. För om jag inte lämnar er, så kommer inte den heliga anden till er. Men när jag går ska jag sända anden till er och anden ska visa världen vad synd, rättfärdighet och dom är.

– Synd: de tror inte på mig.

– Rättfärdighet: jag går till fadern och ni ser mig inte längre.

– Dom: denna världens härskare är dömd.

– Jag har mycket mer att säga er, men ni förmår inte ta emot det nu. Den heliga anden kommer att vägleda er.

– Jag har talat till er i liknelser, men det kommer en tid när ni ska få kunskap om fadern.

– Jag säger inte att jag ska be till fadern för er. För fadern älskar er också han, därför att ni älskar mig och tror att jag kommer från honom. Jag kom från fadern till världen. Nu lämnar jag världen och går till fadern.

En av lärjungarna sa:

– Nu talar du så att vi förstår! Nu tror vi att du kommer från Herren. Han svarade:

– Nu tror ni på mig, men den stund närmar sig då ni ska skingras åt alla håll och lämna mig ensam. Men jag är inte ensam eftersom fadern är med mig. Detta säger jag för att ni ska få frid i mig. I världen får ni lida, men var inte oroliga, jag har besekrat världen.

Ända sedan de avslutat måltiden hade han suttit och plockat med sin böneremsa samtidigt som han hade talat till lärjungarna. De var vana vid att se honom sitta och rulla ihop denna om och om igen. Så småningom brukade han fästa remsans yttre ände och lägga ifrån sig hela rullen. Då visste lärjungarna att lektionen led mot sitt slut. Så skedde också nu och sedan han lagt ifrån sig den hoprullade tygremsan vände han sig mot Simon Kefa och sa:

– Simon, Simon. Motståndaren har fått lov att sålla er som man sållar vete. Men jag har bett för dig. Be också du att du inte ska förlora din tro. Och när du en gång har vänt tillbaka, så styrk dina bröder.

– Nej, jag säger inte så mycket mer nu, för nu kommer världens härskare. Han har ingen makt över mig, men för att världen ska få veta att jag älskar fadern och gör hans vilja, så låt oss gå härifrån.

Torsdag kväll. Tillsammans med alla lärjungar utom Judas Skariota gick han ut ur Jerusalem mot Olivgårdsberget. Han sa till dem:

– I natt ska ni alla överge mig, för det står skrivet:

Min herde ska bli slagen så att fåren skingras.

– Men jag ska komma tillbaka från de döda och gå före er till Galiléen. Då sa Simon Kefa:

– Om så alla andra överger dig, så ska inte jag göra det. Han svarade honom:

– Simon, sannerligen säger jag dig, redan i natt, innan du har hört tuppen gala, så kommer du att ha förnekat mig tre gånger. Simon protesterade ivrigt:

– Om jag så måste dö med dig, så kommer jag inte att förneka dig.

De andra lärjungarna försäkrade samma sak.

De gick över bäcken Kidron till trädgården vid Getsemani, mellan Jerusalem och Olivgårdsberget. När de kommit fram sa han till lärjungarna:

– Be Herren att ni inte ska bli prövade över er förmåga. Och stanna här medan jag går bort och ber.

Han tog sedan Simon Kefa, Jakob bar-Zabdai och hans bror Johannes med sig och gick bort. När de kommit avsides visade han dem hur orolig och rädd han var.

Han sa till dem:

– Jag är bedrövad. Min själ känner döden. Stanna här och håll er vakna.

Sedan gick han lite längre bort, föll ner på knä och bad att få slippa vad som nu nalkades. Han sa:

– Far, allt står i din makt. Ta denna kalk ifrån mig. Om du vill.

I ångest bad han allt ivrigare och svetten droppade som blod ner på marken.

När han såg att Simon och de två andra hade somnat sa han:

– Simon, sover du? Kunde du inte hålla dig vaken en så kort stund? Vaka och be Herren att slippa prövningar. Anden vill, men kroppen är svag.

Åter gick han bort för att be, och han bad:

– Min far, om detta måste ske, om jag måste tömma denna kalk, så låt din vilja ske.

Han såg att de hade somnat igen. De kunde inte hålla ögonen öppna och visste inte vad de skulle svara honom. Deras ögonlock hade känts alltför tunga. För

tredje gången gick han bort och bad och han fann dem igen sovande när han kom tillbaka. Han sa då:

– Ja, ni ligger fortfarande och sover och har det skönt! Det är nog. Stunden har kommit då människobarnet ska överlämnas i syndarnas händer. Res på er. Låt oss gå. Här kommer han som ska förråda mig.

Och innan han hade talat färdigt kom Judas Skariota med en stor folkskara som var beväpnad med påkar och svärd och som var utsänd av översteprästen och Stora rådet. De stannade upp och tvekade. Han sa till Judas:

– Min vän, gör vad du är här för att göra.

Judas gick ensam fram till honom, kysste honom häftigt och sa:

– Var hälsad, mästare! Jesus tog ett steg bakåt och sa:

– Judas! Förråder du människobarnet med en kyss?

De beväpnade männen sprang fram och grep honom. Men en av dem som var med Jesus drog sitt svärd och högg av högra örat på översteprästens tjänare.

– Det räcker! Sa han till honom. Stick ditt svärd i skidan. Den som höjer ett vapen ska bli förgjord med vapen.

Han vände sig till sina angripare och sa:

– Som om jag hade varit en rövare har ni gått ut med påkar och svärd för att gripa mig. Varje dag satt jag i templet och undervisade utan att ni grep mig. Men skrifterna skulle besannas. Detta är er stund. Nu har mörkret makten.

Då övergav lärjungarna honom och flydde bäste de kunde. En av de flyende, som hade sålt sin mantel för att kunna köpa ett svärd, var tvungen att kränga av sig sitt linnekläde och springa i väg naken för att undkomma. För första gången kände sig lärjungarna hotade trots att de var tillsammans med Jesus.

De förde bort honom till förre översteprästen Hannas hus. Simon följde efter tempelvakten på avstånd, in i Jerusalem och vidare till de finare husen i stadens norra delar, genom gränder och torg som lystes upp av fullmånen. Han hade ju lovat att inte överge Jesus. Det var kallt och på gården utanför Hannas hus gjorde man upp en eld. Han satte sig bland dem som värmde sig vid elden. En tjänsteflicka såg noga på hans ansikte i eldens sken. Så sa hon:

- Den där mannen var med honom som de har gripit! Men han nekade:
- Nej, jag känner honom inte.

Simon gick ut på den yttre gården och flickan kom fram till honom och sa:

- Han är en av dem. Han nekade, men man sa till honom:
- Du är ju från Galiléen. Det hörs på din dialekt.

Men Simon svarade:

- Jag förstår inte vad ni menar. Jag känner inte den mannen!

Då gol en tupp och han kom ihåg vad Jesus hade sagt. Han gick sin väg och grät bittert.

Natten mellan torsdag och fredag. Hanna frågade honom om hans lärjungar och hans lära. Han svarade:

– Jag har alltid talat öppet. Jag undervisade i synagogorna och i templet, där alla israeliter samlas. Jag har inte sagt något i hemlighet. Så varför frågar du mig? Fråga dem som hört mitt budskap. De vet vad jag har sagt.

En av vakterna som stod bredvid gav honom en hård örfil och sa:

- Ska du svara översteprästen på det sättet? Han sa:
- Vad har jag sagt som var fel? Varför slår du mig?

Sedan skickade Hanna i väg honom till Kajapa, den som då var överstepräst.

Fredag morgon vid sextiden. I gryningen samlades de högre prästerna i Stora rådet. Varken fariséer eller laglärda kunde öppet medverka till att utlämna en israelit till romarna, men det var accepterat att de saddukeiska prästerna samarbetade med romarna i syfte att skydda Jerusalem och templet. Och för att Stora rådet skulle vara beslutsmässigt behövde endast 23 av de 71 medlemmarna delta.

Ingen av prästerna kunde tro att Jesus var Messias, trots att de hade sett och hört om hans gärningar. Han följde inte lagarna i Moseböckerna på det sätt som de ansåg att Messias skulle ha gjort och han visade inte tillräcklig respekt för tempelbyggnaden eller för översteprästen. Dessutom hade någon sett honom halta, och enligt deras tro var fysiskt perfektion ett av kännetecknen för Herrens utvalda.

De hörde olika vittnen för att få formellt giltiga skäl att döda honom, men de fann inga hållbara bevis. Man vittnade falskt och vittnesmålen stämde inte överens. Lagen var mycket noggrann vad det gällde dödsstraff. Det skulle finnas minst två vittnen och deras vittnesmål måste stämma överens helt. Några sa:

– Vi har hört honom säga att han skulle riva ner det tempel som var byggt av människohänder och på tre dagar bygga upp ett nytt tempel, som inte var byggt av människohänder.

Ett sådant uttalande kunde ha räckt för en dödsdom, men inte heller dessa vittnesmål stämde överens inbördes. Då reste sig översteprästen Kajapa och frågade honom:

– Du säger ingenting. Hur förhåller det sig med dessa anklagelser?

Han svarade inte nu heller. Översteprästen frågade då:

– Är du Messias, Herrens son?

– Ja. Jag är Messias, Herrens utvalde, svarade han. Och hädanefter ska människobarnet sitta på den himmelska maktens högra sida.

Kajapa rev sönder sina kläder, för att markera att de blivit orena och aldrig mer kunde användas. Han sa:

– Han har hädat! Vi behöver inga fler vittnen, för vi hörde alla vad han sa.

Vad anser ni?

Stora rådet överlade och meddelade sedan sin dom:

– Han är skyldig och döms till döden.

De började spotta på honom och band för hans ögon och slog honom i ansiktet, några med knuten näve och några med handflatan. De sa:

– Profetera för oss Messias! Vem var det nu som slog dig?

Genom att slå och förödmjuka honom kunde de verkligen intala sig själva att de hade rätt. För en sådan ömklig figur, som lät sig misshandlas och förödmjukas, kunde i deras ögon inte vara sänd av Herren.

Fredag morgon vid halv åttatiden. Kajapa och ett stort antal högre präster följde tempelvakten när denna förde Jesus till det romerska residenset för att överlämna honom till Pontius Pilatus, den romerske prokuratorn. De stannade utanför residenset för att inte bli orenade. Om de orenade sig genom att gå in i ett hus som tillhörde en hedning skulle de inte kunna gå till templet senare. I stället kom Pilatus ut till dem och frågade:

– Vad anklagar ni honom för? Kajapa svarade:

– Om han inte hade varit en förbrytare skulle vi inte överlämna honom till dig.

– Men döm honom då efter er egen lag, sa Pilatus. Kajapa svarade:

– Vi har inte rätt att döda någon. Ni tillåter inte detta. Men vi har funnit att denna man förleder vårt folk och säger sig vara Messias och konung. Han hetsar upp folket med sin lära, ända från Galiléen och hit.

Pilatus gick in i residenset och skickade efter Jesus för att förhöra honom via en tolk. Han sa till Jesus:

– Så du är Israels konung? Jesus svarade:

– Säger du detta för att andra har sagt det? Eller för att du tror det? Pilatus svarade:

– Jag är ingen israelit. Jag väntar inte på Messias. Men dina landsmän har överlämnat dig till mig. Vad har du gjort dig skyldig till? De säger att du utger dig för att vara Messias, Israels konung.

– Mitt rike hör inte till denna världen, svarade han. Om jag hade strävat efter världslig makt, så skulle mina följeslagare ha skyddat mig med vapen. Mitt rike är av ett annat slag. Pilatus frågade:

– Du är alltså konung?

– Du säger att jag är konung, svarade han. Jag har kommit till denna världen för att vittna för sanningen. De som hör till sanningen lyssnar till min röst.

– Vad är sanning? Sa Pilatus för sig själv. Sedan gav han order om att Jesus skulle pryglas. Men inte värre än att han skulle överleva. Därefter gick han ut till prästerna utanför och sa:

– Jag kan inte finna honom skyldig till något. Men det är sed att jag friger någon åt er innan påskhögtiden. Jag ska frige denne Israels konung – han förtjänar inte att bli korsfäst. Jag ska straffa honom på något annat sätt och sedan släppa honom fri.

Då skrek de församlade:

– Döda honom och ge oss i stället Barabbas fri!

Barabbas var en man som hade fängslats för upplopp och mord. Pilatus ville frige Jesus och hade först ingen tanke på att frige Barabbas, men prästerna och deras män ropade om och om igen:

– Korsfäst, korsfäst honom! Pilatus sa ironiskt:

– Vill ni att jag ska korsfästa Israels konung? Kajapa svarade:

– Israel har ingen annan konung än kejsaren i Rom. Om du släpper fången är du inte kejsarens vän.

Kajapa visste att Pilatus kände sig osäker på om han fortfarande hade kejsar Tiberius förtroende. Pilatus förre välgörare i Rom, Sejanus, hade konspirerat mot Tiberius och blivit avslöjad och avrättad något år tidigare.

Under tiden hade vakter fört bort Jesus till det romerska residensets bakgård. Inför de romerska soldater som var samlade där tog de av honom hans kläder, satte på honom en purpurfärgad mantel och tryckte fast en hätta, flätad av taggiga kvistar, på hans huvud. I hans högra hand satte de en käpp. De böjde knä inför honom och förlöjligade honom och sa:

– Var hälsad, Israels konung!

Sedan spottade de på honom, tog käppen och slog honom över ansiktet med den. Därefter tog de av honom taggkronan och den purpurfärgade manteln och tryckte ner honom över spöstocken och band fast hans händer och fötter. Två vakter ställde sig på var sin sida av bänken och började prygla honom med var sin tresvansad piska med små tyngder i ändarna. De gav honom drygt ett hundra slag, men undvek att tilldela honom direkt dödande skador.

När Pilatus förstod hur oresonliga översteprästen och hans män var beslöt han att göra som de krävde för att slippa upplopp och problem med kejsaren i Rom. Han släppte Barabbas fri och utlämnade Jesus till att korsfästas.

Jesus hade förlorat medvetandet under misshandeln. Nu väcktes han upp och fick sätta på sig sin egen särk. Sedan fördes han ut på en gård där han och två andra fångar blev fastbundna med utsträckta armar vid var sin tvärså som balanserade över axlarna. De andra fångarna var nakna och hade ännu inte pryglats. De försökte desperat göra motstånd för de visste att de inte skulle komma levande från dessa träbalkar, *patibulum*, som de sedan skulle spikas fast på innan repen skars loss och de hissades upp på pålar för att långsamt dö en plågsam död. Men Jesus gjorde inget motstånd.

På vägen mot avrättningsplatsen pryglades de två andra fångarna av vakterna, som hade fått order om att skona Jesus med piskorna för att han inte skulle dö för tidigt. Han var mycket illa tilltyglad av den prygel han hade fått och han vacklade redan från början under bjälkens tyngd. Han föll omkull flera gånger och när vakterna förstod att han inte skulle orka hela vägen skar man loss honom från bjälken och tvingade Simon från Cyrene att bära hans *patibulum*.

Många följde efter fångarna och deras vakter och längs vägen stod kvinnor som klagade och sörjde över hans öde. Jesus, som hade krossat näsbenet när han föll och som blödde ur både näsa och mun, sa till kvinnorna:

– Jerusalems döttrar, gråt inte över mig! Gråt över er själva och era barn.

En kvinna sprang fram och torkade bort blod ur hans ansikte med en schal.

Fredag morgon vid niotiden. När de kom fram till Golgata erbjöd man fångarna vin blandat med myrra. Men han tog inte emot. De klädde av honom hans särk

och spikade fast hans handleder på bjälken. Detsamma gjordes med de två andra dömda. Sedan hissades de upp på tre av de pålar som stod nedgrävda på platsen, med Jesus i mitten. Bjälkarna hakades fast på pålarna. Fångarnas ben böjdes något innan de spikades fast i pålen med en enda stor spik genom båda fötterna. Alla spikar måttades vant av bödlarna så att spikarna skadade nerver, men lämnade ben och senor hela.

– Far, förlåt dem! Bad han. De vet inte vad de gör.

Några rådsmedlemmar hånade honom för att han inte hjälpte sig själv, vilket de menade att han skulle göra om han var Herrens Messias, den utvalde. De sa:

– Han har satt sin lit till Herren. Nu får Herren rädda honom, om han bryr sig om honom.

Också de romerska vakterna hånade honom, samtidigt som de hånade israeliterna. De sa att andra folks kungar kunde vänta sig att få hjälp av sitt folk, men så inte Israels konung. Men israeliterna hade ju alltid varit lite förmer än andra folk, så deras konungar behövde väl ingen hjälp? På stolpen ovanför honom hängde vakterna en skylt med anklagelsen:

DETTA ÄR ISRAELS KONUNG

De som hängde bredvid började också skymfa honom. Kanske med en desperat förhoppning att bli benådade? De sa:

– Är inte du Messias? Hjälp då dig själv och sedan oss.

Alla smädade honom.

När en människa hänger i utsträckta armar blir det redan efter någon minut svårt att andas, särskilt att andas ut. Spänningen i armarna ger kramp som sprider sig ner mot bröstkorgen. Om den korsfäste hävde sig upp i den ena eller andra armen släppte krampen tillfälligt och utandning blev möjlig. För att kunna andas

och för att försöka lindra smärtorna i händerna och fötterna, så krängde de dömda av och an på korsen. Ibland försökte de hänga i den ena armen och ibland i den andra. Detta uppfattades av åskådarna som att de försökte dra sig loss. Några rådsmedlemmar hånade honom och sa:

– Andra kan han hjälpa och göra fria, men sig själv kan han inte befria.

Timmarna gick och nedanför de korsfästa satt soldater och vaktade de halvt medvetslösa männen. Några som tagit vägen förbi korset med Jesus, spottade mot honom och skakade på sina huvuden och sa:

– Du som kan riva ner templet och sedan resa det upp igen på tre dagar! Hjälp dig själv nu, om du är Herrens son, och stig ner från korset!

Fredag eftermiddag vid tretiden. De korsfästa kunde ibland hänga i flera dagar innan de dog, men han var mycket svag på grund av all misshandel och på eftermiddagen samma dag som korsfästelsen, efter sex timmars tortyr, ropade han på hebreiska:

Eli, Eli, lema sabachtani?

Min Gud, min Gud, varför har du övergett mig?

Utropet är början på en hebreisk psalm, Psaltaren 22:1. Eftersom han ropade på hebreiska förstod inte alla åskådarna vad han sa. På arameiska hade motsvarande utrop varit: *Eil, Eil, lmana shbaktani?* Några som hörde honom trodde att han kanske kallade på profeten Elia. En av dem sa:

– Låt oss se om Elia hjälper honom att komma ner.

Sedan skyndade han sig fram till korset med en käpp vid vilken en svamp indränkt i ättiksvin hade bundits fast, vilken användes för att väcka upp de korsfästa och göra korsfästelsen mer spektakulär. Han förde svampen till hans

mun för att han skulle kunna dricka. Men han drack inte utan skrek högt av
bedrövelse rakt ut i luften och slutade att andas.